

Carrer d'Avinyó, 44
08002 Barcelona
www.mlp.cat

Autor: Xavier Peralta

Coordinació: Fabian Mohedano i Joffre Villanueva

Comitè de campanya: Rafa Guillen i Marc Enrich, Esplais Catalans; Anna Morancho i Oriol Timoneda, Acció Escolta de Catalunya; Gonzalo Candanedo i Marta López, Associació de Casals i Grups de Joves de Catalunya; Aida Leal, Ateneus Laics i Progressistes; Pilar Molina, Cooperació; Fidel González i Montse Piñol, Escola Lliure El Sol; Xavier Peralta i Clàudia Vallvé, Xarxa Consultors.

Assessorament lingüístic: Enric Vaquer

Disseny i maquetació: Lali Abril

Fotografies i materials gràfics: Fons documental de l'MLP

Impressió: Cevagraf, SCCL. [treure punts](#)

ISBN: 978-84-87-064-73-9 [Cevagraf afegir](#)

D.L. xxxxx [Cevagraf Donar, treure punts](#)

1a edició. Manual de campanya. Orgull laic. Novembre de 2010.

S'autoritza la reproducció total o parcial d'aquest document per qualsevol mitjà o procediment informàtic, i la distribució d'exemplars de forma gratuïta, així com l'exportació o importació del web www.orgull-laic.cat sempre i quan se n'indiqui la procedència.

Aquest és un document al servei de l'educació popular i l'associacionisme amb la participació en la seva elaboració d'activistes i dirigents de l'MLP de manera voluntària.

Aquest llibre ha estat imprès amb materials que respecten el planeta Terra.

Manual de campanya

Eina per a la transformació
de les associacions

INDEX

PRESENTACIÓ	8
--------------------	---

INTRODUCCIÓ METODOLÒGICA	10
---------------------------------	----

RECONeixEMENT SOCIAL

Presentació	13
-------------	----

Quatre apunts per al Pla de comunicació i relacions	15
---	----

Objectiu 1: Reivindicar els valors de l'associacionisme	19
--	----

IDEES PER TRANSFORMAR

Posem-nos en el centre de la diana	20
Evolucionem la fira d'entitats	22
Busquem la coherència amb l'horitzó militant	24
Construïm una associació sostenible	26

EXPERIÈNCIES ASSOCIATIVES

Acció Escolta i el sistema de programes educatius	28
La marxa educativa de Barcelona	34
La mostra de la Mercè	38
L'Ens de Comunicació Associativa	40

Objectiu 2: Donar a conèixer el que fa l'associació	42
--	----

IDEES PER TRANSFORMAR

Apostem per l'associacionisme 2.0	43
Creem el nostre weblog	46
Creem un podcast	48
Vindiquem un personatge històric	50
Aprofitem els mitjans de comunicació locals	52
Apropem-nos a la ciutadania	54
Plantegem una campanya anual	56
Escoltem històries en primera persona	58
Adreçem-nos a l'Arxiu i Biblioteca Ferrer i Guàrdia	60

EXPERIÈNCIES ASSOCIATIVES

Esplais Catalans a la xarxa	62
esllogasofa.cat	66
Ràdio Maresme	68
Pla de comunicació dels Campaments generals	69
La revista Skua	74
Els casals de joves a l'institut	75
Participing!	79
Campanya <i>Condemnats a la crisi</i>	82
El GER a la Viquipèdia	85
Per un Pacte Nacional per a la Laïcitat	86
Galàxia laica	88

Objectiu 3: Buscar complicitats, no estem sols	91
---	----

IDEES PER TRANSFORMAR

Muntem una festa interassociativa	92
Busquem oportunitats fora	93
Obrim el debat: federar-se o morir	94
Tirem d'agenda	96
Plantegem acords amb altres associacions	98

EXPERIÈNCIES ASSOCIATIVES

Circuit de música. Sona't	100
Educar en participació	102
Ateneu Abril	104
Consell d'Associacions de Barcelona	106

LOCALS I ESPAIS ASSOCIATIUS

Presentació	109
-------------	-----

Quatre apunts per al Pla de local	111
-----------------------------------	-----

Objectiu 1: Millorar les condicions dels espais existents	115
--	-----

IDEES PER TRANSFORMAR

Posem-nos mans a l'obra	116
Muntem un mercat d'intercanvi	117
Organitzem-nos	118
Tenim el local en condicions?	119

EXPERIÈNCIES ASSOCIATIVES

Estudi sobre els locals al territori	122
--------------------------------------	-----

Objectiu 2: Mantenir i aconseguir nous espais associatius 127**IDEES PER TRANSFORMAR**

Compartim locals	128
Consolidem les relacions amb l'administració local	129
Demanam l'ús d'un jardí públic	130
Liderem processos interassociatius	132

EXPERIÈNCIES ASSOCIATIVES

El Centre Democràtic i Progressista de Caldes	134
La fassina de Rubí	135
L'equipament Ca n'Ensenya	138
Projecte Localitza't	140

Objectiu 3: Consolidar i aconseguir espais d'ús puntual 142**IDEES PER TRANSFORMAR**

Ocupem l'espai públic	143
-----------------------	-----

EXPERIÈNCIES ASSOCIATIVES

CJ Algo Diferentes: <i>La nit d'esport</i>	146
Cap d'any a l'altra banda de la barra	147

FINANÇAMENT

Presentació	149
Quatre apunts per al Pla Econòmic	150
Objectiu 1: On buscar finançament	155

IDEES PER TRANSFORMAR

Xarxa de comerços associats	156
Captem persones col·laboradores	158
Pensem estratègies de mercadotècnia	159

EXPERIÈNCIES ASSOCIATIVES

Les subvencions al dia	160
Programa de suport a iniciatives laiques i progressistes	161

Objectiu 2: Com buscar finançament 163**IDEES PER TRANSFORMAR**

Molt millor en companyia	164
Descobrim el PIB ocult	165
L'ABC del finançament	166

EXPERIÈNCIES ASSOCIATIVES

L'Agència Entorn	169
La rosa de Sant Jordi	171

Objectiu 3: Actuar amb responsabilitat i ètica 172**IDEES PER TRANSFORMAR**

Apostem per la finestra ètica	173
Dissenyem el nostre codi ètic	174
Fem auditories internes	175
Contribuïm a la inclusió del col·lectiu amb risc d'exclusió	176

EXPERIÈNCIES ASSOCIATIVES

Codi ètic de Cooperació	178
L'agenda 21+ MLP	182
Jornades sobre consumisme i consum responsable	184
Projecte Fiare	186

COMPARTIM CONEIXEMENT, CONSTRUÏM LAÏCITAT 189**GLOSSARI** 190**ENTITATS MEBRES** 202

L'associació és l'essència de la república.

PRESENTACIÓ

L'associació és l'essència de la república. Associant-nos exercim la nostra llibertat i fem possible les llibertats de tothom, això fa del dret d'associació un dels béns més preuats de qualsevol societat que aspiiri a progressar cap a majors cotes de felicitat personal i pública.

Basat en valors altruïstes, l'associacionisme té un caràcter voluntari i de compromís social que s'expressa sota diferents formes i interessos. En tenim una mostra als esplais, als agrupaments escoltes, als casals i grups de joves, als grups de cooperació i solidaritat o als ateneus, entre d'altres.

El dret d'associació és una conquesta de les classes populars a finals del segle XIX. Era imprescindible per millorar les seves condicions de vida, lluitant contra l'explotació i construint espais de llibertat regits pel mateix principi pel qual volien viure les seves vides: la democràcia. Així doncs, l'associacionisme és hereu filosòfic i polític de la Il·lustració, de la tradició republicana i del moviment obrer.

A causa del cop d'estat de 1936 i la derrota de la democràcia, i per tant, de l'associacionisme, l'any 1939 el fil de la història es trenca. Qualsevol manifestació cultural, social i econòmica on la ciutadania fós la protagonista del seu propi destí és destruïda violentament. La dictadura feixista va aniquilar el teixit associatiu reprimint als seus dirigents, proscriuint la seva estructura i incautant els seus locals i equipaments.

Ja en democràcia, l'associacionisme s'ha esforçat per restablir la complicitat existent durant la República entre les institucions i la ciutadania. L'estratègia d'actuació de l'estat en aquests anys, així com les polítiques locals, no han estat suficients per a l'expansió de l'ideari progressista i laic de les associacions. Les institucions que van mantenir forts lligams amb la dictadura feixista segueixen disposant de privilegis, conservant locals i portant a terme una competència deslleial a l'associacionisme.

L'associacionisme té el compromís de tornar a imposar-se com a un dels models de referència per al bon funcionament de la societat. S'ha de recuperar el prestigi de les entitats laiques i progressistes del nostre país assumint el protagonisme que els correspon. Per reivindicar el paper que juguen les associacions arreu del territori és essencial defensar tres eixos bàsics: el reconeixement social, el dret a locals i espais i la necessitat d'un finançament sostenible.

Ens trobem en un context social i econòmic on la qualitat democràtica està greument qüestionada per l'individualisme. El concepte de ciutadania s'ha transformat, prenent l'individu un protagonisme que, tot i garantir formalment els seus drets fonamentals, pot dificultar l'evolució de la construcció col·lectiva, i per tant, del concepte d'associació. També, sovint des de les institucions públiques es promou un tracte clientelar i de subjecte passiu de la ciutadania.

L'actual situació de crisi econòmica, però també social, ha de fer plantejar-nos quins valors desitgem per a la nostra vida quotidiana i quin paper hi juga l'associacionisme. La present cojuntura s'ha de prendre com una oportunitat de creixement per a les associacions, donat que el model que ha regit fins ara, allunyat d'aquests valors, s'ha mostrat insuficient i del tot ineficaç per elevar el nivell de benestar del poble.

L'associacionisme ha de superar totes aquestes dificultats. Té l'obligació i el compromís social de convertir-se en referent de la nostra societat. Per assolir-ho, s'ha d'alliberar dels complexos històrics que el limiten, recuperant -sense nostàlgia- el paper central que va jugar en determinats períodes del segle XIX i del primer terç del segle XX fins a la caiguda de la Segona República. Les associacions són, en l'actualitat, els representants d'una majoria social que vol construir espais de llibertat per conuiu i expressar de forma creativa el pluralisme.

L'associacionisme és una forma privilegiada per a la participació social i porta a terme una important tasca de sensibilització, a més de millorar la convivència entre persones.

Les associacions aglutinen la ciutadania aportant un valor significatiu a la nostra societat: la capacitat de les persones d'organitzar-se democràticament per viure millor.

Les associacions no sempre veuen reconeguda la seva tasca, especialment per part de l'administració, que sovint posa traves dificultant el seu funcionament. En aquest punt, caldria preguntar-nos per què succeeix això.

No hem de renunciar a res, volem expressar l'orgull laic al carrer.

Marc Cases
President
Esplais Catalans

Anna Morancho
Presidenta
Acció Escolta
de Catalunya

Helena Giner
Presidenta
Casal de Joves
de Catalunya

Jaume Pieres
President
Ateneus Laics
i Progressistes

Associeu-vos i sereu forts.

INTRODUCCIÓ METODOLÒGICA

ORGULL LAIC és una campanya que ha estat dissenyada per donar resposta als reptes de les entitats de base, de forma que són aquestes les protagonistes i beneficiàries de les accions proposades.

Aquesta campanya ha donat com a fruit un Manual, una eina que pretén ajudar a assolir els objectius i les necessitats de les associacions en tres àmbits d'interès: el reconeixement social de la nostra activitat, gaudir de locals associatius dignes i aconseguir un finançament sostenible, ètic i responsable.

El Manual s'ha dissenyat i elaborat amb la participació de moltes entitats de segon nivell de referència de l'associacionisme democràtic, laic i progressista. Per garantir el procés s'ha constituït un Comitè de Campanya en què han estat representades les federacions del Moviment Laic i Progressista, de forma que fossin aquestes les que construïssin, conjuntament, el Manual.

El Manual s'ha dissenyat i construït gràcies a l'esforç conjunt i a les aportacions de totes les entitats de base, amb l'objectiu de facilitar el seu funcionament i creixement a tot el territori.

Els objectius de la campanya Orgull Laic, i en conseqüència, del Manual, són els següents:

- ▶ Sentir-se orgullosos d'estar associats i rebre el corresponent reconeixement per part de la societat sobre el paper que juguem en l'àmbit social, cultural i educatiu, amb una tasca compromesa i altruista.
- ▶ Dotar les persones associades d'eines per tal que es puguin donar a conèixer, sent capaces d'explicar el que som i el que fem.
- ▶ Promoure el sentiment de pertinença a l'associacionisme, per tal que totes les persones membres se sentin identificats amb l'organització.
- ▶ Identificar i definir les necessitats i els reptes de les entitats de base per a garantir el seu funcionament i creixement sostenible a mig i llarg termini.
- ▶ Reforçar el vincle de les entitats de base amb les institucions locals, fent conèixer el seu projecte, les seves iniciatives i el seu impacte al municipi o comarca.

El Manual ha estat dissenyat i estructurat en base a tres grans eixos que suposen les línies estratègiques que l'associacionisme hauria d'abordar per a la seva consolidació. Cada un d'aquests conté una introducció on es reflecteix la importància de tractar aquest bloc, els fets històrics rellevants, els seus objectius globals, etc.

A l'inici de cada eix i a continuació de la presentació del mateix, es proposa l'elaboració d'un pla estratègic per a cadascuna d'aquestes àrees d'actuació, de forma que cada associació pot identificar i construir els seus principals objectius per créixer.

Les entitats han reconegut tres objectius bàsics o genèrics que desenvolupen cada eix i que poden servir com a guia per a cadascuna de les associacions:

EIX 1: RECONeixEMENT SOCIAL

Objectiu 1 ▶ Reivindicar els valors de l'associacionisme

Objectiu 2 ▶ Donar a conèixer el que fa l'associació

Objectiu 3 ▶ Buscar complicitats, no estem sols

EIX 2: LOCALS I ESPAIS ASSOCIATIUS

Objectiu 1 ▶ Millorar les condicions dels espais existents

Objectiu 2 ▶ Mantenir i aconseguir nous espais associatius

Objectiu 3 ▶ Consolidar i aconseguir espais d'ús extraordinari

EIX 3: FINANÇAMENT

Objectiu 1 ▶ On buscar finançament

Objectiu 2 ▶ Com buscar finançament

Objectiu 3 ▶ Ser responsable i ètic

Cadascun d'aquests objectius conté diferents recursos, etiquetats en el Manual com a **Idea per transformar**, on trobem iniciatives i eines, i **Experiència associativa**, en tant que exemples exitosos del món associatiu.

Tant les idees com les experiències han estat ordenades de més nuclear a més perifèrica; és a dir, de major a menor proximitat al nucli del projecte de l'associació.

En tot cas, el Manual no ha estat dissenyat com una guia estructurada que marca el camí a seguir de forma directiva i genèrica per a les associacions. Més aviat és un conjunt d'idees i experiències d'èxit per tal que les entitats marquin la seva pròpia ruta des dels seus òrgans democràtics.

L'autoria del Manual ha estat, com no podia ser d'una altra manera, de les associacions, ja que són elles les que han marcat les línies a seguir i han aportat gran part de les idees i experiències que hi figuren.

L'associacionisme ha demostrat, en l'elaboració del Manual, la necessitat de reivindicar-se, de ser reconegut i d'expressar el seu orgull de pertànyer a un projecte comú democràtic, laic i progressista.

Xavier Peralta

Autor

RECONeixEMENT SOCIAL

L'associacionisme constitueix un dels motors bàsics de cohesió i de canvi de la societat. Les associacions adopten formes diferents segons el seu camp d'actuació, com ara els esports, els agrupaments escoltes, els casals i grups de joves, les associacions, els grups de cooperació i solidaritat o els ateneus, entre d'altres. Tot i així, tenen un tret comú i diferencial: són projectes democràtics, de lliure adscripció, basats en valors altruistes i de caràcter voluntari.

Al nostre país, l'associacionisme emergeix a finals del segle XIX, com la resposta del moviment obrer al model de beneficència impulsat pels governs per solucionar els problemes socials. Aquest model, basat en la caritat, augmenta el control social i té un caràcter paliatiu i immobilista, que la classe obrera va rebutjar, tot proposant un nou voluntariat militant. Basat en les idees i la transformació social, va tenir el seu punt de màxima esplendor als anys trenta, amb la proclamació de la Segona República.

La dictadura franquista interromp aquest procés de sòca-rel, en totes les seves manifestacions, tant culturals (ateneus) com socials o econòmiques (cooperatives). Amb l'arribada de la democràcia, es reprèn el moviment social per part de la ciutadania, tot i que amb l'herència franquista com a llast. La desconfiança entre les institucions i la ciutadania condiona el desenvolupament de l'associacionisme al nostre país, en un conflicte marcat per interessos de poder com la representativitat, la interlocució, etc. Però el feixisme també inocular el virus de la desconfiança entre la ciutadania. La por a organitzar-se, el rebuig a la discrepància i al conflicte, la desconfiança cap a tot allò que és col·lectiu, són letals per a les associacions.

Lentament, les institucions van reconeixent el teixit associatiu com a interlocutor i hi donen suport. Però cal desemascarar algunes estratègies impulsades al llarg d'aquests anys de democràcia, i que són una font de desencontres. Són les anomenades *tres plagues* de l'associacionisme: l'animació sociocultural en la dècada dels vuitanta, el voluntariat institucional en la dècada dels noranta i els processos participatius durant aquesta última dècada.

L'*animació sociocultural*, amb origen a la França *gaullista* dels anys seixanta, es manifesta a Catalunya als anys vuitanta i atorga un paper passiu i d'espectador a la ciutadania, deixant de banda el caràcter participatiu de l'associacionisme. Impulsada pels ajuntaments, substitueix el concepte de *poble* pel de *públic*, oferint serveis en forma de casals municipals de joves, activitats d'estiu, etc. L'administració, amb aquestes actuacions, deixa de banda la realitat associativa ja existent competint amb les entitats.

Una altra forma perversa de l'animació sociocultural es manifesta quan les administracions pretenen que les associacions es converteixin en gestores de serveis. Les entitats es veuen obligades, en moltes ocasions, a prestar aquests serveis per mantenir el reconeixement al seu entorn més immediat. Una conseqüència remarcable és que les administracions deleguen la seva responsabilitat a les entitats prestadores de serveis, quan l'haurien d'assumir directament.

Fruit de l'èxit del programa de *voluntaris olímpics* als Jocs a Barcelona, les administracions locals van impulsar nombrosos projectes per a gestionar el voluntariat institucional. Aquest nou voluntariat, deslligat de qualsevol associació, no pren decisions ni assumeix responsabilitats. D'altra banda, aquest model d'acció de curt termini suposa, en certa manera, una manca de compromís real per part de la persona. En definitiva, es tendeix a difuminar la figura del soci com a ciutadà que s'organitza de forma lliure, col·lectiva i voluntària amb altres persones, amb uns valors i idees comunes de fons. Un exemple clar es troba en diferents ONG's que cerquen nous donants des d'un esperit mercantilista, deixant de banda els principis de participació i implicació de l'associacionisme.

Els *processos participatius*, impulsats per les administracions locals, suposen una consulta dirigitada i manipulada a la ciutadania on aquesta, paradoxalment, no té dret a participar en el procés. En la major part dels casos, són formes de participació on no es té en compte el compromís i la implicació de les persones i en què no es contempla poder decidir, llençant el misatge a la societat que la participació té un sostre. No sorgeixen de la iniciativa de les persones ni dels seus interessos, i poden acabar legitimant decisions ja preses de forma prèvia.

Aquests tres elements, durant l'última etapa democràtica, conjuntament amb les repercussions nocives del franquisme, han desfigurat el paper de l'associacionisme en la nostra societat malmetent la seva imatge i alimentant la desconfiança vers les entitats de base.

Però una visió pessimista només ens portaria al fatalisme i a la renúncia. La societat canvia i el paper de les entitats també ha guanyat prestigi. El que ens proposem és explicar quin és el nostre model d'associacionisme, que també mereix guanyar prestigi.

Recuperar el prestigi tot reivindicant el rol de les associacions al nostre país no només apropa la ciutadania i les institucions a l'associacionisme, sinó que facilita la tasca de les associacions en el seu entorn més proper. El reconeixement social esdevé un instrument poderós per aconseguir les fites que es marquen les associacions, incidint favorablement en els altres dos eixos: els locals i el finançament.

Per tant, les accions proposades s'adrecen a recuperar el relleu social que correspon a l'associacionisme, fent èmfasi en el seu rol social. Es tracta de millorar l'autoestima de les associacions, amb una actitud valenta i ferma i que les seves persones se sentin orgulloses de desenvolupar la seva feina, fer pedagogia de l'associacionisme i difondre les accions que es porten a terme.

El principal objectiu és aconseguir que els grups d'interès més propers a les associacions coneguin la seva tasca, la valorin i com a conseqüència hi donin suport. Es tracta, en definitiva, de treballar pel reconeixement del dret d'associació.

A continuació trobarem unes pautes bàsiques per a dissenyar el nostre propi Pla de comunicació i relacions, de forma que podem marcar els objectius estratègics de la nostra associació. A partir d'aquí, trobarem diferents accions a desenvolupar.

QUATRE APUNTS PER AL PLA DE COMUNICACIÓ I RELACIONS

El Pla de comunicació i relacions esdevé juntament amb el Pla econòmic i el Pla de local, un dels pilars fonamentals perquè una associació sigui viable i duradora en el temps.

El mapa de relacions (amb la resta d'entitats, amb l'administració, amb els partits polítics...) i els canals a partir dels quals exposa el seu projecte associatiu (blog, pàgina web, revista, butlletí, mailing...) són tan importants que esdeven signes d'identitat, com diu aquella dita "digue'm amb qui vas i et diré el que seràs".

Elaborar un Pla de comunicació i relacions suposa plasmar una estratègia a tres anys vista sobre on volem situar l'entitat a l'esfera local, com volem que se'ns conegui i ser reconeguts.

Les passes a seguir són: analitzar la realitat, definir objectius, plantejar accions i preveure mecanismes d'avaluació. Vegem com. Abans de tot, tinguem clar que hi haurà d'haver un responsable i un equip de treball que faci viable els acords presos.

1 ► Responsable de comunicació i relacions

Nomenarem un membre de l'associació com a responsable de les seves relacions i la comunicació, en base a un perfil idoni de competències concret. El paper de la persona que juga el rol de comunicar i de comunicar-se amb els grups d'interès de l'associació, com ara l'administració és molt important per a la supervivència i desenvolupament de l'entitat.

Des d'aquesta perspectiva, és del tot necessari que un dels membres de l'associació tingui assignada aquesta responsabilitat, desenvolupant les funcions pròpies que s'esperen d'ella o d'ell.

Per tal de facilitar aquesta elecció, a continuació es presenten diferents aspectes del perfil, entesos com a coneixements, habilitats i actituds més importants per a desenvolupar aquest rol (amb la seva definició corresponent):

Competències personals:

- Comunicació: gestionar i transmetre adequadament la informació, tant oralment com per escrit. Comunicar-se adequadament, entendre els altres i transmetre correctament la informació, tenint en compte els interlocutors.
- Gestió de conflictes: resoldre les situacions difícils amb diplomàcia i tacte. Reconèixer els possibles conflictes. Buscar la manera d'arribar a solucions que satisfacin plenament tots els implicats.
- Negociació: arribar a acords satisfactoris amb les persones o els grups amb els quals es negocia o hi ha relació.

- Escolta activa: atendre completament a allò que diu l'altre; entendre el significat del que s'escolta en el context real.
- Empatia: captar i comprendre les preocupacions, els interessos i els sentiments dels altres i respondre-hi adequadament.
- Integritat: actuar amb consonància i coherència amb un mateix i amb un codi deontològic. Estar disposat a actuar honestament, fins i tot en situacions difícils o que presentin dilemes.
- Autocontrol: capacitat per actuar correctament i seguir endavant enmig de circumstàncies adverses, amb domini de si mateix i del seu comportament. Capacitat per controlar les emocions personals i evitar les reaccions negatives davant provocacions, oposició o hostilitat dels altres o quan es treballa en condicions d'estress.
- Creativitat i innovació: capacitat per inventar o modificar les coses fins i tot partint de formes o situacions no pensades amb anterioritat. Implica idear solucions noves i diferents en processos de mediació.
- Planificació i organització: planificar de forma eficaç el propi treball i el dels altres, de forma que s'assumeixin els objectius individuals i de l'organització que es tinguin definits. Això suposa determinar les fites i les prioritats, així com definir les accions, els terminis, els recursos necessaris per aconseguir-los i els sistemes de control que han d'informar sobre les possibles desviacions de la planificació efectuada.
- Anàlisi i resolució de problemes: capacitat per entendre una situació o problema disgregant-la en petites parts fins arribar a conèixer els seus elements crítics, realitzar comparacions entre els mateixos, identificar patrons de funcionament, tendències o causalitats i prendre decisions, o facilitar informació que permeti prendre-les.

D'altra banda, és recomenable que la persona disposi de coneixements i interès per temes com:

- Moviment associatiu del territori.
- Funcionament de l'administració pública.
- Actualitat política i social local.
- Motivació per l'estratègia de l'associació.
- Curiositat en forma de ser i de fer de les persones.

En general, i com a resum, es pot definir al responsable de relacions com una persona extravertida, emprenedora, creativa, tolerant, empàtica, persuasiva, flexible, conciliadora, metodològica i organitzada.

2 ► Anàlisi de la realitat

A partir de la tècnica DAFO es pot fer l'anàlisi de la realitat. Consisteix en una anàlisi que pretén identificar els factors interns (fortaleses i debilitats) d'una organització i també factors externs d'aquesta (oportunitats i amenaces). Aquests factors condicionen tant la situació actual d'una organització com el seu desenvolupament.

Cal que siguem realistes i que plasmem exactament quina és la situació. És important que en aquesta anàlisi participin totes les persones clau de l'associació per ser el més objectius possible.

3 ► Definició d'objectius

Un cop superada la fase d'anàlisi de la realitat, cal plantejar objectius, definint prioritats. És important haver identificat quines són les necessitats més urgents -tasca que no sempre és fàcil-. Per això hem de ser capaços de discriminar i d'identificar prioritats. Cal recordar que les necessitats bàsiques són sempre prioritàries. Hem de tenir en compte també les possibilitats d'implicació dels membres. Mai no hem de projectar res que sigui impossible d'assolir. Cal conjugar utopia i realisme.

Es poden plantejar aquests tres objectius -que corresponen a les necessitats globals de l'associacionisme en matèria de comunicació o de relacions- o d'altres que puguin estar acord a la realitat de l'associació:

- Reivindicar els valors de l'associacionisme.
- Donar a conèixer el que fa l'associació.
- Buscar complicitats, no estem sols.

4 ► Plantejament d'accions

Es tracta de plantejar accions que permetin assolir els objectius. Al llarg d'aquest Manual podem trobar diferents iniciatives, eines i experiències que poden donar idees a l'hora de plantejar l'elaboració del Pla. Cada associació té una realitat determinada fruit de la història i les circumstàncies que la fan ser com és. El repte és adaptar aquestes idees o d'altres al futur Pla de comunicació i relacions.

5 ► Previsió dels mecanismes d'avaluació

L'equip de comunicació i relacions periòdicament es reuneix i valora la situació institucional. L'assemblea anual de l'associació és l'espai per rendir comptes.

Cal plantejar indicadors d'avaluació que permetin fer la valoració.

ESPLAC

Cervantes, 5 - Tel. 317 94 54 - BARCELONA

ESPLAIS CATALANS

**MUSEU
MUNICIPAL
DE BADALONA**

amb el suport de la

31
gener 1982

objectiu 1

REIVINDICAR ELS VALORS DE L'ASSOCIACIONISME

Els valors constitueixen el motor que guia l'actuació de les persones i dels col·lectius amb objectius comuns. Són el conjunt de creences que unes determinades persones prenen com a referència per delimitar el seu marc d'actuació.

L'associacionisme parteix de valors com la transformació i la participació, el que ens porta als conceptes de col·lectivitat, progrés i solidaritat. Un altre valor bàsic, la llibertat, es tradueix, de forma inequívoca, en una societat laica i lliurepensadora.

El valor que millor defineix l'associacionisme està relacionat amb el paper que juguen les persones membres en una entitat, el qual es converteix en agent actiu del seu propi procés educatiu. L'aprenentatge de la persona és un factor clau i un dels fets diferencials que aporta l'associacionisme, respecte altres ens socials de caire educatiu, és que la persona, en aquest procés d'aprenentatge, pren un rol protagonista i transformador del seu entorn.

En definitiva, el compromís social que assumim ens defineix i diferencia de forma clara, i és allò que ens porta a dedicar temps a l'associació.

D'altra banda, els valors que actualment defineixen la nostra societat, basats en la competitivitat, el materialisme i la individualitat, són antagònics a l'essència mateixa de l'associacionisme. Això suposa un sobreesforç per part de les entitats per donar notorietat al seu ideari de base. Tot i que és del tot legítim que les persones membres de les associacions busquin, en certa manera, un profit personal a través de la seva tasca voluntària i altruista, l'associacionisme ha de fugir de conceptes estrictament relacionats amb els interessos de l'individu: protagonisme, fer carrera, relacions socials, prestigi social, ocupar el temps lliure, etc.

Amb les accions proposades a continuació es faciliten diferents recursos per prendre consciència sobre els valors de l'associacionisme per, d'aquesta forma, transmetre'ls a l'entorn més immediat.

L'exercici de la llibertat individual està subordinat al criteri de les regles democràtiques.

La unió fa la força.

Associa't, que ningú decideixi per tu.

POSEM-NOS EN EL CENTRE DE LA DIANA

OBJECTIU:

Augmentar la presència de l'associacionisme en els espais de coneixement, contribuint a generar un Pla de comunicació i relacions.

INTRODUCCIÓ:

Per donar presència a l'associacionisme cal posar-lo en primera fila dels principals espais de coneixement. Cal lligar l'associacionisme a les institucions de referència, com ara instituts, fundacions o centres d'estudis. Aquesta iniciativa s'orienta a la cerca de relacions fermes amb entitats culturals per tal d'enfortir l'associacionisme. La presència en els espais culturals locals dota l'activitat associativa de major reconeixement per part de les institucions i la ciutadania.

Les relacions amb entitats i organismes culturals creen complicitats positives, reafirmant el paper de les associacions en el teixit social i aportant valor afegit als membres (amb un major enriquiment de les experiències, oferint-los nous escenaris de desenvolupament comú i individual).

Des de les entitats s'ha de realitzar un esforç per trobar lligams estables amb aquest tipus d'organitzacions. Això passa per concertar entrevistes amb professorat que pugui estar interessat en l'associacionisme i participar en activitats promogudes per les entitats locals.

Contactant amb entitats del poble o barri per acordar entrevistes amb els responsables o representants es faciliten escenaris de participació conjunta: exposicions sobre el moviment associatiu, participació en assignatures, presència en cursos i seminaris, comunicació a través de revistes i mitjans locals, etc.

DESCRIPCIÓ:

Ja que la capacitat per desenvolupar marcs de col·laboració amb diferents entitats i organismes culturals i polítics és limitada, cal que planifiquem una política de col·laboració a partir dels recursos disponibles.

Això passa per planificar la nostra actuació amb una estratègia que prioritzi esforços. Generarem un programa en el qual es determinin els objectius de menys a més importància, fixant unes fites i actuacions concretes i distribuïm els recursos disponibles sobre les fites marcades.

Es tracta de definir amb quines institucions i organismes hem d'incidir en primer lloc. Revisarem, conjuntament, la política de col·laboració de l'associació. En concret, amb qui ens interessa establir lligams de continuïtat.

Per tal de facilitar aquest procés, a continuació es proposa una dinàmica senzilla i útil:

- 1 Reunirem un equip de treball *ad-hoc*, amb les persones de referència de l'associació. Aquest equip portarà a terme reunions periòdiques durant tot l'any, de forma mensual.
- 2 Representarem una diana a una pissarra o en qualsevol suport. S'ha de tenir en compte que es treballarà amb aquesta durant tot l'any. La diana representa diferents nivells d'aprofundiment i de prioritat de les relacions amb les institucions.
- 3 Definirem 4 capes, amb diferents colors, de la diana. Definirem els criteris per cada capa, tenint en compte que la capa perifèrica és la menys prioritària i el centre la més important. Els criteris, per tant, tenen a veure amb la importància que se li dona a aquesta relació per al foment de l'*horitzó militant* de l'associació. Conseqüentment, les capes internes tindran un temps d'execució menor i s'hi destinaran més recursos.

Després d'aquesta primera reunió, establim reunions periòdiques, on els integrants de l'equip de treball, de forma individual, reflexionaran sobre les organitzacions o institucions amb les quals ells creuen interessant relacionar-se, defensant la seva proposta. De la reflexió conjunta, sorgiran decisions de col·laboració finals que col·locarem a la diana, segons el grau de prioritat (capes de la diana). Així, distribuïm i assignarem a cada membre del grup les accions de la diana, tot definint de manera concreta la planificació d'actuacions (en funció de la capa on l'hem situada, terminis per a l'obtenció de resultats, recursos amb què comptaran, accions definides, etc.).

No perdem de vista que les institucions a les quals ens adreçarem tenen dinàmiques, objectius i llenguatges propis, o sigui que ens hem de posar al seu lloc per tal d'apropar-nos-hi de forma efectiva.

Es tracta de lligar els interessos d'aquestes institucions amb els propis, cercant ponts d'unió, tenint en compte la seva cultura i els seus valors. En aquest sentit, tindrem en compte els següents aspectes crítics:

- 1 Què volem aconseguir amb les relacions.
- 2 Què podem aportar nosaltres i què ens poden aportar.
- 3 Quin llenguatge hem d'utilitzar, fruit de la seva cultura organitzativa, les seves idees o objectius.

En posteriors reunions es recolliran els resultats de les accions planificades. Cal tenir en compte que la representació a la diana és un mapa que variarà en funció dels resultats obtinguts en els contactes amb entitats per part dels participants en aquesta iniciativa. Així, descartarem propostes de col·laboració inicials no fructíferes, o bé mourem propostes a capes més internes de la diana, si el resultat dels contactes inicials ha estat més interessant del que a priori ens semblava.

EVOLUCIONEM LA FIRA D'ENTITATS

OBJECTIU:

Aportar una orientació pràctica, efectiva i dinàmica a les fires d'entitats aconseguint un espai d'impliació i aprenentatge dels valors de l'associacionisme per part de la ciutadania.

INTRODUCCIÓ:

Aquesta iniciativa pretén, en primer lloc, preparar espais de debat on els visitants de les fires puguin reflexionar sobre els valors de l'associacionisme. Es tracta de crear una activitat participativa amb la ciutadania no associada, en el marc de les fires d'entitats on les persones sòcies participin com a facilitadores de l'espai.

Com a metaobjectiu, també es vol aconseguir una major participació dels membres de l'entitat en el desenvolupament de les fires. Es tracta de dotar-les d'un caire més pràctic i amb major implicació.

A les fires d'entitats hi ha espais de debat i de reflexió generalment conduïts per experts o persones de referència del moviment associatiu. El plantejament habitual és poc actiu, és a dir, acostuma a desenvolupar-se com una acció de discurs, en què la gent associada no pren una actitud participativa, sinó que assumeix un rol de receptor de la informació. A més, les fires d'entitats presenten un caràcter marcadament endogàmic. Cal realitzar un esforç pedagògic vers la ciutadania per tal de mostrar els valors reals de l'associacionisme.

Fugim del concepte tradicional de taula rodona (orador-receptor) i proposem un debat obert al voltant d'una idea o tema. Hem de mostrar les activitats que duu a terme la nostra associació per tal de promoure la participació, tot informant la ciutadania. Juguem un paper pedagògic vers la ciutadania: el debat ha de ser inclusiu, buscant la reflexió i la participació de la ciutadania que assisteix a les fires.

De forma pràctica, es tracta que en el propi debat a la fira, els participants -la ciutadania-, exposin una problemàtica determinada existent en el seu entorn més proper, al poble o barri. A través de la discussió conduïda pels membres, com a moderadors, les persones participants arribaran a diferents conclusions.

Allò interessant de l'activitat és que qui moderi sintetitzi aquestes reflexions finals, tot proposant l'associació i els seus valors com una eina vàlida per a convergir necessitats individuals i assolir resultats comuns.

DESCRIPCIÓ:

Convoquem les persones membres que puguin ser candidates a moderadors en debats de reflexió (de 4 a 5 persones). A continuació, passarem a planificar una activitat de debat oberta, on trencarem amb l'esquema clàssic de ponent i receptor passiu. Amb aquest exercici, practicarem les habilitats bàsiques per conduir un debat obert i participatiu.

De forma paral·lela, ens encarregarem de produir el material necessari per mostrar les nostres activitats a l'stand. Fent un recull de les activitats realitzades durant els últims mesos prepararem dades, incloent-hi fotografies o gràfics que mostrin la seva incidència en l'entorn associatiu més proper. També intentarem mostrar, de forma creativa, els efectes positius d'aquestes actuacions.

Aquesta informació, que dóna forma al nostre stand, pot servir com a punt de partida per al debat, ja que les actuacions empreses per la nostra associació de ben segur cerquen una solució o alternativa a un problema que, d'alguna forma, pot preocupar a la ciutadania.

Un cop el debat comenci, demanarem a tothom que s'identifiqui i que consensuï quina problemàtica afecta més a la seva vida, al poble o al barri. També es pot debatre sobre una campanya que l'associació tingui ja en marxa quina repercussió té en els interessos de la ciutadania.

Com a tancament, relacionarem el resultat de la dinàmica i les seves conclusions amb els valors de l'associacionisme i la participació activa de la ciutadania.

Amb el consentiment signat dels participants, demanarem els seus correus electrònics per tal d'enviar-los les principals conclusions del debat. Posteriorment, com a seguiment de la temàtica tractada a la fira, podem enviar correus electrònics informatius sobre les actuacions que la nostra associació està realitzant al voltant d'aquesta problemàtica.

Perquè et volen fer creure que participar i decidir són coses diferents.

BUSQUEM LA COHERÈNCIA AMB L'HORIZÓ MILITANT

OBJECTIU:

Identificar els aspectes més positius de la nostra activitat associativa, conèixer les motivacions de la resta del grup i exposar les nostres, així com projectar les qualitats de la nostra activitat en altres models associatius i formes de compromís social.

INTRODUCCIÓ:

Les vivències que ofereix la participació a les nostres entitats són indubtablement positives i són el motiu principal del nostre compromís amb el projecte. Però alhora, les associacions són espais per a la transformació social i hem de poder identificar clarament les motivacions individuals i col·lectives, els projectes de futur, les aspiracions de cadascú.

A més, les nostres entitats no estan soles ni ho són per sempre. Al llarg de la vida, coincidirem amb altres projectes, canviarem d'entitat, fins i tot potser en crearem una de nova. Valorar la nostra associació és important, però no és raonable pensar que som els únics, que el que hi trobem és irrepetible i que hem de renunciar a construir nous espais on aquesta forma d'entendre la vida sigui habitual. Hem de clarificar què ens agrada de la nostra associació i quina part de la nostra vida volem viure amb la mateixa intensitat.

Per conduir aquest debat, us proposem partir de la següent definició: *l'MLP promou el lliure pensament des de la ciutadania activa per assolir les més altes cotes de felicitat personal i pública.*

A continuació trobarem una dinàmica que ens ajudarà a treballar sobre l'horitzó militant de la nostra associació.

DESCRIPCIÓ:

Per realitzar la dinàmica, formarem un grup d'entre 6 i 20 persones. El material que necessitarem és paper d'embalar o pissarra, post-its de tres colors i retoladors.

Aconsellem que una persona amb habilitat i experiència en la dinamització de grups coordini la dinàmica. Aquesta tindrà les fases següents:

El mural o pissarra es divideix en una graella de 3x3. Les files corresponen a:

- ▶ Lliurepensament
- ▶ Ciutadania activa
- ▶ Felicitat personal i pública

Primera fase

Es reparteixen els post-it i cadascú hi anota les tres coses més positives que li aporta ser membre de l'entitat, un per cadascun dels eixos.

Cadascú enganxa els seus post-it a la primera columna i explica breument per què ha triat cadascuna de les qualitats.

Segona fase

Cadascú ha d'anotar en sengles post-it tres qualitats del projecte de l'entitat, una per cada fila.

Cadascú enganxa els seus post-it a la segona columna i explica breument els motius de la tria.

Tercera fase

Cadascú ha d'anotar en sengles post-it quines altres entitats pensa que comparteixen les qualitats descrites a la segona columna.

Cadascú enganxa els seus post-it a la tercera columna i explica breument els motius de la tria.

Quarta fase

S'ha d'arribar a un consens en les tres columnes, només poden quedar tres vivències, tres qualitats i tres models d'entitat. Si cal, es poden redactar post-it nous que en sintetitzin d'altres.

CONSTRUÏM UNA ASSOCIACIÓ SOSTENIBLE

OBJECTIU:

Facilitar a les associacions un instrument amb el qual construir un projecte realista i eficaç, amb el qual assegurar la seva activitat futura de forma independent, tot respectant els seus valors fonamentals.

INTRODUCCIÓ:

Les associacions hem d'aprendre a posicionar-nos en l'entorn que ens envolta. Els reptes que tenim en una societat com la nostra són evidents, però és necessari realitzar un esforç per definir el projecte associatiu.

Hem de ser conscients que el projecte associatiu ha de tenir uns fonaments basats en l'ideari i conseqüents amb el mateix. El nostre propi esperit crític ha de fer-nos revisar el projecte periòdicament, per tal d'assegurar la seva validesa.

Es tracta de baixar les idees al paper tot promovent un debat intern a l'associació; un procés de reflexió que, de ben segur, enriquirà el resultat final.

DESCRIPCIÓ:

Per a la construcció del nostre projecte associatiu proposem un document contrastat, una eina per a les associacions d'arreu del territori. Pertany a la Diputació de Barcelona, de la col·lecció Eines per a la participació ciutadana, anomenat "*Sense projectes no hi ha futur. Com fer el projecte d'una associació*".

El document, descarregable en format pdf, el trobem al lloc web de la Diputació de Barcelona.

Aquesta eina facilita la realització del projecte associatiu, aportant pautes, mètodes i consells pràctics per tal que resulti pràctic i profitós.

Dins del document es diferencien continguts a la realització del projecte, com ara:

- 1 L'associació i la seva essència.
- 2 Missió de les associacions.
- 3 El projecte, reflexe de les idees.
- 4 Planificació estratègica i operativa.
- 5 Procés de realització del projecte.
- 6 Comunicació del projecte.

ACCIÓ ESCOLTA I EL SISTEMA DE PROGRAMES EDUCATIUS

OBJECTIU:

Mostrar un exemple de sistema de programes educatius que faciliten que l'*horitzó militant* de l'associació sigui coherent a qualsevol dels seus nivells i àmbits.

INTRODUCCIÓ:

Acció Escolta de Catalunya compta amb un sistema de programes educatius segons els diferents nivells d'organització, dins dels diferents àmbits o marcs d'actuació de l'associació. D'aquesta forma, s'arriba al model educatiu de cada agrupament escolta, a partir del model de la federació.

El programa educatiu de cada associació, en aquest cas cada agrupament escolta, pren forma de programa anual de desenvolupament i es crea en base a l'*horitzó militant* de les organitzacions a les quals pertany, seguint una línia de pensament i d'actuació coherent i aliniada per part de totes les associacions (agrupaments escoltes).

DESCRIPCIÓ:

Tot seguit es presenta el sistema de programes educatius, coherents amb l'ideari, pels diferents nivells d'organització i relacionats amb els diferents marcs d'actuació.

Els marcs d'actuació del sistema són els següents:

Marc ideològic. El projecte educatiu conté la idea base que impulsa la tasca dinamitzadora de totes aquelles persones que integren el moviment escolta. El contingut respon a la identitat, l'ideari, la filosofia i els límits dins els quals es concreta l'acció. Són conceptes amplis que emmarquen una manera de ser, de sentir i d'actuar que ens identifica com a organització en tres sentits: qui som, què pretenem i quin és el marc en què desenvolupem la nostra activitat.

Marc pedagògic. És la proposta educativa a partir de la qual volem aconseguir els nostres objectius. Recull les orientacions pedagògiques que hem d'assumir i adequar a les realitats concretes.

Marc estratègic. La planificació d'una estratègia a curt, mig o llarg termini és vital per a la supervivència de qualsevol organització, per mirar més enllà, per saber on volem arribar en funció de les nostres capacitats, de la situació del nostre entorn més proper. Òbviament qualsevol pla ha d'anar precedit de la memòria anterior, on expressarem la realitat i les mancances del que hem fet fins ara.

Marc organitzatiu. Ens descriu què necessitem per legalitzar una associació i quins documents ens poden ser d'utilitat per a organitzar-nos a nivell intern. El model que cada entitat volem preveure que

www.accioescolta.org

sigui una organització autònoma amb personalitat jurídica pròpia que decideix vincular-se al nostre projecte educatiu i associatiu i compartir la sobirania amb els diferents nivells de participació i decisió. Per una altra banda també hem de seguir uns procediments de reconeixement per part de l'administració.

Els nivells d'organització del sistema, d'altra banda, són aquests:

NIVELL 1 ▶ L'ENTORN

L'Organització Mundial del Moviment Escolta, WOSM: La Federació Catalana d'Escoltisme i Guiatge està integrada dins l'Organització Mundial del Moviment Escolta (WOSM), un moviment amb més de 30 milions de persones i que és present a la majoria de països del món. Gràcies al treball de les organitzacions escoltes nacionals i al posterior treball en comú, sorgeixen els següents documents que constitueixen els principals elements de cohesió mundial: La Missió del Moviment Escolta, el RAP (Renovació i Actualització de Programes), la Visió del Moviment Escolta i la Constitució Mundial.

ASDE: Acció Escolta s'agermana amb les seves associacions escoltes i manté un lligam de col·laboració, intercanvi i participació. Existeixen espais de participació i decisió per trobar els punts d'acord (conferències, consells federals, etc.). Fruit de la suma d'esforços sorgeix: Compromís federal, Política federal de Programes, Pla estratègic Federal i les Normes de d'organització i funcionament (Estatuts i reglaments interns).

El Moviment Laic i Progressista: Acció Escolta de Catalunya també assumeix els seus documents com a propis: l'Ideari, el Pla de formació 2011-2013 "Compartim coneixement, construïm laïcitat", el Pla estratègic 2010-2012 i els Estatuts.

NIVELL 2 ▶ ACCIÓ ESCOLTA DE CATALUNYA

És l'associació qui ha de posar-se d'acord en la proposta de projecte i programa educatiu. Per això hi ha espais de participació i decisió (congressos, branques, vegueries, etc.). Fruit del treball participatiu en comú sorgeix: Projecte educatiu, Programa educatiu Acció Escolta'2010, Pla estratègic trienal i Estatuts.

NIVELL 3 ▶ AGRUPAMENT ESCOLTA

Ara li toca al consell d'agrupament posar-se d'acord en analitzar la proposta que li fa i adaptar-se a ella tenint en compte la realitat social. En funció d'això ha d'elaborar els seus propis documents. En aquest nivell es genera la documentació concreta i s'adapta l'oferta educativa a la realitat de l'agrupament ajustant les característiques de l'entorn on se situen l'agrupament i els infants i joves.

► **Projecte educatiu:** és la carta d'identitat i la presentació de l'agrupament escolta que planteja qui som, què volem i com ens organitzem. No és més que una anàlisi de la realitat i dels recursos educatius, materials i humans de què disposem i d'allò que volem fer i com ens organitzem internament. És un document estable i avaluable, plantejat a mig i llarg termini, i que ha de donar-se a conèixer a mares i pares, institucions, entitats, etc. amb les que treballa l'agrupament:

- Anàlisi de la realitat: anàlisi de les característiques de l'agrupament, del seu context i de les seves necessitats (ubicació, situació socio-econòmica i cultural, característiques de la gent jove, història, entitats col·laboradores, etc.).
- La proposta escolta: consisteix en el coneixement i anàlisi del projecte i programa educatiu d'Acció Escolta. Si pretenem que el projecte i programa educatiu de l'agrupament constitueixin una adaptació de la proposta global, cal conèixer-los, assumir-los i adaptar-los. No consisteix en dissenyar o redactar, simplement en conèixer el plantejament educatiu associatiu.
- Compromisos: és l'adaptació del projecte educatiu d'Acció Escolta a la realitat i l'entorn de l'agrupament. S'estableixen uns objectius generals o fites i unes línies d'actitud o compromís social de l'agrupament. En definitiva consisteix en establir què volem.
- Estructura de l'agrupament: constitueixen els principis en els que es basa l'estructura i el funcionament, el paper de mares i pares, caps escoltes, infants i joves, així com el nivell de participació i els mecanismes de comunicació entre ells, les formes de relacionar-se amb les institucions, entitats, etc.

► **Programa educatiu:** estableix els objectius educatius de la unitat, què, com i quan educar i avaluar, tenint en compte les diferents edats dels infants i joves. Pretén concretar la seqüència i organitzar les nostres intencions educatives a mig i llarg termini. Explica com portarem a terme la tasca educativa i com l'avaluarem. Per a l'elaboració del programa educatiu, l'agrupament, partint dels objectius que apareixen al Projecte educatiu propi i del Programa Educatiu d'Acció Escolta, els adapta a la seva realitat. Donant prioritat a uns i afegint-ne d'altres d'acord a les necessitats específiques:

- Objectius educatius de cada unitat.
- Estratègies d'aplicació dels elements metodològics bàsics per a cada unitat.
- Elements i espais d'avaluació.

► **Pla estratègic triennal:** recull les prioritats i estratègies per posar en marxa al llarg de tres anys

- Programa anual de desenvolupament: planifica, gestiona, desenvolupa i avalua els elements que el programa educatiu planteja per cada any. El programa anual de desenvolupament recull els objectius educatius de l'agrupament per cada curs a partir del projecte i programa educatiu (document que tenen una orientació més a mig i llarg termini), així com els objectius estratègics i organitzatius, les tasques per a la seva obtenció, responsables de realitzar-les, recursos necessaris, temporalització, etc. Es proposen els següents elements:

- Objectius educatius
 - Activitats i projectes (calendari, organització, etc.)
 - Recursos (materials, funcionals, humans, etc.)
 - Estructures organitzatives i funcionals (cens, assemblea, consell d'agrupament, kraals, equip de coordinació, comissió de mares i pares, comissió tècnica, etc.)
 - Relacions (amb el moviment escolta, amb l'entorn més proper, el poble o barri, l'entitat acollidora, projectes de treball amb altres entitats, etc.)
 - Repartiment de tasques i responsabilitats
- Memòria anual de desenvolupament: recull la valoració dels programes un cop finalitzats. Aquesta revisió afecta a tots els aspectes que es van preveure als programes amb l'objectiu d'identificar les claus i actuacions que serveixin de base per a l'elaboració dels propers. En aquest sentit, la Memòria és també un instrument eficaç per actualitzar i adequar permanentment la resta de document de l'agrupament a la realitat
- **Estatuts i Reglament intern:** recullen qüestions referents al funcionament pràctic de l'agrupament: l'organització, la gestió, els recursos, la participació, la convivència, la informació i la comunicació, les relacions, etc.

L'elaboració dels documents és especialment útil per al treball i la seva existència es considera indispensable. Un primer pas per posar en marxa el Sistema de programes pot ser treballar i assumir els documents associatius, sempre i quan estiguin ja adaptats a la realitat del propi context. Respecte als documents d'estratègia també és necessària la seva elaboració en tant que garanteixen una acció avaluada des d'una perspectiva global. Ara bé, el més important no és fer-los, sinó vetllar per elaborar-los de la forma més participativa possible.

Per altra banda, els criteris d'implementació que es fan servir a l'agrupament haurien de ser consensuats i les decisions sobre com aplicar el mètode i com fem ús de les eines pedagògiques sempre haurien de ser amb els mateixos criteris. Això requereix un seguiment i valoració per saber com s'estan aplicant a cada kraal i a cada etapa educativa.

NIVELL 4 ► UNITAT

Ara ens toca decidir, sobre la proposta associativa i d'acord amb la línia educativa de l'agrupament, la programació de la nostra unitat per al curs. Recull els objectius educatius, activitats i calendari operatiu a partir dels quals funcionarà la unitat al llarg del curs. És l'adaptació del programa educatiu de l'agrupament i l'associació a les necessitats, interessos i realitats dels infants i joves de la unitat. És el darrer nivell, sense aquest la resta no tenen sentit, en tant que és el que definitivament preveu l'acció educativa dels kraals d'unitat. Enllaça el plantejament pedagògic escolta amb la pràctica educativa del cap escolta mitjançant l'aplicació de la metodologia escolta.

El Programa anual de dinamització, elaborat a principis de cada curs, ha de recollir els objectius educatius de la unitat tenint en compte els objectius comuns per a tot el grup, així com les activitats, el calendari i els espais d'avaluació. A mesura que es va avançant la programació del curs es van adjuntant els diferents projectes (construccions, caceres, aventures, empreses i projectes) i la corresponent avaluació. A l'hora de desenvolupar els projectes hem de recollir per separat els centres d'interès, els objectius, les activitats desenvolupades, els recursos, el calendari, els criteris d'avaluació, etc.

A continuació es presenta, en un quadre, la relació entre els diferents nivells i marcs del sistema de programes educatius:

NIVELL / MARC	IDEOLÒGIC	PEDAGÒGIC	ESTRATÈGIC	ORGANITZATIU
I Entorn (WOSM, ASDE i MLP)	La Missió 6 Desafiaments 3 Àrees estratègiques	RAP Renovació i Actualització de Programes	La Visió 7 prioritats estratègiques	Constitució Mundial
	Compromís federal	Política federal de programes - ASDE'98	Pla estratègic federal	Estatuts i Reglament intern federal
	Ideari de l'MLP		Pla estratègic de l'MLP	Estatuts de l'MLP
II Acció Escolta de Catalunya	Projecte educatiu	Programa educatiu Acció Escolta'2010	- Pla estratègic triennal - Programa anual de desenvolupament - Memòria anual de desenvolupament	Estatuts i La guia grana
III Agrupament escolta	Projecte educatiu	Programa educatiu (implementació i adaptació)	- Pla estratègic triennal - Programa anual de desenvolupament - Memòria anual de desenvolupament	Estatuts i Reglament intern
IV Unitat	Programa anual de dinamització Memòria anual de dinamització			

LA MARXA EDUCATIVA DE BARCELONA

OBJECTIU:

Reflectir una iniciativa adreçada al reconeixement de l'associacionisme per part de la societat.

INTRODUCCIÓ:

El 18 de novembre de 2006, en el marc del Dia Universal dels Drets de la Infància, es va portar a terme una marxa educativa de les associacions i federacions educatives de Barcelona. L'objectiu: reivindicar el paper pedagògic dels agrupaments escoltes i els espais.

A continuació es detalla el Manifest de la Marxa, amb els seus eixos bàsics, coincidents amb els del present Manual: reconeixement, finançament i espais. També es mostra com la Marxa Educativa va influir en les línies estratègiques del Pla Jove Bcn de l'Ajuntament de Barcelona.

DESCRIPCIÓ:

La marxa educativa, a la qual van assistir prop de 3.000 persones, es va reivindicar amb el següent manifest:

"A Barcelona som prop de 20.000 persones entre educadors i educadores voluntaris, infants i joves, mares i pares, agrupades en gairebé 200 entitats, les quals treballem pel desenvolupament i la construcció d'una societat més democràtica.

La infància i la joventut són etapes molt importants en la formació de la persona. És en el si de les nostres entitats on s'ofereix a infants i joves l'espai de convivència necessari per tal que puguin créixer i desenvolupar-se com a persones autònomes, conscients, responsables i compromeses amb el seu entorn.

Entenem l'associacionisme educatiu com una eina complementària en el conjunt d'agents educatius, tots ells necessaris per ajudar infants i joves a fer front als reptes i canvis socials. Cal un treball conjunt en l'àmbit de l'educació on existeixi coordinació entre els diferents ens educatius. És per això que cal fomentar l'educació no formal donant-li el valor que es mereix, garantint el bon funcionament de les entitats i el reconeixement de la tasca educativa que des de fa cent anys duem a terme a la nostra ciutat: una tasca de gran valor social que fomenta la participació.

Les entitats que conformem l'associacionisme educatiu de la ciutat prenem el compromís i la voluntat de desenvolupar un treball constant en l'educació d'infants i joves. Per facilitar i garantir la qualitat de la tasca que fem és necessari un major reconeixement i una millora dels recursos econòmics i d'espais.

Per aquest compromís que tenim vers el treball de l'educació a la ciutat, les entitats que formem l'associacionisme educatiu demanem a l'Ajuntament de Barcelona i a la resta d'administracions i institucions:

- ▶ **reconeixement:** Cal augmentar el reconeixement de les entitats d'educació en el lleure tant per la tasca educativa que desenvolupem, com pel treball en valors, el foment de la participació i el desenvolupament d'una democràcia activa. El reconeixement que demanem passa per poder participar activament en la definició de les polítiques educatives de les quals som objecte directe, així com pel reconeixement d'una societat que valori la tasca educativa que duem a terme els monitors i monitores, els i les caps escoltes, els animadors i animadores... Volem una formació gratuïta i continuada; obtenir avantatges en l'ús de transports públics i en l'accés a espais culturals, que es promogui constantment l'associacionisme educatiu, etc.
- ▶ **finançament:** Cal garantir el finançament públic de les entitats mitjançant l'augment dels recursos econòmics que s'hi destinen, sobretot des dels districtes. Alhora, és del tot indispensable reduir les gestions i facilitar la burocràcia que han de realitzar les entitats. Cal ampliar i millorar l'atorgament de beques a infants i joves, no només per a l'estiu sinó també per a la resta de l'activitat anual.
- ▶ **espais:** Cal millorar i dignificar els espais en els quals les entitats desenvolupem la nostra activitat educativa. Aquests han d'estar adaptats a les nostres necessitats garantint la diversitat de sales necessària, l'existència d'espais oberts, la flexibilitat horària i la llibertat d'accés. També sol·licitem, a partir d'un diàleg continuat que permeti garantir la qualitat de la nostra tasca educativa, un pacte per a l'ús d'espais públics municipals que afavoreixi l'accés a les escoles i l'ús de la resta d'equipaments.

Finalment, és necessari que els mitjans de comunicació de la ciutat es facin ressò de les activitats que duem a terme des de l'associacionisme educatiu, ja sigui mitjançant la publicació de notícies en les quals siguem protagonistes, com mantenint espais regulars en els quals puguem donar a conèixer les diferents propostes i activitats que realitzem i per visualitzar així una joventut compromesa i participativa."

Fruit d'aquestes reivindicacions, l'Ajuntament de Barcelona impulsa les mesures compreses al Pla Jove Bcn per facilitar la tasca de les associacions juvenils, principalment d'aquelles que mantenen una base associativa sota els principis d'igualtat i democràcia i que porten a terme una tasca important en el camp de la formació i la participació d'infants i joves. Conseqüentment, s'estableixen les següents línies d'actuació:

- 1 **Suport econòmic al funcionament ordinari mitjançant la signatura anual de convenis amb les principals federacions i associacions d'educació en el lleure.** El Pla Jove Bcn estableix com a mesura: *Assegurar i incrementar el suport, mitjançant la signatura de convenis plurianuals, a aquelles federacions d'associacionisme educatiu, d'implantació rellevant a la ciutat i que*

efectuen la seva acció educativa des de la gratuïtat, com a reconeixement a la tasca que porten a terme en el camp de la participació i la formació d'infants, adolescents i joves (mesura núm. 8g). L'objecte d'aquests convenis és coordinar l'actuació d'ambdues institucions i reconèixer, donar suport i fer més eficaç el treball en l'àmbit de la promoció de l'associacionisme juvenil, la participació i l'educació que porten a terme les federacions d'educació en el temps lliure a partir de l'acció que realitzen els espais o agrupaments escoltes que formen part d'aquestes entitats.

- 2 **Suport en l'edició de les publicacions de les diferents federacions i associacions d'educació en el temps lliure mitjançant insercions publicitàries.** Compra anual de dos espais publicitaris en les publicacions que editen cadascuna de les federacions i associacions d'educació en el temps lliure per tal de donar suport a aquesta eina de difusió i de comunicació. El contingut de les insercions publicitàries fa referència a l'oferta de serveis del Centre de Recursos per a les

Associacions Juvenils de Barcelona (lloguer d'espais, lloguer de material, assessoraments, etc.) que poden ser també de gran interès i utilitat per als propis agrupaments escoltes i espais.

- 3 **Millora dels locals mitjançant convocatòria específica anual per a la concessió de subvencions per a la realització d'obres de millora dels locals ubicats en el terme municipal de Barcelona.** La dotació pressupostària assignada per a la convocatòria d'aquestes subvencions és de 250.000 euros per cada any.
- 4 **Difusió de les associacions d'educació en el temps lliure mitjançant l'edició i distribució anual de tríptics informatius (agrupaments escoltes i espais).** Edició i distribució anual de 90.000 tríptics informatius amb les dades bàsiques de contacte dels agrupaments escoltes i espais que hi ha a cada districte. Per tant, s'editen 10 tríptics diferenciats, un per a cada districte.

LA MOSTRA DE LA MERCÈ

OBJECTIU:

Donar a conèixer un model de fira associativa eficaç i coherent amb els reptes i l'horitzó militant de l'associacionisme actual.

INTRODUCCIÓ:

La Mostra d'Associacions de la Mercè es va consolidar com a referent del model de fira d'entitats. No obstant, la despesa econòmica que suposava, així com els objectius que buscava van fer qüestionar-se aquest model.

Amb aquesta bona pràctica es pretén mostrar l'evolució d'aquest model, amb les principals conclusions a les quals es van arribar i que van donar com a resultat uns criteris diferents per a la realització de fires d'entitats.

DESCRIPCIÓ:

La Mostra d'Associacions de la Mercè va néixer fa 15 anys com un espai que pretenia mostrar a la ciutat la riquesa del moviment associatiu. Inicialment el model va ser un èxit i es va reproduir als districtes de la ciutat, de tal forma que al final es va constituir una veritable xarxa de mostres d'entitats a Barcelona. Cada any es repetia la mostra de la Mercè i, com a màxim, cada dos anys es celebraven les mostres de districtes.

En paral·lel al procés de constitució del Consell d'Associacions de Barcelona i a partir de la trobada d'algunes federacions en el marc de Consell Municipal d'Associacions de Barcelona (CMAB), es va començar a qüestionar el model de la mostra.

Ens permetia mostrar l'activitat associativa a la ciutadania o s'havia convertit en un espai de venda de productes i contacte amb l'alcalde i d'altres polítics? I, sobretot, tenia sentit que la meitat del pressupost de la regidoria de participació es destinés a un projecte de tres dies que tan sols implicava a unes cent entitats cada any? O calia millorar l'impacte de l'ús de recursos públics per la millora del sector associatiu?

Les conclusions definitives van ser que calia donar un cop de timó al projecte, vinculant-lo amb les estratègies polítiques de l'associacionisme. D'aquesta manera, es van impulsar nous criteris, dels quals destaquem els principals:

- ▶ Donar protagonisme a les federacions, destacant el paper de les entitats de segon (i tercer) grau per subratllar del valor de la col·laboració entre associacions.
- ▶ Donar vida al Codi Ètic de les associacions, incorporant-ne l'adscripció com a criteri per seleccionar les entitats que vulguin participar a la Mostra.

▶ Passar de la presentació de continents (donar forma a la realitat associativa) a la presentació de continguts (donar sentit al fet associatiu). Això passa per convertir les idees d'activitat i projecte en els fils conductors de la programació de la Mostra. Per tant, les propostes serien.

- Una mostra que convidi a visitar més mostres. La prioritització de l'eix sectorial a la Mostra de la Mercè ha de ser entesa no com una manera d'excloure l'eix territorial, sinó com una forma de reforçar la seva especificitat (és la Mostra de tot Barcelona, i per donar una visió de conjunt, l'estructuració al voltant de l'eix sectorial es fa indispensable).
- Eliminar la venda de productes, un fet que pot semblar marginal, però que s'apropa més a la idea de fira de mostres, o de mercat, que a la d'una mostra d'associacions sense afany de lucre.
- Incorporar noves estratègies de difusió per informar als visitants de la Mostra que a Barcelona existeix una gran diversitat d'associacions.

Malgrat el canvi de model, encara existeixen qüestions per resoldre, que des de l'anàlisi crítica, no es poden deixar de banda: té sentit el format *paradeta* per a l'activitat associativa?

L'ENS DE COMUNICACIÓ ASSOCIATIVA

OBJECTIU:

Mostrar l'experiència de creació d'una plataforma d'entitats com a espai de reflexió i des d'on reivindicar els valors de l'associacionisme.

INTRODUCCIÓ:

Aquest és un bon exemple d'iniciativa del moviment associatiu per tal de crear un espai de debat i de reflexió, a més de representar una eina de comunicació per a les diferents entitats.

Tot i que és el resultat final, l'Ens de Comunicació Associativa, allò que ens queda com a instrument present i futur d'acció directa, per part de l'associacionisme, és força interessant posar l'atenció en el seu procés de creació, com a exemple de participació conjunta de les entitats.

A continuació, doncs, es detalla tant el procés de creació de l'Ens com la seva constitució final, amb el seu *horitzó militant* i objectius d'actuació.

DESCRIPCIÓ:

L'any 2003 la Federació de Cors de Clavé, amb motiu de la celebració el 2004 del Fòrum Universal de les Cultures, va llançar la proposta d'iniciar un procés de diagnòsi dit Debats al Territori. S'hi van sumar la Federació d'Ateneus de Catalunya, la Federació de Grups Amateurs de Teatre de Catalunya i la Federació Catalana d'Associacions i Clubs Unesco com a motor organitzatiu, afegint-s'hi posteriorment divuit federacions de l'associacionisme cultural català.

L'objectiu d'aquest debat era estudiar el nostre sistema associatiu cultural i presentar-lo a l'Assemblea Mundial del Voluntariat, per debatre la nostra realitat amb altres models internacionals i paral·lelament dotar-nos de propostes de futur.

Els temes de debat van ser els següents:

- 1 El patrimoni des dels diferents vessants: fiscals, administratiu, arquitectònic, monumental, etc.
- 2 L'estat com a condicionant dels models associatius.
- 3 L'organització interna: la gestió de les entitats, la formació, el professionalisme voluntari i el remunerat, etc.
- 4 El finançament de la cultura. Política de subvencions, el mecenatge.
- 5 Els nous reptes: la relació amb els nous fenòmens socials: la immigració i la interculturalitat.

- 6 L'equilibri entre la necessitat de la constant adaptació i la fidelitat als orígens.
- 7 Les relacions amb els nous moviments socials: les ONG's.
- 8 Les relacions dels diferents col·lectius de la societat civil dins d'una mateixa població.
- 9 Les relacions amb les administracions.
- 10 La relació entre els mitjans de comunicació i la societat civil.

Era necessari donar veu i representació al conjunt d'entitats i activistes culturals. Les persones van poder proposar, valorar, opinar i escoltar diferents posicions, esdevenint protagonistes i donant veu a les minories, prioritzant entre tots els temes a debatre i saber el grau de consens, permetent conèixer l'estat del procés en tot moment.

Com a una de les propostes sorgides en el treball de conclusions (onzè debat) dels Debats al Territori i a proposta de la comissió que estudiava les particularitats del desè debat, l'assemblea va aprovar constituir un ens de comunicació del moviment associatiu cultural català, conscients de la necessitat de normalitzar i d'activar uns espais comuns de relació i de col·laboració amb els mitjans de comunicació. D'aquesta manera es va constituir a inicis de l'any 2006, de la mà de la Federació de Cors de Clavé, de la Federació d'Ateneus de Catalunya, de la Federació de Grups Amateurs de Teatre de Catalunya i del Moviment Coral Català.

L'Ens, entitat de tercer nivell, formada actualment per 21 federacions catalanes de l'àmbit associatiu cultural, dóna resposta a dos objectius principals:

- Donar la major visibilitat possible en els mitjans de comunicació a les activitats que porten a terme les federacions membres. D'aquí que l'ECA (www.ensdecomunicacio.cat) funcioni com a agència d'informació amb els mitjans de comunicació amb els quals s'han establert diferents convenis i sigui present al Consell assessor de continguts i programació de la Corporació catalana de mitjans audiovisuals. Es treballa amb diferents eines de comunicació, una d'elles, TORNAVEU, Associacionisme i Cultura, una revista digital d'edició quinzenal (www.tornaveu.cat).
- Generar espais de debat, de reflexió i d'intercanvi d'experiències dins del moviment associatiu cultural català. En aquest sentit, l'any 2008 es va organitzar el **1r Congrés de l'Associacionisme Cultural Català**.

www.ensdecomunicacio.cat

objectiu 2

DONAR A CONÈIXER EL QUE FA L'ASSOCIACIÓ

L'associacionisme mostra, cada vegada més, l'ambició i l'objectiu de convertir-se en un interlocutor social. Per aconseguir-ho, les associacions de base han de fer l'esforç de clarificar els seus objectius. Però més enllà dels objectius quotidians, l'associacionisme té tot un camí per recórrer posant llum i clarificant els seus objectius reals. Dit amb altres paraules: és del tot necessari clarificar i definir el projecte pedagògic i social de les associacions, fent-lo present i explícit.

Sovint, associacions amb un mateix projecte associatiu, amb el mateix *horitzó militant* i fins i tot activitats, es presenten de diferents maneres, el que facilita o dificulta el missatge que es vol transmetre a la societat.

El projecte ideològic s'ha de divulgar de forma clara, intel·ligent i també creativa. Cada associació presenta diferents característiques, el que suposa que el seu posicionament ha de comunicar-se tenint en compte els trets que la caracteritzen. Per tant, cada associació s'ha de responsabilitzar de la forma com dona a conèixer el seu projecte.

Però més enllà d'exposar les bondats del nostre projecte cal que participem dels debats públics. La nostra veu s'ha de sentir, la transformació social que proposem no només s'esdevé entre les quatre parets del nostre local. Potser fins i tot ens sorprendrem de la bona rebuda que té el nostre missatge.

Llibertat de consciència,
llibertat d'expressió,
llibertat d'associació.

APOSTEM PER L'ASSOCIACIONISME 2.0

OBJECTIU:

Promoure el coneixement i l'ús de les eines tecnològiques disponibles en la societat digital a fi que els nostres valors siguin presents a les xarxes socials.

INTRODUCCIÓ:

És evident que la nostra societat ha patit un canvi d'orientació en les relacions socials. La participació en les xarxes socials és cada vegada major, no només per part dels individus, sinó que qualsevol organització, privada o pública, té presència en aquestes plataformes de comunicació.

Aquest estil de relacionar-se s'ha implantat en tot el teixit social, però especialment en les noves generacions, per això amb més motiu les associacions hem d'utilitzar aquests mitjans per arribar a la gent jove i fer-la partícip dels nostres projectes, comproment-la en una futura societat compromesa i activa.

DESCRIPCIÓ:

Ens cal aprofitar el cada vegada més extens ús de les xarxes socials virtuals per part de la ciutadania per evolucionar vers un entorn de difusió, debat i associació més dinàmic i participatiu.

Hem de crear plataformes d'interacció entre diferents associacions i membres, amb objectius diversos però amb uns valors comuns, tot aprofitant la riquesa de compartir informació i interessos convergents.

L'èxit actual *in crescendo* de les xarxes socials (com ara **Facebook**, **Twitter**, **Flickr**, **YouTube**, **Tuenti**, **Hi5**, creació de **Blocs**) ens fa replantejar el funcionament tradicional de les associacions. Amb aquests nous entorns de comunicació interpersonal i grupal podem aconseguir un grau de mobilització, participació i agilitat comunicativa incomparable respecte mètodes tradicionals en el moviment associatiu.

És evident que no podem desapropiar aquesta oportunitat de dinamització de les nostres activitats. Adaptar-nos a l'entorn de treball de les TIC en línia amb l'actualitat revertirà en una major capacitat de difusió i comprensió dels nostres ideals, ja que el receptor de la informació es veurà motivat a participar d'un projecte que s'adapta al seu estil de vida.

Així aconseguirem la participació d'una part de membres i de la ciutadania que en d'altres ocasions o propostes no serien proclius a fer-ho. Per exemple, el fet de planificar reunions presencials pot resultar

en una manca de *quorum*; en aquests casos, les xarxes socials possibiliten una major assistència per la flexibilitat i comoditat que representa el fet de participar-hi *on-line*. Fem compatibles les activitats i interessos personals amb la participació, en un entorn obert adaptat a cadascú: fem les nostres aportacions en el temps i espai que ens convé.

Aquesta és una proposta que pretén la formació de les nostres associacions en l'estructura i funcionament de les xarxes socials, per tal de formar col·laboradors que sàpiguen vehicular els nostres objectius de debat, participació i difusió de valors mitjançant aquests entorns comunicatius. La formació tindrà com a objectiu el disseny, desenvolupament i gestió de xarxes socials.

Es tracta d'entendre'n el funcionament i les possibilitats que les noves tecnologies ens obren pel foment del moviment associatiu i l'activisme de la ciutadania. Organitzem cursos i tallers formatius des d'un nivell bàsic (nocions dels sistemes informàtics –hardware, software), coneixement de les xarxes socials existents, creació de Blogs –pujar informació, imatges, administració de planes web i espais de participació social.

A continuació, aportem quatre consells per afrontar els principals problemes que ens podem trobar i iniciar-nos amb garanties a les xarxes socials Twitter i Facebook:

1. Descrivim-nos:

Twitter ens proporciona 160 caràcters, així que és important concentrar-se i donar informació concisa sobre el que fem i el que cerquem. El nostre nom d'usuari ha de ser fàcil de recordar i ha d'estar relacionat amb el nom de la nostra associació. Pot ser el títol complet, sigles, o alguna referència simple. Si pensem que l'espai és molt curt, hem de recordar que Twitter et permet posar l'URL del nostre lloc web. Sobre la imatge, procurem utilitzar un logotip clar que serveixi per identificar-nos.

En el cas de Facebook, també és important que omplim tots els camps. Pot sonar tediós, però com més informació donem a la gent, més serà l'interès que captem. Podem començar amb un perfil personal, tot i que és més recomanable obrir directament una pàgina a Facebook. D'aquesta manera, no tindrem el límit de 5.000 amics i la gent podrà fer clic en "m'agrada". Hem de recordar que Facebook ens dóna l'opció de crear una pàgina oficial o una pàgina comunitària, depenent de les nostres necessitats.

2. Guanyem-nos els nostres seguidors:

Una de les grans diferències entre els mitjans de comunicació convencionals i les xarxes socials és la interacció existent. No es una qüestió d'unidireccionalitat, ni de missatges massius. Tenint en compte que és un espai de comunicació bidireccional, estem equivocats si pensem que important milers de contactes tindrem més impacte. El creixement és gradual.

A Twitter les recomanacions són importants. En un inici, podem demanar-li a alguna persona amiga o a una altra associació amb la qual tinguem contacte que ens recomanin, però en algun moment, haurem de guanyar-nos els seguidors per la qualitat del contingut que compartim. Comencem per sumar gent que considerem que estigui interessada en el que fem. Pensem quin és el nostre abast i concentrem-nos a arribar a aquest públic.

3. Comprenem la dinàmica:

Hi ha qüestions bàsiques a tenir en compte, com ara una bona ortografia. Recorda que encara que no més comptem amb 140 caràcters, el Twitter no és SMS. És necessari que tractem les persones usuàries amb respecte. Tot i que no estem obligats a respondre tots els missatges que ens arribin, sempre és bo que parem atenció a allò que ens envien.

Un altre punt important és compartir: enllaços d'interès, retweets, fotografies, etc. La interacció és el més important. No tractem d'imposar el nostre missatge. Tant les retroalimentacions positives com les crítiques són bones, el punt és construir a través de les xarxes socials.

4. Fem-ho nosaltres mateixos:

No s'ha de delegar la responsabilitat de mantenir les xarxes socials a algun expert. Som nosaltres els que coneixem millor el nostre projecte, per tant, hem de ser nosaltres els que en parlem.

Un compte de Twitter o de Facebook pot convertir-se en una excel·lent bitàcora del dia a dia de la nostra associació. Se n'aprèn molt dels problemes i dels reptes de les activitats quotidianes. Portar nosaltres mateixos les xarxes socials ens permeten un *insight* al nostre funcionament i ens permet portar la comunicació a un nivell més personal.

Les xarxes socials no són una obligació, sinó una oportunitat per difondre les nostres activitats, el nostre ideari i objectius. Per tant, hem de gaudir-ne.

CREEM EL NOSTRE WEBLOG

OBJECTIU:

Construir un instrument per informar i comunicar les activitats que realitza la nostra associació.

INTRODUCCIÓ:

L'associacionisme 2.0 és una oportunitat que ens dóna la xarxa global per donar a conèixer el nostre projecte. El web 2.0 es basa en el fet de compartir interactivament la informació i en situar l'usuari en el centre de la interacció web. Alguns bons exemples són les xarxes socials com Facebook o Twitter, els webs on es comparteixen vídeos i fotos (Youtube i Flickr) i finalment els weblogs, també anomenats "blocs".

Segons l'enfocament que es doni al weblog, trobem diferents gèneres de blocs, entre els quals podem destacar el bloc personal, el bloc d'un expert sobre un tema, el bloc periodístic, el bloc polític, etc.

En aquest context, també trobem cada cop més com entitats de base i federacions de segon nivell que utilitzen aquesta eina per donar a conèixer les seves activitats i els seus posicionaments. Ens trobem davant d'una potent eina, dinàmica i senzilla, per comunicar-se amb les persones sobre l'ideari i les activitats de la nostra associació.

DESCRIPCIÓ:

El weblog és una pàgina web, en forma de diari personal, on es van publicant articles (també anomenats "entrades" o "posts") que queden ordenats de forma cronològica. Les persones que llegeixen aquestes entrades tenen la possibilitat de comentar-les, realimentant així el contingut del bloc. Així, alhora que proporcionen informació estàtica, també actualitzen sovint la part més dinàmica amb posts quasi diaris.

Cadascun d'aquests posts pertany a una o més categories (definides prèviament) i porta associades tantes "paraules clau" com l'autor/a vulgui. Aquest "etiquetatge" permet després una navegació més ràpida i la cerca d'articles.

La persona que té un bloc és coneguda com a "blogger" (en anglès, blogger) i pot escriure en diversos weblogs. Així mateix, en un bloc concret poden participar-hi també diversos bloggers.

Durant els darrers anys han proliferat els serveis gratuïts que ens ofereixen la possibilitat de crear i gestionar un weblog, entre els quals podem destacar Blogger, Wordpress, MésVilaweb o bloc.cat.

També podem destacar els weblogs centrats en les fotografies (fotoblogs) o en els vídeos (videoblogs).

Els weblogs tenen diferents avantatges que el converteixen, avui en dia, en un mitjà de comunicació gairebé indispensable per a la nostra associació:

- ▶ **Són col·laboratius:** possibilitat que els altres internautes puguin afegir comentaris, enllaços, referències, etc.
- ▶ **Són parametrizables:** els autors/es poden restringir qui vol que comenti les entrades del bloc i qui no. Això fa que en alguns blocs tinguin un cercle bastant petit. Però que estigui restringit no vol dir que no sigui ni públic ni visible per a qualsevol internauta.
- ▶ **Són interactius:** des de el teu propi bloc pots enllaçar-te a altres blocs, webs, àudio, vídeos entre altres.
- ▶ **Són gratuïts:** hi ha molts serveis de weblogs gratuïts i sense publicitat.

D'entre totes les eines de creació de weblogs, Wordpress presenta un bon equilibri entre simplicitats d'ús i potencialitat. Així, aquesta eina ens permet fàcilment crear entrades (text, imatges, enllaços, etc.), moderar comentaris, configurar l'aspecte gràfic del nostre bloc, afegir-hi enquestes, instal·lar-hi milers d'extensions de forma gratuïta, anomenades widgets, etc.

Si no disposem d'un servidor web, podem crear de forma gratuïta un bloc del tipus <http://elnostrenom.wordpress.com>, mentre que si disposem d'un servidor web propi hi podem instal·lar el motor de Wordpress i crear tants weblogs com desitgem.

Amb uns mínims coneixements d'informàtica podem disposar de la nostra pròpia plana web, muntada al nostre gust, amb l'aspecte gràfic que desitgem i amb la possibilitat d'actualitzar-la a diari, sense la necessitat de comptar amb cap especialista en informàtica ni haver d'aprendre codis HTML.

Finalment, també podem configurar el nostre weblog perquè aparegui en directoris de blocs, alhora que des del nostre propi bloc enllacem altres weblogs relacionats o que considerem d'interès. D'aquesta manera, es crea una xarxa, coneguda com "la blogosfera" que ens permet intercanviar informació amb la resta d'usuaris/es de la web 2.0

CREEM UN PODCAST

OBJECTIU:

Proposar un instrument per informar i comunicar les activitats que realitza la nostra associació.

INTRODUCCIÓ:

El podcast és un altre exemple d'associacionisme 2.0. Aquest és un sistema per escoltar programes de ràdio a la carta, a qualsevol hora que es desitgi, a través d'Internet.

Representa, doncs, una alternativa més per aprofitar els recursos de què disposem a la xarxa per disposar d'un potent i eficaç altaveu per a la nostra associació.

DESCRIPCIÓ:

El podcast permet accedir al programa d'un web, ja sigui amb un aspecte semblant a un blog, o d'un reproductor online. També es poden fer servir a partir d'aplicacions instal·lades al nostre ordinador, que descarreguen automàticament els programes nous al disc dur o directament a un reproductor portàtil. També hi ha diverses maneres de subscriure's a un podcast (també se'n diu syndicar-se, com s'anomena en anglès) per tal que ens avisi quan hi ha disponible un nou programa.

Tècnicament, tot aquest ventall de possibilitats es basen en l'ús d'arxius d'àudio MP3 i el RSS, un petit arxiu que compila la informació de tots els episodis que volem que formin el nostre podcast. Aquest arxiu conté informació sobre qui realitza el podcast, quins temes tracta, així com la informació de cada episodi: data de publicació, títol, resum dels continguts i, el més important, on trobar l'arxiu d'àudio per poder-lo sentir.

Un cop penjat a Internet, l'adreça URL on es troba aquest arxiu RSS s'anomena feed. Aquesta adreça és tota la informació que necessitem per accedir a tots els continguts d'aquest podcast, amb totes les modalitats que comentàvem anteriorment.

El podcast és el sistema que utilitzen ràdios comercials amb els seus continguts habituals, però també persones, sobre les temàtiques més variades. S'han creat comunitats de podcasters (persones que fan podcasts) per tal d'ajudar-se mútuament i permetre que més gent s'animi a realitzar-ne.

Les ràdios lliures i les comunitàries també estan incorporant aquesta nova tecnologia, que complementa les emissions en directe per FM o Internet. També han aparegut projectes semblants a ràdios lliures, que es difonen exclusivament a través de podcasts, o publicacions que també fan una edició sonora en podcast.

Actualment existeixen llocs a Internet que ofereixen la possibilitat d'allotjar i publicar podcasts. Els seu ús és molt senzill, semblant al d'un blog. Tot i que n'hi ha de gratuïts, tenen l'inconvenient d'incloure publicitat o ofereixen un espai limitat, poc adient per projectes que tinguin una continuïtat i vulguin conservar un arxiu dels programes que han fet. Si disposem d'un espai a la xarxa, podem utilitzar-lo per allotjar els MP3 i el RSS.

Per generar i modificar l'arxiu RSS es pot fer editant directament el codi. També existeix el site feedeos on es pot publicar un podcast a través de senzills formularis.

Sigui quin sigui el mètode que s'utilitzi, sempre és necessari gravar el programa, per la qual cosa necessitem un ordinador i un micròfon. Tant per enregistrar les veus com per afegir música, gravacions del carrer o efectes sonors, es pot utilitzar el programari lliure audacity.

A les comunitats de podcasters podem trobar molta informació, tutorials i recursos.

VINDIQUEM UN PERSONATGE HISTÒRIC

OBJECTIU:

Apropar i donar a conèixer referents històrics del moviment associatiu a les persones membres.

INTRODUCCIÓ:

Aquesta iniciativa pretén donar a conèixer als membres els possibles personatges que hagin estat influents en el poble o barri i que, a més, hagin tingut relació amb el moviment associatiu, en particular en el desenvolupament d'alguna de les entitats associatives properes.

Aquest exercici permetrà enfortir els lligams del membre vers l'entitat, ja que suposa aprofundir en el coneixement de l'evolució de la pròpia associació i del moviment associatiu català. Un major coneixement de la història propera i vinculada a l'entorn del membre apropa i dóna sentit a la seva relació amb l'entitat, generant una major participació.

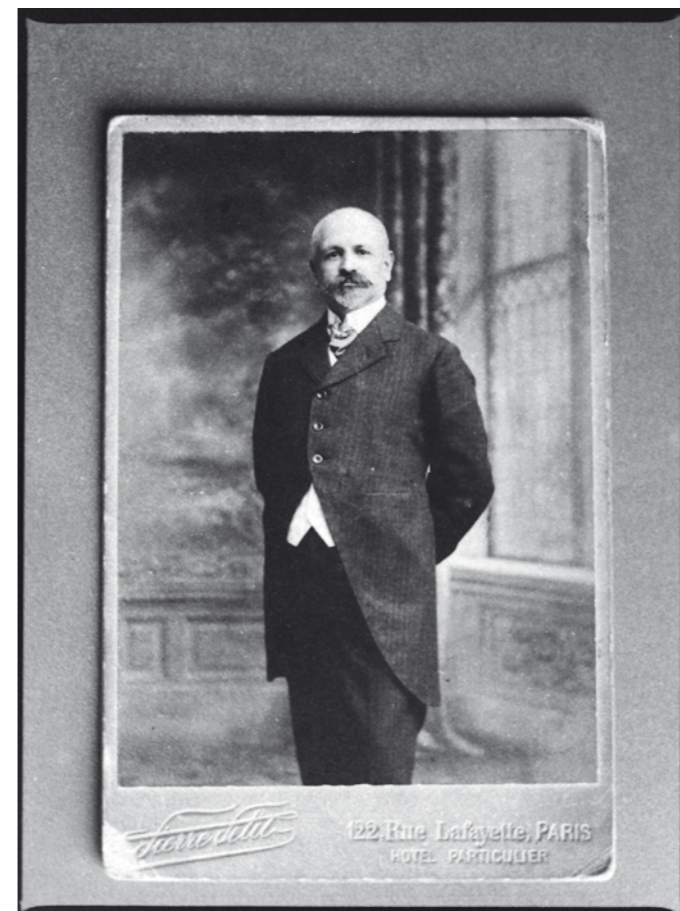
Existeixen diferents personatges històrics que han defensat i desenvolupat els valors de l'associacionisme. Aquests referents provenen de diferents punts del territori, de ben segur, propers a on es troba la nostra associació. Fins i tot, han pogut tenir una tasca important en el nostre municipi.

Es tracta que identifiquem el nostre propi personatge històric de referència. Per portar a terme això, a més de fer una recerca via Internet, ens podem ajudar del servei de documentació de la Fundació Ferrer i Guàrdia.

DESCRIPCIÓ:

A continuació es proposen diferents actuacions al voltant d'una mateixa idea, reivindicar un personatge històric rellevant per a l'associació:

- ▶ Documentem-nos sobre els personatges històrics relacionats amb el nostre poble o barri que han fomentat els valors de l'associacionisme.
- ▶ Posem-nos en contacte amb l'ajuntament i reivindicuem el paper d'aquesta persona, per tal que es posi de relleu la seva tasca realitzada. Facilitarem que s'engeguin campanyes de reconeixement a favor d'aquesta persona, com, per posar un exemple conegut, *L'any Ferrer i Guàrdia*, o fins i tot aconseguir posar el nom d'aquest personatge a un carrer del municipi. Per trobar suport comptem amb la Fundació Ferrer i Guàrdia, que ens pot facilitar aquestes gestions.
- ▶ Creem un grup de treball entre les persones membres per desenvolupar un programa d'activitats durant l'any, relacionades amb la tasca duta a terme per aquesta persona en l'àmbit associatiu. Es tracta de fixar alguns esdeveniments en la pròpia associació, com ara una exposició temàtica (on s'exposi la trajectòria del personatge i les principals fites vitals a través

Ferrer i Guàrdia.

de fotografies, documentació, etc.), col·loquis (convidant familiars del personatge que ens explicaran la faceta més humana i anècdotes vitals i també referents actuals del moviment associatiu coneixedors de l'aportació del personatge).

- ▶ Contactem amb les entitats municipals perquè incloguin en el programa d'actes anual activitats relacionades amb l'aportació de valors del personatge en l'entorn local (per exemple: actes de festes majors, diades, fires, etc.).
- ▶ Impulsem el reconeixement del personatge en el municipi, proposant a l'ajuntament accions concretes, com ara posar el nom del personatge a un carrer.
- ▶ Involucrem la gent jove del poble o barri en la investigació sobre el personatge. Contactem amb les escoles i centres formatius per a proposar-los activitats: xerrades a l'escola, assignatures de recerca, concursos d'investigació, etc.
- ▶ Organitzem un concurs públic, al municipi, amb la temàtica "Descobrint (el personatge històric)", on els participants haurien de fer muntatges de la vida del personatge en imatges: diapositives, gravació de curts, etc. Posteriorment, es podrien publicar els treballs guanyadors a la revista de l'associació o a d'altres suports de comunicació.

APROFITEM ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ LOCALS

OBJECTIU:

Donar repercussió pública a les activitats de l'associació.

INTRODUCCIÓ:

Veurem com disposar d'un altaveu des d'on fer sentir les accions impulsades per part de la nostra associació. Es tracta de tenir presència als mitjans de comunicació locals, buscant espais al diari del municipi o la ràdio local. Ens adreçarem als diaris i ràdios locals i proposarem la nostra participació en espais concrets, on puguem exposar els objectius i les activitats de l'associació.

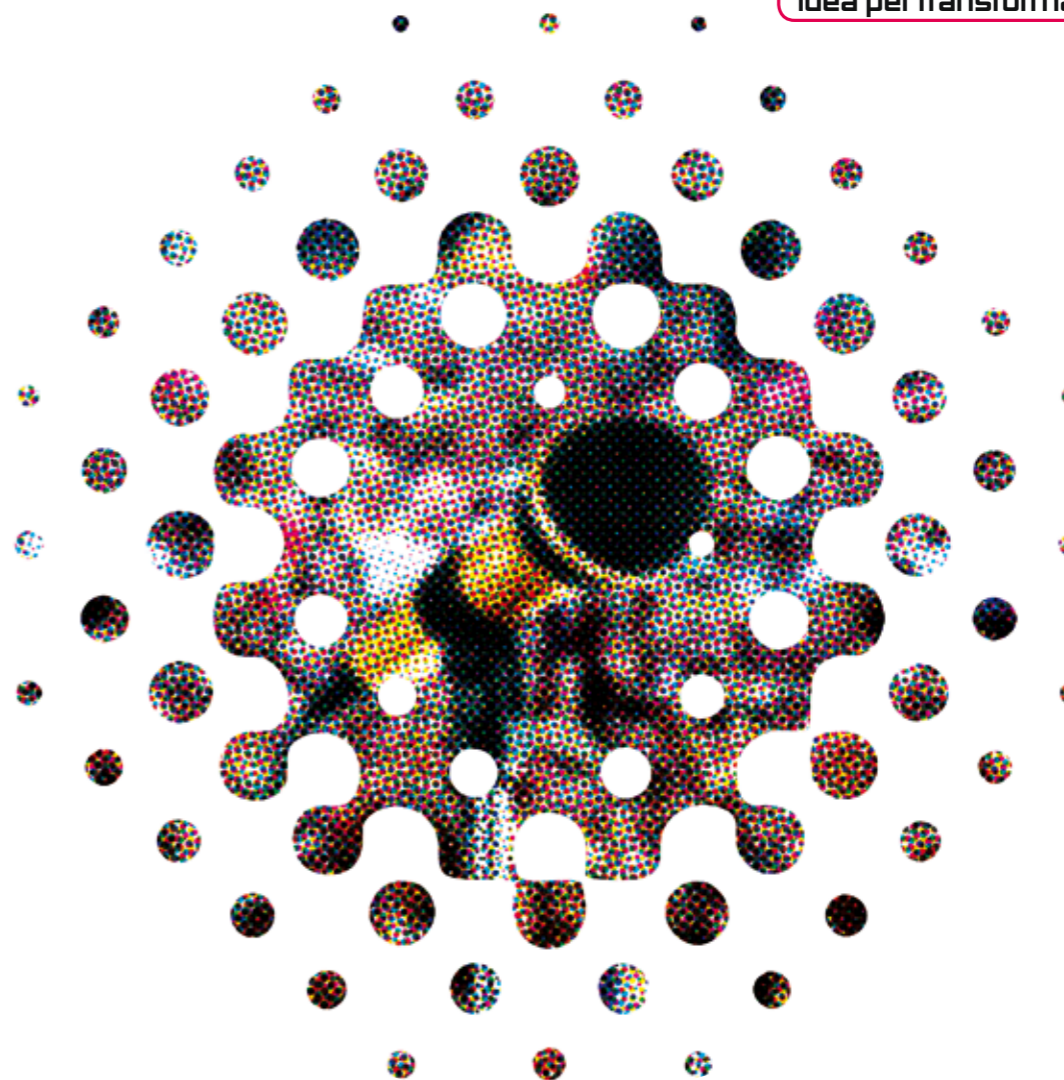
Aconseguint lligams estables amb els mitjans de comunicació locals, podrem difondre de forma regular les activitats que, des de l'associació, es porten a terme. La realització d'accions per a fer visible l'existència de l'associació i les tasques que s'hi desenvolupen, representa un impuls clar per a l'entitat, vers un major reconeixement públic i una possibilitat de promoure'n l'afiliació.

Un augment en la visibilitat de les accions promogudes per l'associació pot, a més, representar una major dotació de recursos, tant econòmics (subvencions) com socials (increment en el nombre de membres), així com els beneficis derivats de les relacions estables amb entitats de tot tipus, que s'hi puguin crear arran del coneixement mutu.

DESCRIPCIÓ:

Existeixen diferents línies d'acció al voltant dels mitjans de comunicació locals:

- ▶ Analitzarem el teixit de mitjans de comunicació del nostre entorn més proper, en el poble o barri o, fins i tot, comarca. Així disposarem d'informació sobre els diferents mitjans de comunicació presents, i el grau de repercussió pública de cadascun d'ells: característiques del públic objectiu (edats, interessos de l'audiència o lectors), nivell de presència i coneixement en el medi audiovisual, grau de col·laboració en funció del mitjà (transmissió diària, periodicitat de publicació, etc.).
- ▶ Un cop analitzades les possibilitats de presència en els mitjans, prioritzarem l'estratègia de contactes amb aquests en funció de les necessitats de difusió de l'associació. És interessant el fet de ser presents en els diferents suports audiovisuals i de premsa. En la prioritització de contactes, marcarem les línies d'actuació per a cadascun dels formats de comunicació (premsa, revistes, TV i ràdio local).

- ▶ Hi participarem amb diferents accions: publicació d'una columna a la premsa local –revistes, diaris–, introducció de *banners* publicitaris a la TV local o creació d'un espai de debat periòdic sobre associacionisme a la ràdio local. El plantejament pot enfocar-se com una dinàmica tipus “preguntes de l'oient”, sumat a l'exposició periòdica de temes d'interès en el moviment associatiu.
- ▶ Aparició a les pàgines web dels mitjans locals. Creació d'una bústia-web de preguntes, suggeriments i blog per al debat i la discussió, així com la difusió de l'*horitzó militant* de l'associació.
- ▶ Relació amb els cinemes locals, cinemes d'estiu a l'aire lliure, etc. Es tracta de publicitar l'associació en els espais previs a les pel·lícules.

APROPEM-NOS A LA CIUTADANIA

OBJECTIU:

Apropar a la ciutadania local l'horitzó militant i activitats de l'entitat, fent-los coneixedors de la tasca associativa duta a terme.

INTRODUCCIÓ:

Per donar a conèixer tot allò que la nostra associació porta a terme, és important ser presents allà on es troba la ciutadania del municipi. Hem de tenir en compte sempre els espais de trobada del públic objectiu al qual s'adreça la nostra associació: les festes del poble, les escoles, els poliesportius, els bars, les places, etc.

La tasca de difusió i comunicació és essencial en l'entorn d'una entitat de caràcter associatiu, tenint en compte que una de les fites de les associacions és aconseguir involucrar el major número de persones en les iniciatives que s'endeguen. Aquest apropament s'ha de dirigir tant als individus com als col·lectius empresarials, entitats educatives i culturals, organitzacions del tercer sector i d'altres entitats associatives existents al municipi o comarca.

A més de la pròpia tasca de comunicació externa que s'impulsa des de l'associació, és important potenciar la comunicació individual, per part de cadascun dels membres. Per això cal dotar-los d'eines efectives que permetin que aquesta comunicació tingui èxit.

La importància d'aquesta manera individual de difusió rau en el fet que les persones membres de l'entitat creen una xarxa més propera de comunicació (de boca a orel·la) en l'entorn en què es mouen. Sovint és difícil implicar la ciutadania o ens externs quan la comunicació ve d'una entitat, ja que és un missatge unidireccional que es pot percebre com a més llunyà per a l'individu receptor. En canvi, la comunicació personal és en si mateixa més propera, amb major capacitat d'implicació i capaç d'arribar a un públic divers, provinent d'entorns locals molt diferents.

És important tenir en compte la participació en òrgans municipals de caràcter general o sectorial, com ara el consell municipal d'infància o el consell de barri. El nostre model aposta clarament per la creació de plataformes independents de l'administració, si bé hem de tenir en compte que els espais municipals poden ser espais útils per a l'actuació de l'associacionisme.

DESCRIPCIÓ:

S'han de buscar espais on es troba el públic objectiu de l'associacionisme i planificar diferents activitats de difusió, per exemple, amb:

- ▶ ONG's locals

- ▶ Entitats esportives, veïnals, culturals o recreatives
- ▶ Associacions de botiguers
- ▶ Entitats educatives: escoles, AMPA

Podem realitzar diferents actuacions, com ara:

- ▶ Organitzar jornades de sensibilització/conscienciació entre les persones membres per dotar-los d'eines efectives de difusió de l'horitzó militant de l'associació. Amb aquestes activitats el que pretenem és facilitar-los la tasca d'apropar les persones del seu entorn més proper al moviment associatiu.
- ▶ Organització de tallers de comunicació personal on participin les persones membres (ensenyar-los a identificar públic objectiu, que podria estar interessat en les activitats de l'associació, en l'entorn diari en què es mouen).

Planificació de dinàmiques pràctiques de comunicació oral (com comunicar idees de forma efectiva).

PLANTEGEM UNA CAMPANYA ANUAL

OBJECTIU:

Donar visibilitat a la tasca de l'associació en l'entorn més proper, dotant-la de reconeixement públic.

aconsegueix relleu i representació al voltant d'aquest tema i, a la vegada, assolim repercussió social sobre la tasca de l'associació.

Cada any, l'associació pot buscar un tema d'interès, amb un objectiu de reconeixement social, com per exemple, la importància de l'educació. El tema estarà lligat, en la mesura del possible, amb els valors de l'associacionisme.

També pot tractar-se d'un tema d'interès local o global que s'està impulsant en un moment donat des de diferents entitats, i que afecta de forma col·lateral a tots els àmbits de participació (per exemple, situació del mercat laboral, medi ambient, etc.). Des de l'associació es pot aprofitar per a situar-se en el debat, escollint aquest tema com d'interès durant aquell any (per exemple, participant en l'Agenda 21 del municipi).

INTRODUCCIÓ:

Amb aquesta iniciativa tractarem de crear nexes d'interès entre l'associació i els ens locals, en concret amb l'ajuntament, principal institució pública propera a l'entorn on actua l'associació.

No es tracta d'actuacions puntuals, sinó que cercarem vincles estables, perquè periòdicament es planifiquin propostes conjuntament. Els temes a desenvolupar seran canviants, però relacionats amb els valors de l'associacionisme a Catalunya. L'èxit d'aquesta iniciativa rau en aconseguir que les propostes no neixin sempre en el si de l'associació, sinó que l'ajuntament també lideri en ocasions el projecte, sempre comptant amb l'associació.

A partir d'un tema d'interès per a la nostra associació, impulsarem una proposta adreçada a l'ajuntament. D'aquesta forma aconseguirem relacionar les persones membres de l'entitat amb el municipi i el seu entorn. L'associació

DESCRIPCIÓ:

Crearem diferents grups de treball entorn a la cerca de temes d'interès per a l'associació. Es recomana que en la definició d'aquests grups, es tinguin en compte els següents elements o característiques d'ordenació i selecció d'equips de treball:

- ▶ Identificació dels diferents segments d'entre les persones membres (individus de referència de l'associació i experimentats en el moviment associatiu, membres més actius, gent jove dins l'associació, nous membres, etc.).
- ▶ Identificació de diferents interlocutors de l'ajuntament als quals s'adreçarà cada grup.
- ▶ Definició de l'orientació de les activitats de cada grup en el desenvolupament del tema escollit. Sobre un mateix tema d'interès obrirem diverses línies d'actuació, amb diferent profunditat i enfocament. Per exemple, el grup de joves podria treballar amb la regidoria de joventut en les polítiques d'educació i amb la regidoria de medi ambient en les polítiques ambientals del municipi. En canvi, l'ateneu podria adreçar-se a àrees relacionades amb l'acció social, l'urbanisme, l'ecologia, etc., per tractar el tema de forma més estratègica.

Portarem a terme diferents accions, com ara:

- ▶ Des de cada grup treballarem mà a mà amb els interlocutors de l'ajuntament: planificarem entrevistes periòdiques i crearem un programa d'activitats conjunt (propi per a l'activitat o com a part integrant de la planificació de les polítiques locals). Es poden desenvolupar les activitats en les instal·lacions municipals, com a manera de reconeixement de l'associació per part de l'ajuntament i vers la ciutadania.
- ▶ Impulsarem la comunicació del programa des de l'associació i aconseguirem que l'ajuntament també faci la difusió suficient en el municipi amb dotació de recursos: cartelleria als carrers, tríptics a les bústies i repartits per les diferents entitats locals (escoles, poliesportius, centres d'atenció primària, associacions veïnals, espai cultural, servei d'ocupació, casals de gent gran, etc.), així com l'aparició a la plana web de l'ajuntament.
- ▶ Implicarem la ciutadania en el tema d'interès: informació periòdica d'actes previstos i del resultat dels que ja s'han dut a terme en la revista municipal, aparició de les activitats en el pla director de participació ciutadana, informació i debat al respecte en els plens municipals.

Les associacions són un model que fomenta al màxim la vida democràtica i, on tot aquell que hi vulgui aportar el seu esforç, tingui mecanismes per a fer-ho.

ESCOLTEM HISTÒRIES EN PRIMERA PERSONA

OBJECTIU:

Oferir l'associació com a marc de reflexió per a les persones membres i públic en general, tot coneixent millor la realitat de la ciutadania més propera a l'entitat.

INTRODUCCIÓ:

Per conèixer l'entorn més proper a l'associació i, per tant, el públic objectiu susceptible d'associar-se o beneficiar-se de la tasca de la nostra entitat, cal conèixer directament les històries i problemàtiques de la ciutadania del poble o barri.

Es tracta d'oferir l'associació a la ciutadania com a espai d'escolta i reflexió de les seves inquietuds. Per això és necessari indagar en el grau de coneixement que es té en l'entorn sobre la pròpia associació i obrir les portes, de forma clara, a la participació de les persones. Aquestes dinàmiques aporten molta riquesa, tant a nivell interpersonal com per a la pròpia associació:

- ▶ La persona que explica la seva realitat se sent acollit i escoltat i pot beneficiar-se de l'impuls de l'entitat que, individualment, potser no tindria.
- ▶ Es generen nous vincles interpersonals entre la ciutadania i les persones membres i l'entitat és el marc d'aquesta relació, per tant, indirectament, l'associació se'n beneficiarà amb un augment de l'afiliació i de la participació.
- ▶ Augmenta el grau de coneixement del teixit social on funciona l'associació, el que facilita la tasca d'integració i identificació del públic objectiu de les activitats de l'entitat. Aconsegueix una millor transmissió de l'*horitzó militant* de l'entitat, ja que permet reorientar el programari per adaptar-lo a la realitat social del moment.

DESCRIPCIÓ:

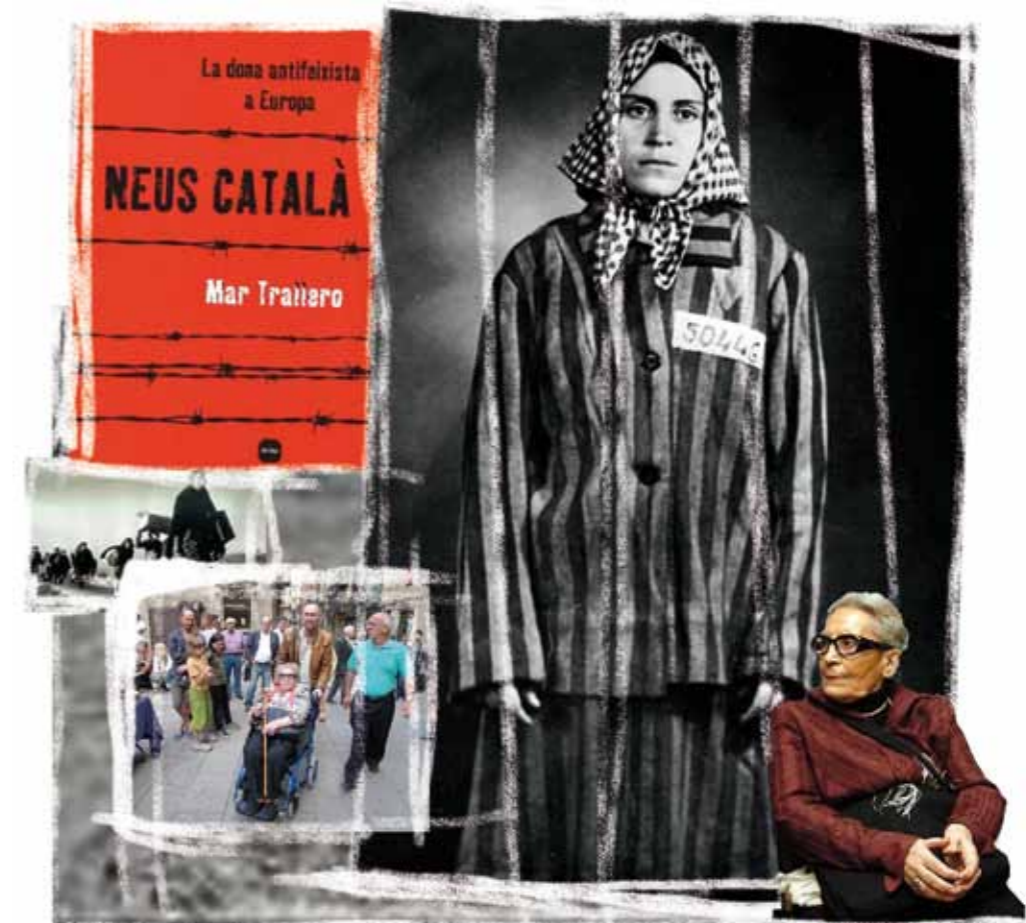
Entre d'altres, podriem fer les següents activitats:

- ▶ Invitació a persones novingudes al poble o barri perquè expliquin la seva història personal i com han viscut la integració en el nou entorn social. És interessant saber si han buscat suport en alguna associació i si en coneixien la seva existència.
- ▶ Invitació a persones grans del poble o barri perquè ens expliquin històries viscudes, perquè ens facin visible l'evolució de l'associacionisme en el nostre entorn més proper.

Perquè si les nostres consciències no són lliures, no tindrem cap altra llibertat.

- ▶ Organització de dinàmiques obertes i divertides per a conèixer les realitats de la ciutadania del municipi: una obra de teatre en què es faci participar tothom d'alguna manera, organitzant un grup de membres perquè, càmera en mà, passegin pel poble o barri entrevistant diferents persones (posteriorment, crear un muntatge per a la seva publicació en la plana web de l'associació, en la TV local, etc.). La idea final és activar diferents iniciatives que generin curiositat sobre si coneixem de veritat els nostres conciutadans.

Neus Català

ADRECEM-NOS A L'ARXIU I BIBLIOTECA FERRER I GUÀRDIA

OBJECTIU:

Facilitar recursos bibliogràfics i de consulta per tal de clarificar el projecte pedagògic associatiu.

INTRODUCCIÓ:

La Fundació Ferrer i Guàrdia disposa d'un centre de documentació, on les persones vinculades a les entitats de l'MLP, i el públic en general, poden accedir a nombros material bibliogràfic en diversos suports (llibres, microfilms, fotocòpies, llibres digitals, documents manuscrits, fotografies digitalitzades, hemeroteca, etc.) per a la consulta i investigació.

Aquests recursos són útils en la promoció del debat polític i cultural i representen un testimoni sobre la història de la societat civil i política en el nostre país. A més a més, constitueixen una eina pedagògica en valors de l'associacionisme, com la laïcitat i el progrés.

La Biblioteca de la Fundació facilita eines de promoció de l'associacionisme i la participació a través dels fons bibliogràfics, tant dels membres de les entitats de l'MLP com de la ciutadania:

- ▶ Possibilitat de realitzar consultes bibliogràfiques in situ.
- ▶ Servei de préstec de documentació.
- ▶ Disposició de catàleg on-line (promou una major difusió i facilitació de recursos al públic en general).
- ▶ Google-books (disponibles tots els llibres publicats per la Fundació Ferrer i Guàrdia).

- ▶ Centre de Documentació Juvenil: polítiques de joventut, associacionisme juvenil i educació en el lleure (articles, dossiers, díptics, relacionats amb l'entorn de la joventut), per implicar la gent jove en els valors de l'associacionisme i la participació.

DESCRIPCIÓ:

Amb aquesta eina es pretén fomentar la consulta dels recursos de què disposa la biblioteca de la Fundació com a mitjà de difusió de l'associacionisme. Podrem treballar el nostre projecte pedagògic, mitjançant diferents accions:

- ▶ A través de les pròpies persones associades, ja que alguns no coneixen l'existència d'aquests recursos per a la consulta: informació directa en reunions de l'associació, enviament d'informació a les persones membres a través del correu (ordinari i electrònic).
- ▶ **A la ciutadania en general:** posicionament del portal web (selecció de criteris de prioritat en l'accés i links amb d'altres planes web), difusió de material publicitari (díptics, anuncis en publicacions).
- ▶ **Apropament a la gent jove:** informació sobre la possibilitat de consulta dels recursos del Centre de Documentació Juvenil en escoles i centres de formació (xerrades informatives, participació en assignatures, participació en fires d'entitats, etc.).
- ▶ **Apropament a l'àmbit de l'educació universitària:** com a fons bibliogràfic de referència, participació en activitats de diverses facultats i càtedres.
- ▶ **Documentació "itinerant":** apropament del fons bibliogràfic a diferents poblacions de Catalunya (organització d'una exposició itinerant per diferents municipis, en col·laboració amb els ajuntaments).
- ▶ **Organització d'activitats de recerca dirigides:** sobre una temàtica concreta relacionada amb l'evolució del moviment associatiu laic a Catalunya, crear grups de treball d'investigació i proporcionar la revista de la Fundació per publicar els resultats dels treballs realitzats.
- ▶ **Organització d'activitats participatives amb infants i joves molt dinàmiques,** per a fer-los coneixedors de la història recent de l'associacionisme a Catalunya: descobriment mitjançant jocs de recerca bibliogràfica amb el material de què disposa la biblioteca de la Fundació i atorgar premis a les escoles o centres d'estudis.
- ▶ **Realització d'acords amb altres centres bibliogràfics:** oferta d'informació i accés a la documentació disponible des d'altres punts de recerca documental a Catalunya.

www.esplac.cat

ESPLAIS CATALANS A LA XARXA

OBJECTIU:

Reflectir un projecte dins del moviment associatiu a la xarxa, com a eina per a presentar l'entitat i comunicar les seves activitats.

INTRODUCCIÓ:

Des de 2004, Esplais Catalans és present a la xarxa. Ara fa sis anys, esplac.org es va iniciar a Internet amb un web de presentació que tenia una doble vocació: donar a conèixer Esplais Catalans a la ciutadania des d'Internet i apropar la federació als esplais, tot oferint-los notícies, eines i recursos útils per a la seva tasca educativa.

Aquests van ser els inicis i, poc a poc, es van desenvolupar diferents línies d'actuació per augmentar la presència d'Esplais Catalans a l'espai virtual.

DESCRIPCIÓ:

El 2007, el 2.0 s'imposava a Internet i s'obria la possibilitat de convertir el web en una eina molt més completa i molt més adaptada a la manera de fer d'Esplais Catalans: la participació. S'inaugura esplac.cat, nou web (i nou domini .cat) amb l'objectiu de fer un portal dinàmic, amb encara més recursos i de més fàcil gestió i actualització.

El projecte d'Esplais Catalans a la xarxa també ha intentat apropar les noves tecnologies de la informació i la comunicació als esplais. El primer pas en aquest camí, es va fer el 2008, en què es va incorporar a esplac.cat un generador de webs, que permetia construir un petit web per publicar la informació bàsica i les notícies de cada esplai. Amb aquest projecte s'augmenta la presència dels esplais a la xarxa, multiplicar el discurs i generar un hipertext sobre l'associacionisme educatiu.

Un altre dels passos més importants duts a terme fins ara ha estat el de la posada en marxa el 2008 de L'Atenció, Seguiment i Suport a esplais on-line (ASSAC on-line). Aquest projecte ha estat dissenyat i elaborat expressament per facilitar l'entrada de les dades dels esplais i agilitzar la gestió de la "paperassa" tant per als esplais com per al personal tècnic d'Esplais Catalans. Accedint a l'ASSAC on-line amb un nom d'usuari i una contrasenya, qualsevol esplai pot omplir fàcilment les fitxes de participants, gestionar les assegurances per les seves activitats, trametre consultes i demandes a la secretaria tècnica, entrar els seus projectes de curs o d'estiu, i fins i tot, rebre'n les valoracions, fer-hi canvis, exportar els documents, etc. Permet accedir a tota la informació dels esplais ordenada i calcular més fàcilment la distribució de les subvencions, fer un seguiment més acurat dels esplais, així com donar-los un millor suport pedagògic.

Avui en dia s'està desenvolupant aquesta eina i afegint-hi noves funcionalitats a l'ASSAC on-line, com ara un gestor econòmic o una borsa de recursos que permetrà als esplais fer demandes i compartir

materials pedagògics, jocs, fitxes d'activitat, material de muntanya, entre d'altres recursos que s'ofereixen des d'Esplais Catalans.

Paral·lelament, també s'estan explorant les possibilitats de comunicació que ofereixen les xarxes socials. Esplais Catalans és present al Facebook i al Twitter, plataformes a través de les quals ens comuniquem diàriament amb més de 1100 seguidors i seguidores. A través de les xarxes socials, s'envien diàriament les notícies, rebent, a la vegada, opinions, propostes, comentaris, fotografies i enllaços de tothom qui vol interactuar-hi.

També s'utilitzen altres plataformes, com YouTube i Picasa, per gestionar els recursos audiovisuals, la qual cosa permet integrar-los al web de forma senzilla i mantenir-los actualitzats des de tots els sectors geogràfics d'Esplais Catalans.

Tot i que ja s'acosten a les 400.000 visites d'esplac.cat, el projecte d'Esplais Catalans a la Xarxa encara té molt de camí per recórrer. El repte és aprofitar totes les oportunitats que ofereixen les noves tecnologies i posar-les al servei dels esplais i de la difusió i la sensibilització de la ciutadania sobre els valors de l'associacionisme.

es lloga sofà

Dediques massa hores al sofà? Et donem alternatives.

www.esllogasofa.cat

es lloga sofà

Dediques massa hores al sofà? Et donem alternatives.

www.esllogasofa.cat

ESLLOGASOFA.CAT

OBJECTIU:

Mostrar una iniciativa que té l'objectiu de donar a conèixer les activitats i els valors de l'associacionisme, cercant, com a conseqüència, nous membres.

INTRODUCCIÓ:

El projecte "Es lloga sofà", d'Esplais Catalans, ha estat una campanya que ha tingut com a objectiu ser un altaveu per donar a conèixer a la gent jove el que vol dir implicar-se en educació, tot promocionant la participació associativa. L'objectiu final, cercar monitors.

L'estudi de l'MLP realitzat per la Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia l'any 2005 va determinar que la vinculació mitjana dels monitors als esplais és d'uns quatre anys. Això vol dir que els esplais han d'afrontar estratègies constants de relleu en els seus equips.

DESCRIPCIÓ:

Amb "Es lloga sofà", Esplais Catalans ofereix i dissenya espais de treball, debat i formació als esplais i als seus equips de monitors. I també eines que serveixin per nodrir de gent jove els equips dels esplais, siguin dels grups de joves dels propis esplais o siguin joves que no han participat mai de l'esplai.

"Es lloga sofà" significa, per a la gent jove, dedicar el temps lliure a l'esplai, en concret, desenvolupar les tasques de monitor. Per conèixer més a fons el projecte "Es lloga sofà", podem consultar el web www.esllogasofa.cat.

Aquesta campanya s'ha donat a conèixer amb diferents accions de difusió, com *performances* o la distribució de cartells i postals. A continuació, es presenten dues actuacions compreses dins de la campanya, pensades per promoure el projecte:

Exposició "Es lloga sofà"

L'exposició consisteix en un seguit de plafons plegables i mòbils, fàcils de transportar i muntar. Aquests plafons tenen espai per posar informació escrita i "butxaques" per posar-hi tríptics i/o postals. En aquests, la informació es distribueix de la següent manera:

- 1 **Quant a Esplais Catalans:** informació genèrica de l'organització i tríptics o postals.
- 2 **Sobre l'esplai:** funcionament, activitats i funcions del monitor.
- 3 **Pel que fa al sector:** informació concreta dels esplais que pertanyen.
- 4 **"Es lloga sofà":** informació campanya i tríptics/postals de la campanya.

Dinàmica "Del sofà a l'esplai"

La dinàmica consisteix en la realització d'un joc de simulació a través del qual s'introdueixen i interrelacionen els aspectes més rellevants dels esplais. La metodologia, deixar-los fer i després reflexionar sobre els resultats obtinguts; contrastant-los amb la realitat, aprofitant el que surti d'ells que s'hi adequi i reconduint aquells que no es corresponguin amb la tasca dels esplais.

Aquesta dinàmica està pensada per ser duta a terme pels tècnics territorials, amb el suport dels monitors dels esplais del territori, si és possible, en els instituts, casals de joves, centres cívics, biblioteques, etc.

RÀDIO MARESME

Tot i ser un projecte encara en fases incipients (tant és així que el nom Ràdio Maresme és encara provisional), és un exemple d'innovació quant a difusió del missatge d'Esplais Catalans i de les seves associacions.

Podem sintonitzar Ràdio Maresme des del web d'Esplais Catalans.

DESCRIPCIÓ:

El sector Maresme d'Esplais Catalans es va plantejar, als inicis del curs 2009-2010, participar en mitjans de comunicació *mass media* per tal de difondre el seu projecte pedagògic. Per aquest motiu, es va crear una comissió per treballar en el projecte.

Per qüestions tècniques, relatives a la recepció de l'emissora al territori del Maresme, s'ha optat per utilitzar Internet com a mitjà de difusió, penjant a la xarxa un arxiu en format MP3 i creant un podcast al web. Amb aquesta alternativa, el programa es pot realitzar de forma senzilla amb un programa d'edició a la mateixa associació.

Durant el mes de febrer del 2010 s'han decidit ja les seccions del programa, l'escaleta i s'ha creat un programa pilot, que serveix com a tutorial per a les diferents associacions. Posteriorment s'ha enregistrat un programa amb monitors dels esplais perquè aprenguin el funcionament de la ràdio.

La previsió és que cada setmana sigui un esplai diferent el que gravi el programa, per tal que els infants i monitors participin de forma activa en el projecte.

OBJECTIU:

Donar a conèixer una iniciativa de la utilització d'una emissora de ràdio via Internet dins del moviment associatiu, com a eina de comunicació entre les diferents associacions.

INTRODUCCIÓ:

Aquesta és una iniciativa impulsada per Esplais Catalans, durant el curs 2009-2010, adreçada a disposar d'una plataforma on difondre l'ideari i les activitats de les associacions.

PLA DE COMUNICACIÓ DELS CAMPAMENTS GENERALS

OBJECTIU:

Presentar un projecte de comunicació per una activitat concreta.

INTRODUCCIÓ:

Aquest és un bon exemple de pla de comunicació amb el qual estructurar i protocolitzar la comunicació de les activitats de l'associació.

El pla de comunicació de Campaments Generals 2010 va desenvolupar-se entorn un projecte de gran dimensió, que Acció Escolta organitza cada 4 anys. Per tant, calia aplicar una estratègia de comunicació *ad hoc* que s'adaptés als requeriments d'un esdeveniment amb identitat pròpia dins la dinàmica associativa.

DESCRIPCIÓ:

El Pla de comunicació de Campaments Generals 2010 ha estat projectat entorn a tres eixos principals:

1 ► IDENTITAT PRÒPIA

S'opta per una imatge gràfica pròpia i separada de la d'Acció Escolta de Catalunya, per utilitzar conjuntament amb aquesta darrera, que permeti donar suport al projecte i transmeti la seva dimensió i importància. Aquesta imatge s'ha basat en els següents aspectes:

► PILARS

- Uns campaments generals: singularitat, dimensió, vivència única pels participants, etc.
- Uns campaments oberts: pensats per arribar més enllà de l'associació, tant en col·laboradors com en participants.
- Uns campaments escoltes: un esdeveniment que potenciés la metodologia escolta i inclogués la celebració del Centenari mundial del moviment escolta marí.

► OBJECTIUS GENERALS

- Actuar de revulsiu d'una generació de gent jove activa.
- Ser un projecte comunitari.

- Oferir una vivència emocionant i educativa.
- Ser una celebració escolta.
- Organitzar un gran esdeveniment amb repercussió.

► TEMA

“Arriba una onada de compromís” (centenari de l'escoltisme marí + celebració escolta).

El disseny de la imatge es realitza en consonància amb les orientacions generals del projecte. Es tria l'onada que es cargola sobre si mateixa, que forma una “C” de “campaments” i de “centenari”, alhora que és també un element natural en moviment i amb energia: el motiu marí del dibuix. S'utilitzen diversos colors i tonalitats de blau, que transmeten l'energia i la diversitat dels participants, remarcant en primer terme la data “2010” per comunicar un moment clau i irrepètible. S'inclou “campaments generals” per reforçar la marca “Campaments Generals” com a trobada més multitudinària d'Acció Escolta de Catalunya (en una tipografia rodona i en minúscules) i s'hi afegeix l'emblema mundial de l'escoltisme (flor de lis) a un dels “zeros” arrodonits de la xifra “2010” per tal de transmetre la “celebració escolta”.

2 ► COHESIÓ I PROMOCIÓ

Es planifica la promoció i ús intensiu d'aquesta imatge prèviament a l'inici de l'esdeveniment, de manera que els participants puguin reconèixer el seu llenguatge gràfic allà on sigui utilitzat i, per tant, tingui una funció identificadora, de cohesió i institucional:

- Edició d'enganxines amb el logotip de Campaments Generals 2010 i repartiment als agrupaments, per tal que els infants i joves comencin a identificar i relacionar la seva imatge.
- Planificació del monogràfic central per a l'esdeveniment en el número més proper a l'esdeveniment de la revista d'Acció Escolta “REDACCIÓ”.
- Producció d'un mini “estand” de promoció de l'esdeveniment amb 2 roll-ups desplegable, per a viatjar i muntar petits punts d'informació de la trobada en diversos congressos, reunions i fires relacionades amb l'escoltisme.
- Producció d'elements de record/imatge que igualin i identifiquin tots els participants de l'esdeveniment i els segueixi recordant la seva participació un cop celebrat. Aquests 3 elements també serveixen de “pack” de regal de cortesia per tal d'agrair a institucions i organitzacions que recolzin i acompanyin l'esdeveniment:
 - 1 Acreditació esdeveniment personalitzada.
 - 2 Polsera de goma amb pantone oficial i inscripció “Campaments Generals 2010”.
 - 3 Fulard de l'esdeveniment, amb colors oficials i distintiu/emblema.
- Producció de la bandera de l'esdeveniment, per tal d'aconseguir gran quantitat d'impactes de la imatge de l'esdeveniment durant el campament.

- Comunicació interna i cohesió de l'Equip Organitzador (EQO): s'activen a Internet un grup restringit de GoogleGroups i un accés compartit al magatzem compartit d'arxius online “Dropbox”. D'aquesta manera, en tot moment, tota la organització té accés a la versió més actualitzada de tots els documents i arxius relacionats amb l'esdeveniment, completament accessible des de l'escriptori propi i des de qualsevol ordinador amb Internet.

3 ► FLUX D'INFORMACIÓ

Aquest punt integra la identificació i la construcció dels canals de comunicació adequats per a transmetre informació a cada públic objectiu, prèviament a l'esdeveniment i des de mecanismes adequats a aquests. El control de fluxos d'informació i la segmentació de quin tipus i quan transmetre-la va quedar elaborat a partir de 8 eines principals:

► EINES CONTÍNUES: “CIRCULARITAT” WEB-FACEBOOK-TWITTER-GCAL

Amb aquestes eines es vol transmetre que l'esdeveniment és viu dia a dia abans de celebrar-lo, durant i després, ja que es tracta d'un projecte que no s'esgota en l'execució. A més, amb aquestes eines ens hem d'apropar directament a infants i joves, ja que a diferència dels seus caps escoltes, ells no viuen tant dia a dia l'associació, sinó que el seu punt de referència quotidià és el seu agrupament.

- 1 Perfil de facebook de CG2010
- 2 Perfil de Twitter
- 3 Google calendar
- 4 Web de l'esdeveniment

La inclusió de missatges breus i continus en aquests 3 canals ens permet actuar virtualment on la majoria de participants de Campaments Generals són presents. La intensitat i la regularitat són l'objectiu. El web de l'esdeveniment ha de ser molt senzill, però ha de permetre modificar-lo continuament per tal de transmetre aquest “esdeveniment viu”, i l'operativa ha de permetre actualitzar-la per part de personal no expert.

S'opta per intensificar els elements 2.0 i potenciar la funció de “feeder” (alimentador) del web. El web “s'alimenta” d'altres llocs web, d'on “xucla” informació que es pot pujar fàcilment, a més que es dissenya un circuit circular per tal que cap dels canals estigui desactualitzat (amb una sola actualització en un dels canals es pot actuar sobre més d'un d'ells).

- Calendari: un petit requadre que s'alimenta d'un calendari GoogleCal fàcilment actualizable per qualsevol usuari. A més, si es vincula correctament amb un smartphone, es poden pujar noves dates al web des d'un terminal mòbil.
- Ticker de darreres notícies: les notícies breus s'alimenten dels posts de “twitter”. Quan s'actualitza el compte de twitter amb un nou “tweet”, aquest apareix en el perfil de Twitter i a la llista de darreres notícies del web de CG2010. Això implica que qualsevol telèfon mòbil amb línia de

dades i capacitat de suportar un gestor de twitter (Twitter for iPhone, Twiterrific, Tweetdeck, Übertwitter...) pot pujar petites notícies instantàniament al web, i fins i tot links i fotografies, en mobilitat des de qualsevol lloc del món amb cobertura GPRS.

- Perfil de facebook: un petit mòdul al web mostra la imatge de perfil dels Campaments i el seu "estat" actual en aquesta xarxa social. Per tal d'aconseguir la "circularitat" amb aquest mòdul, a més de la programació que permeti que el mateix "xucli" l'estat de facebook i el mostri al web de l'esdeveniment, s'instal·la al perfil de facebook l'aplicació SelectiveTweets, el que permet gestionar l'estat de facebook des de Twitter. Aquesta aplicació permet escollir quan un nou post de twitter ha de canviar l'estat vinculat de facebook, o simplement ha de publicar-se a twitter. La gestió de l'estat de facebook és molt més eficaç i ràpida amb twitter des de terminals mòbils que no pas fer-ho amb les aplicacions "Facebook for Blackberry" o "Facebook for iPhone".
- Magatzem de fotos: es vincula un compte Picasa (web d'àlbums de fotos gratuït) amb el lloc web, de manera que quan s'actualitza l'àlbum des del web del proveïdor, les fotografies apareixen automàticament al web de Campaments Generals.

Així doncs, un cop programats els mòduls del web per tal que mostrin el contingut del compte d'usuari de cadascun dels proveïdors (compte a googleal, compte a facebook, etc.), quan des d'un telèfon configurat amb les aplicacions gratuïtes dels proveïdors i els comptes corresponents es puja nova informació, aquesta acaba automàticament al web. En suma, un sistema lleuger, descentralitzat, immediat i ràpid; òptim per la funció que es buscava: immediatesa i regularitat en la producció d'impactes.

► EINES OCASIONALS / SINGULARS

Les eines ocasionals serveixen per actualitzar periòdicament informació institucional o pràctica de l'esdeveniment. Són:

- 5 Dossier institucional: per presentar l'esdeveniment, els seus objectius i l'organitzador a administracions i col·laboradors.
- 6 Dossier d'activitats: per presentar els objectius, desenvolupament i informacions pràctiques de cada gran activitat dels Campaments als caps escoltes.
- 7 Díptic promocional: per a lliurar quan es munti el punt d'informació en diversos esdeveniments anteriors a CG2010, editat en català, castellà i anglès.
- 8 Butlletí InfoCamp: és el butlletí periòdic d'informació oficial de l'esdeveniment. Se n'editen cinc números previs a l'esdeveniment, que recullen entre 3 i 4 temes sobre els quals es va detectant que els caps escoltes tenen dubtes.

Tots aquests recursos s'emmagatzemen a l'apartat "Documentació" del web. Addicionalment, s'ofereix la possibilitat de muntar reunions informatives en col·laboració amb els agrupaments que ho sol·licitin. Aquestes reunions poden anar enfocades a les famílies o als consells d'agrupament, i compten amb una presentació en PowerPoint que s'adapta a les demandes de cada reunió.

LA REVISTA SKUA

OBJECTIU:

Donar a conèixer un mitjà de comunicació amb experiència i d'èxit d'una associació.

INTRODUCCIÓ:

L'any 1982 apareix la revista SKUA, com a proposta de comunicació interna i externa de l'Agrupament Escolta SKUES, del barri de Sants de Barcelona, que va néixer l'any 1969.

DESCRIPCIÓ:

Per a l'AE SKUES la revista, amb 40 números d'experiència, ha estat al llarg d'aquests anys una excel·lent carta de presentació, tant per a totes aquelles famílies que s'han adreçat a l'agrupament interessant-se per la proposta educativa, com per a la resta del moviment associatiu del barri de Badal (Sants-Montjuïc) o les altres entitats escoltes, a qui ha enviat la revista. En aquest sentit, l'agrupament ha disposat d'un mailing a qui li ha enviat la revista format per: antics escoltes, amics i amigues, institucions públiques i entitats escoltes amigues.

Una forma de finançament ha estat amb anuncis de comerços del barri de Sants, així com d'altres de mares i pares de l'agrupament, que han col·laborat desinteressadament en el projecte editorial.

Les seccions de la revista responen a les necessitats de l'entitat. A l'editorial, el consell d'agrupament -l'òrgan de govern de l'entitat- fa una valoració sobre el període en el que surt la revista. Després hi ha els racons de les unitats -grups d'edat- on els infants i joves exposen la seva activitat. També hi ha seccions que s'han mantingut al llarg dels anys, com les "Notícies bip bip" o l'apartat "Sabieu què...?" que informen sobre qüestions de l'agrupament amb certa broma o de fets històrics de l'escoltisme. Així com la "Notícia estol", fidel a tots els números de la revista i que és la culminació d'un treball de Llops, que consisteix que cada setmana cada llop porta una notícia comentada i valorada de la premsa escrita, i al final de cada trimestre surten les tres més rellevants, escollides pels propis infants. No hi falten les seccions de reflexió sobre temes d'actualitat. I un dels aspectes més interessants és l'apartat de l'entrevista, que permet conèixer de primera mà les opinions de personalitats relacionades amb l'agrupament o l'escoltisme.

La revista no és només disposar d'un consell de redacció, d'un preveïdor que permeti una imatge moderna i acord amb l'estil escolta, així com una bona impremta. Si fós així totes les organitzacions locals de base associativa en tindrien una. Certament és més complicat del que sembla. Fer una revista representa crear una ànima nova, amb vida pròpia, amb personalitat, que tingui un discurs propi.... Sobretot que sigui llegida. I això no és tan fàcil. Una excel·lent carta de presentació a la seva gestió. Això és un mal endèmic de les revistes corporatives. La Revista SKUA ha demostrat, ben al contrari, després de gaire bé tres dècades i 40 números que és una de les ànimes que fan funcionar l'AE SKUES, més enllà fins i tot de les parets del cau i de les persones que en formen part.

ELS CASALS DE JOVES A L'INSTITUT

OBJECTIU:

Donar a conèixer una forma creativa i eficaç de cercar nous membres per a les associacions.

INTRODUCCIÓ:

Les associacions es nodreixen de l'esforç dels seus membres i són aquests els que donen sentit al projecte pedagògic i transformador. Quan una associació aconsegueix un cert relleu social en el seu entorn més immediat assoleix, de retruc, augmentar el número de membres, a curt i mig termini.

Casals de Joves Catalunya representa un bon exemple de com donar-se a conèixer davant de la societat. Les associacions membres tenen una estratègia adreçada als centres d'educació secundària, ja que aquests suposen un bon lloc on trobar nous socis. Cal tenir en compte, de fet, que moltes vegades a les persones joves de l'institut se'ls escapa l'oportunitat de ser membres d'una entitat perquè simplement no coneixen l'existència d'un espai associatiu. Cal, doncs, fomentar projectes que ens permetin donar-nos a conèixer en el nostre entorn.

DESCRIPCIÓ:

El projecte de foment de la participació als instituts d'educació secundària pretén fomentar la cultura participativa de l'alumnat en els diferents àmbits de la seva vida: a l'institut (on passen gran part del dia), però també fora del mateix. Fomentar, per una banda, la participació de la gent jove en la gestió dels instituts i, per l'altra, fomentar la participació mitjançant la mateixa praxis dins el dia a dia de les aules i l'entorn de l'escola mitjançant el treball amb el moviment associatiu.

Diferents casals de joves vénen realitzant des de fa anys accions en els instituts d'educació secundària més propers a la seva àrea d'influència. Aquestes accions han estat des d'una simple transmissió d'informació sobre el que fa l'entitat fins a la consolidació d'una associació amb seu a les instal·lacions d'un institut. Amb aquest projecte, els casals de joves pretenen consolidar aquesta col·laboració per tal d'assolir una intervenció educativa integral, que contempli els diferents aspectes que intervenen en l'educació d'una persona: l'educació formal, no formal i informal.

Un dels objectius principals que ens plantejem és aconseguir que la gent jove arribi a sentir-se part activa de la societat, i per tant, assumeixi funcions actives en el seu desenvolupament, implicant-se en projectes col·lectius. Això també suposarà un canvi de percepció de l'espai, especialment de l'institut, de manera que aquest passarà de ser un espai acadèmic delimitat per quatre parets a ser un espai relacional, de creació, de proposta i d'implicació.

Les idees claus de la metodologia que ens serveix de marc de referència per a la nostra acció educativa són:

- ▶ La idea de procés: prioritzar el procés com quelcom ric i valuós en sí mateix per sobre dels resultats finals.
- ▶ L'assumpció de responsabilitats, entenent el concepte de la participació de manera integral: la capacitat d'implicació i decisió en totes les accions que es realitzen i en totes les fases d'aquestes.
- ▶ La idea de coresponsabilitat entre totes les parts implicades en projectes socials, des de les administracions fins la gent jove que participi activament en el seu funcionament. I el compromís concebut com una actitud personal que es pren davant d'una situació concreta.

Fases d'intervenció:

Dividirem la nostra intervenció en fases per a una millor execució.

FASES	ACCIONS A REALITZAR	RESULTATS ESPERATS
Diagnosi del centre	Reunió amb la directiva	Concretar propostes d'acció: - entrada a tutories - plafó informatiu de l'entitat dins l'institut
	Reunió amb l'associació d'estudiants (si n'hi ha)	Arribar a acords de col·laboració
	Reunió amb l'AMPA	Arribar a acords de col·laboració
Detecció de nuclis actius	- Passa-classes - Tutories temàtiques - Tallers - Activitats de petit format	Donar a conèixer l'entitat. Connectar amb joves amb inquietuds per fer coses
Dinamització dels nuclis actius i de l'institut	- Diades reivindicatives - Activitats a les festes de l'institut - Tallers	Realitzar petites activitats amb la gent jove de l'institut
Consolidació de grups actius	Projectes a llarg termini: - revista de l'institut - intercanvis - internacionals - grups de cooperació - assemblea d'estudiants	Crear projectes col·lectius dins l'institut

Amb les primeres accions entrant a les tutories o en els tallers a l'hora del pati o a les festes de l'institut, recollirem les dades de les persones que han mostrat més interès per l'activitat i proposarem una nova activitat amb la seva col·laboració.

Un cop tenim localitzats joves amb ganes de participar, anirem realitzant activitats conjuntes tot fomentant l'assumpció de responsabilitats i el lideratge en aquells temes on han mostrat més motivació. Involucrarem la gent en els diferents espais i nivells de participació del projecte de manera progressiva. Concretament seguirem un procés d'aprenentatge participatiu que es concreta en 3 fases:

Procés d'aprenentatge participatiu. La planificació i organització recau en:

- 1r L'entitat.
- 2n El grup de joves de l'institut i en l'entitat.
- 3r El grup de joves i l'entitat hi dona suport.

Així les tasques a realitzar es concretaran també en una escala progressiva fins arribar a l'autonomia del grup:

- 1r Dur a terme tasques concretes en la realització de l'activitat.
- 2n Impulsar les funcions d'organització i planificació.
- 3r Participar del procés de planificació.
- 4t Dissenyar i elaborar activitats segons els seus interessos.
- 5è Fer les activitats amb continuïtat en el temps.
- 6è Consolidar projectes.

A mida que anem avançant en el procés d'intervenció i la implicació del grup de joves sigui més gran, també anirem modificat la tipologia de les activitats.

Petit format	▶	Gran format
Caràcter lúdic	▶	Caràcter reflexiu
Fàcil organització	▶	Organització complexa
Poca vinculació	▶	Molta vinculació
Curta durada	▶	Llarga durada

Per engrescar la gent jove en projectes a mig o llarg termini hem de tenir en compte:

- Que siguin protagonistes de les accions.
- Que les activitats satisfacin els seus interessos.
- Que al llarg del procés quedin cobertes les seves necessitats latents de relació.
- Que siguin accions realistes i adequades a les possibilitats del grup.

Com vincular la gent jove de l'institut a la nostra entitat

La vinculació de l'alumnat amb els casals de joves ha de ser una acció transversal al llarg de tots els processos que realitzem. La vinculació també ha de ésser una acció progressiva, començant amb accions tan simples com la difusió d'activitats fins arribar a la incorporació com a membres. Per realitzar aquest procés farem servir diferents estratègies:

- 1 Difusió de les activitats de l'entitat.
- 2 Realitzar les mateixes activitats de l'entitat a l'institut.(ex: tallers de malabars, xerrada sobre consum responsable).
- 3 Convidar de manera activa i explícita tant a les activitats de l'entitat com a l'espai de trobada.
- 4 Proposar que l'activitat que s'ha fet a l'institut es faci a la seu de l'entitat (ex: cine fòrum, teatre).
- 5 Convidar a participar a les activitats de l'entitat que a l'institut no es fan (ex: taller de guitarra, excursió a la muntanya).
- 6 Acollida a la seu de l'entitat als grups formals i informals de l'institut, oferint-los la seu com espai de treball, reunió, activitats i suport.

PARTICIPING!

OBJECTIU:

Mostrar una iniciativa basada en la participació activa de la gent jove del territori i en la generació de projectes transformadors des de l'associació.

INTRODUCCIÓ:

Casal de Joves de Catalunya proposa un projecte on facin seu el missatge de l'associacionisme, experimentant la utilitat i la capacitat de transformació que s'aconsegueix amb el treball col·lectiu.

Des del Casal de Joves El Lokal, com agent actiu i socialitzador del barri de la Pau a Badalona, es proposa desenvolupar un acció que contribueixi a la cohesió del barri i fomenti la implicació de la gent jove, tot mostrant els processos de participació i les eines de transformació del moviment associatiu.

DESCRIPCIÓ:

El projecte Participing està dirigit a joves del barri de la Pau del municipi de Badalona que oscil·len, principalment, entre edats de 14 a 25 anys. Els objectius del mateix són:

► Detectar persones amb ganes d'implicar-se al territori

Es tracta d'utilitzar estratègies i accions que posin de manifest la motivació de persones interessades en el projecte associatiu i convidar-les a actuar en un marc més ampli i social com és el seu barri.

► Fomentar la participació de la gent jove del barri

S'entén la participació com un procés d'aprenentatge on, a partir de les ganes i motivació personal, experimenten i practiquen l'organització d'accions col·lectives. Les persones han d'aprendre a utilitzar els canals de participació existents, millorar-los o crear-ne de nous.

► Generar projectes de transformació

S'han de desenvolupar projectes que parteixin de les necessitats i inquietuds de la gent jove. Valorant les potencialitats i limitacions, fent propostes realistes que parteixin d'una anàlisi crítica de la realitat i de la responsabilitat com a agents actius en la societat.

El projecte es divideix en diverses fases:

Primera fase ► Consultiva:

Recaptació d'informació sobre les coses que no agraden del barri i la situació de la gent jove. Per aconseguir-ho, hi ha previstes tot un seguit d'accions:

► **Campanya de difusió:**

Es realitza una campanya de difusió amb cartells i flyers per tot el barri, fent especial èmfasi en els espais de trobada juvenil.

► **Procés de consulta:**

Amb l'objectiu de recollir el màxim d'opinions possibles i fomentar la participació en els espais de debat que es realitzin.

- Bústies + postals: es reparteixen bústies consultives en llocs clau del territori (centre cívic, institut, equipament juvenil, etc.) amb postals en forma d'enquesta analítica i propositiva on la gent jove pot dir la seva i proposar millores al barri.

- Fotomaton: amb una videocàmera s'enregistren les demandes que la gent jove vulgui fer. Diades concretes en espais oberts, centres cívics, instituts i espais de trobada juvenils ajuden a recollir l'opinió de diferents joves del barri i quines propostes tenen per millorar-lo. Aquest element atractiu també ajuda com a pol d'atracció de contacte per tal d'explicar el projecte.
- Youtube: un vídeo atractiu que enganxi la gent jove és una de les accions que proporcionarà una difusió més àmplia.
- Web de Participing: un espai a la xarxa on es pot realitzar l'enquesta analítica i propositiva sobre la realitat del barri i on s'inclou l'actualitat de la campanya i el projecte.

► **Dinàmiques als instituts**

Passaclasses: es realitzen diverses dinàmiques de grup en les classes de 3r i 4t d'Eso i 1r i 2n de batxillerat per tal d'extreure l'opinió sobre la seva realitat i propostes de canvi. Es convida la gent jove a participar al Fòrum debat.

Segona fase ► Propositiva:

Convertir les propostes en accions. Després d'un retorn de les propostes recollides a la primera fase, es realitza:

- **Fòrum debat:** dues sessions plenàries perquè a partir de dinàmiques de grups, qui vulgui, analitzi les dades recollides, posi en comú les seves idees i faci debat sobre quines propostes voldrien i podrien dur a terme.
- **Fòrum amb l'administració:** a partir de les conclusions del fòrum debat es realitza un document per a lliurar a l'administració les dades d'anàlisi de les propostes que la gent jove faci. Aquesta acció té l'objectiu d'establir un diàleg entre la gent jove i l'administració, per tant la sessió té un caràcter participatiu. El fòrum es proposa com un espai de debat i comunicació.

Tercera fase ► Activa:

fomentar que la gent jove s'impliqui en la posada en marxa de les propostes o en realitzar accions per afrontar els problemes que han detectat.

Durant tot el procés, s'informa del projecte, promovent la implicació de la gent jove. Amb les persones que mostrin interès es fomentarà la seva participació en aquesta tercera fase, que consisteix en generar propostes d'accions concretes, per tal d'afrontar la realitat analitzada i desenvolupar, en la mesura del possible, les propostes realitzades.

És en aquest punt on el Casal de Joves el Lokal pren una importància rellevant en l'acolliment, l'acompanyament i l'assessorament pel desenvolupament dels projectes i el treball amb altres agents socials i educatius de la zona.

En aquesta fase es realitza un últim fòrum on exposar les propostes de projectes a realitzar.

CAMPANYA CONDEMNATS A LA CRISI

OBJECTIU:

Mostrar un exemple de campanya política dins del moviment associatiu.

INTRODUCCIÓ:

Resulta difícil fer campanyes amb contingut polític des d'organitzacions on l'activitat majoritària és cultural i educativa, ja que sovint és complex arribar a determinats consensos. Tot i així, Casals de Joves de Catalunya creu fermament que és viable fomentar campanyes sobre temes concrets que, més enllà de difondre un discurs únic, promoguin la reflexió i el debat entre les entitats de base sobre aspectes d'interès polític general.

L'any 2009, amb la crisi econòmica i social, es va considerar un bon moment per engegar una campanya d'aquest tipus. Es pretenia posar en evidència que els projectes col·lectius, d'àmbit local, de construcció d'unes relacions humanes igualitàries i amb voluntat de transformació (és dir, els projectes dels casals de joves) són espais ideals per a promoure una alternativa, tant pel que fa al discurs, com pel que fa a la pràctica diària.

Tanmateix, una campanya amb aquesta doble pretensió (obrir debats per a generar nous discursos i evidenciar les alternatives a un model social imperant) no podia ser pensada únicament des de la direcció de la federació. Calia que els diferents casals sentissin el projecte com a propi.

DESCRIPCIÓ:

Aquestes són les fases que es van seguir per impulsar aquesta campanya:

Primera fase ► Consciència compartida

Es va reactivar la comissió d'acció social. Per fer-ho, més enllà de convocar als casals, es fa l'esforç de pensar en persones concretes a qui pugui motivar el tema. Una de les claus és que la gent assumeix el compromís de manera personal, la qual cosa facilita el treball com un equip, més enllà que com la suma de representants de les entitats.

En aquesta fase es fan reunions i es passen vídeos i textos sobre la temàtica per a promoure la discussió.

Segona fase ► Discurs

Un cop discutit, concretem què es vol dir. Es vol explicar que la crisi és una conseqüència del sistema capitalista. La campanya ha de complir uns requisits, més enllà de reflexionar sobre el capitalisme. Es busca una anàlisi que:

- Connecti l'anàlisi estructural amb la pràctica relacional diària; és dir, es vol que la campanya expliqui que el capitalisme també s'assenta entre les persones a través d'ideologia i dels valors. D'aquí en surt l'estructuració de l'explicació del capitalisme en 4 blocs: economia, organització social, participació i política, ideologia i valors.
- Animi a les persones a canviar aspectes de la seva entitat per a ser més coherents. D'aquí en surt el discurs de les bones pràctiques. Hi ha un apartat que anima a ser actiu en aquest sentit.
- Posi de manifest que els casals són una alternativa, especialment des del punt de vista de la promoció d'una valors concrets. D'aquí en surt la part de la campanya "valors a l'alça".

Tercera fase ► Materials

S'elaboren els materials de la campanya amb el discurs consensuat:

ENGANXINES: l'objectiu és generar identificació amb la imatge i difondre la idea que “els casals treballen temes d'acció social”. Les enganxines responen a “fer-se notar” i estan dirigides a qualsevol membre de l'associació, així com a persones d'entitats amigues. Per dur-les, no cal implicar-s'hi. Per tant, no són una eina per promoure la reflexió ni la participació a la campanya però sí la identificació amb la mateixa.

LLIBRET: l'objectiu és difondre el discurs. A diferència de les enganxines, el llibret està adreçat a persones amb un mínim de consciència social prèvia.

CARTELLS: com que es vol que les activitats de la campanya siguin activitats pròpies dels casals, es fan uns cartells “buits de contingut” perquè cada casal de joves hi pugui posar la informació de l'activitat que vol dur a terme.

Quarta fase ► Presentació de la campanya

Es concreta una dia per obrir la campanya amb un debat on participa un ponent que transmet el discurs consensuat prèviament a les persones membres dels casals. L'objectiu és motivar les persones assistents a traslladar el debat en el si de les seves entitats.

Cinquena fase ► Activitats a les entitats de base

En aquest cas, es promouen dos tipus d'activitats:

- D'una banda, aquelles que formen part de les seves programacions habituals i que poden ser emmarcades dins la campanya pel seu contingut (mercat d'intercanvi, xerrades sobre consum responsable, etc.)
- De l'altra, per aquells casals que no tenen prevista cap activitat de reflexió sobre la crisi i el capitalisme, des de la federació donem la possibilitat de treballar a partir d'un videofòrum que prèviament la persona tècnica del programa d'acció social ha preparat.

El ciutadà ha de ser un subjecte actiu del procés social.

EL GER A LA VIQUIPÈDIA

OBJECTIU:

Fer-se ressó d'una iniciativa de la utilització del coneixement i de la seva accessibilitat a la xarxa.

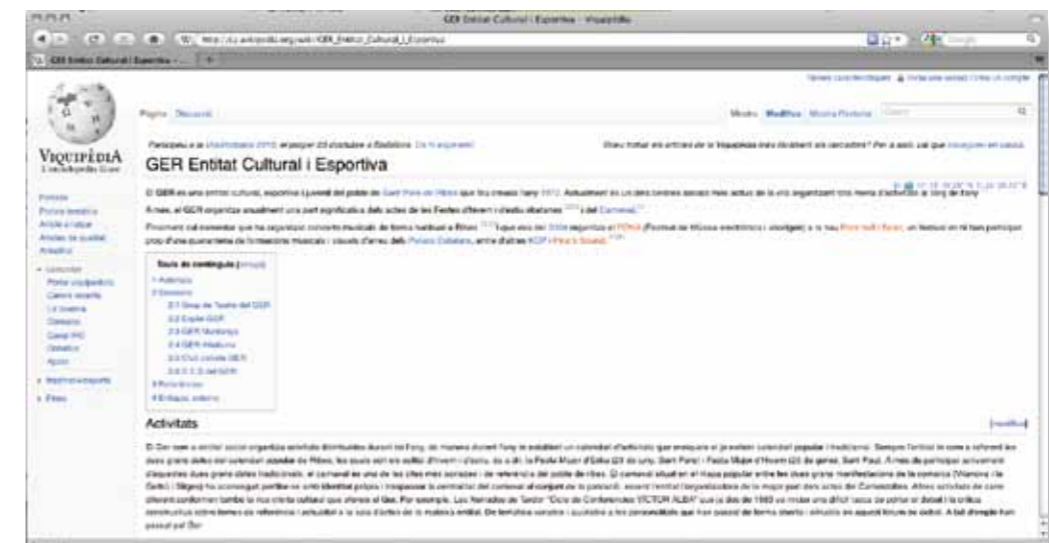
INTRODUCCIÓ:

La Viquipèdia és una enciclopèdia de contingut lliure a la xarxa, enriquida gràcies a la col·laboració de gent d'arreu del món. És una plana web wiki, el que vol dir que tothom pot modificar qualsevol article en qualsevol moment. La Viquipèdia està en continu desenvolupament des de 2001, i a mitjans de 2009 tenia més de 13 milions d'articles en 267 llengües.

El GER, una entitat cultural, esportiva i juvenil de Sant Pere de Ribes, creada l'any 1972, ha apostat per augmentar la seva presència a la xarxa. Una iniciativa senzilla i efectiva ha estat ingressar el seu nom al vikipèdia. Els podem trobar a <http://ca.wikipedia.org>, escrivint al buscador “GER Entitat cultural”.

DESCRIPCIÓ:

Podem inserir una pàgina seguint un senzill formulari que omplirem seguint les instruccions que el web ens facilita. A la pàgina principal de la vikipèdia trobarem, a l'esquerra, un apartat anomenat *Comunitat*, on trobarem l'opció *Ajuda*. Des de *Ajuda: Com iniciar una pàgina*, comptem amb tots els passos a seguir per tal de formar part d'aquesta enciclopèdia on-line.

PER UN PACTE NACIONAL PER A LA LAÏCITAT

OBJECTIU:

Donar a conèixer un projecte d'incidència política a partir d'un model de construcció d'escenaris de consens socials i institucionals.

INTRODUCCIÓ:

En totes les convocatòries electorals al Parlament de Catalunya, l'MLP ha fet posicionaments públics en favor dels valors de laïcitat i progrés.

En motiu de les Eleccions 2010, la proposta d'un Pacte Nacional per la Laïcitat reforça el concepte de laïcitat com a via per a avançar cap a majors cotes de convivència i cohesió social.

El procés es dirigeix a aconseguir la participació dels agents socials: partits polítics, sindicats, patronal i associacions i les persones membres, confessions religioses i entitats d'immigrants, de les institucions, del món acadèmic, dels mitjans de comunicació i de personalitats destacades de la societat civil en exercici de lobby i proposta per un Pacte Nacional per a la Laïcitat.

Amb aquest pacte institucional pretenem:

- 1 Evitar i resoldre situacions de conflicte social: creades arran de la crisi econòmica, produint majors desigualtats entre col·lectius diversos i provocant enfrontament o comportaments intolerants.
- 2 Involucrar en el pacte la societat civil i les institucions: per a una major representativitat i participació de la ciutadania -associacions, partits polítics, sindicats, patronal, comunitat educativa, món acadèmic, mitjans de comunicació, etc.
- 3 Potenciar els valors de laïcitat: per una societat lliure i democràtica, impulsem els valors de la pluralitat, tolerància, inclusió, criticitat, informació, responsabilitat, cohesió, etc com a bases de la convivència futura del nostre país.

DESCRIPCIÓ:

El Pacte Nacional per a la Laïcitat ha de sorgir d'un extens i profund debat social que susciti un consens ampli i el compromís d'una majoria amb els acords arribats. Els eixos vertebradors són:

► Condicions de partida del pacte:

- Reconeixement de la legitimitat de les institucions públiques a l'hora de regular situacions de consciència, culte i religió.

- Reconeixement del dret a la llibertat de consciència.
- Compromís de fomentar el diàleg i la convivència civil i de denunciar les actituds intolerants.

► Planificació:

- Detectar en els diferents actors socials aquells elements bàsics per al foment i manteniment de la convivència en el context actual del territori català.
- Construir un consens cívic i institucional sobre la laïcitat com a arquitectura de la convivència a Catalunya.
- Generar espais de trobada i intercanvi entre organitzacions adherides que treballin en l'àmbit de la laïcitat i recollir propostes, promoure llaços de relació i col·laboració entre elles.
- Generar un debat sobre el significat de laïcitat i la seva situació en la societat actual, copsant-ne la consideració social i extenent-la a les institucions públiques.
- Mobilitzar les entitats així com d'altres sectors socials amb els quals podem establir noves aliances per compartir la unitat civil i la llibertat de la nostra societat, garantint la participació en els debats sectorials i territorials de les entitats adherides al Manifest.
- Situar la laïcitat en el debat electoral i introduir la proposta del Pacte Nacional per a la Laïcitat en els programes electorals, compromentent els partits polítics a impulsar el Pacte en cas que governin.
- Exercir el Dret de Petició recollit a l'Art. 29 de la Constitució com a via per a impulsar la dimensió institucional del Pacte Nacional per la Laïcitat.

► Accions:

- Redacció d'un manifest i creació d'un web (pactelaicitat.cat) per recollir adhesions individuals i d'entitats.
- Reunions amb tots els grups polítics per exposar el projecte.
- Reunions amb confessions religioses per sumar suports.
- Articles d'opinió a mitjans escrits per fer difusió.
- Debats territorials amb entitats laiques i confessions religioses que hagin subscrit el manifest.
- Participació en actes electorals dels partits polítics.

GALÀXIA LAICA

OBJECTIU:

Generar un espai unitari a la xarxa que aculli els blocs de les persones i entitats de l'MLP i del seu entorn, per a difondre els ideals laics i progressistes.

INTRODUCCIÓ:

La Galàxia Laica és un agregador de blocs de persones i entitats tant de l'MLP com del seu entorn. Està pensada com una de les fórmules útils per aprofitar les grans oportunitats que, a nivell comunicatiu, ofereix la xarxa.

DESCRIPCIÓ:

La xarxa ha suposat una revolució a nivell informatiu. El flux d'informacions a nivell global està adquirint unes dimensions inimaginables fins fa molts pocs anys. Això és un avantatge evident, sobretot per organitzacions i persones com les que formen l'MLP, que no tenim els recursos necessaris per a transmetre els nostres missatges i les nostres activitats de tal manera que arribin al màxim nombre de persones possible.

No obstant, la pròpia xarxa és alhora un espai de dimensions molt poc controlables. Per això, les múltiples possibilitats informatives que ofereix pot ser, alhora, un handicap. El risc de la sobre dimensió informativa i de la dispersió de missatges i d'esforços és, doncs, un dels déficits que cal superar.

Crear un agregador de blocs és una de les possibilitats que poden permetre pal·liar una mica aquest déficit. En aquesta línia va la Galàxia Laica. Un espai que pretén unir tots els blocs d'entitats membres de l'MLP, de persones que formen part del moviment, així com d'entitats i persones que formen part del nostre entorn ideològic.

Un agregador de blocs laics i progressistes és una eina aprofitable ja que permet generar una dinàmica d'informació on-line pràcticament diària i actualitzada amb assiduitat que, tot i no ser necessàriament informació "corporativa" de l'MLP o de les seves entitats, sí que suposa donar al col·lectiu un dinamisme i una projecció que sense la xarxa seria impensable tenir. És, doncs, una bona eina per a difondre de forma unitària i ordenada, i a través d'una espècie de ciberactivisme reflexiu, l'ideari i els valors de l'MLP.

L'associacionisme està compromès amb la transformació social mitjançant la consciència crítica i l'autoorganització popular.

objectiu 3

BUSCAR COMPLICITATS, NO ESTEM SOLS

El moviment associatiu d'un poble o barri presenta unes particularitats que diferencien cadascuna de les associacions. Les entitats presenten diferents horitzons militants o raons de ser i, en conseqüència, desenvolupen activitats amb objectius també diferents, amb col·lectius amb diferents trets, cosa que dóna, a cada associació, un tarannà propi.

De la mateixa manera, si posem el focus en el conjunt d'aquest moviment associatiu es poden trobar trets comuns que el converteixen en un ens amb identitat pròpia. L'associacionisme es defineix per presentar unes característiques comunes i destacables respecte altres tipus d'institucions o agrupacions. Tal com s'ha vist, els valors que caracteritzen l'associacionisme el conformen com a un moviment únic i plural.

Aquest fet porta a pensar sobre els avantatges que comporta pertànyer a l'associacionisme laic i progressista. Com a moviment al qual pertanyem, permet que les associacions d'un mateix municipi puguin compartir i aprofitar recursos comuns. És important buscar maneres alternatives de compartir, intercanviant recursos i serveis entre les associacions del nostre entorn més proper. Hem d'identificar allò en què som forts, per poder-ho oferir, a canvi d'activitats o recursos on la nostra associació no destaca.

La diversitat existent en les relacions dins de l'associacionisme obre tot un ventall de possibilitats per tal de millorar la imatge pública i, en definitiva, la forma com ens mostrem a la societat civil. Aquest fet pren especial rellevància amb les diferències generacionals interassociatives, ja que, per exemple, quan una entitat juvenil porta a terme una reivindicació amb l'ajuda d'una entitat d'adults, com ara els ateneus, la demanda agafa molta més força en l'entorn i en els grups d'interès.

Es tracta de buscar punts d'unió, nexes entre les associacions que es troben a un mateix municipi, assolint una vertebració territorial que porta a millorar la cohesió social al territori. Per assolir-ho, cal posar en contacte les associacions d'un mateix municipi i buscar complicitats entre aquestes. Entre tots, podem sumar, només cal posar-s'hi.

La societat civil és aquell espai públic de la societat que actua fora de les estructures governamentals, a l'entorn d'un sistema de valors per defensar els interessos de la ciutadania.

MUNTEM UNA FESTA INTERASSOCIATIVA

OBJECTIU:

Aconseguir major coneixement entre entitats i membres, mitjançant la dinamització conjunta.

INTRODUCCIÓ:

Organitzar un esdeveniment d'aquest tipus de forma conjunta, entre associacions amb lligams de col·laboració, pot suposar un major èxit de l'acte en termes de major participació dels membres, repercussió local i afiliació.

L'organització i participació en esdeveniments festius és una de les activitats que s'impulsen des de les associacions, per tal d'aprofitar l'entorn amable i engrescador de les festes o diades com a marc dinamitzador dels membres i facilitador de l'afiliació.

Sovint arribem a conèixer una associació perquè ha estat present en les activitats de la festa major del poble o barri, quan fins aleshores no hi havíem parat atenció.

DESCRIPCIÓ:

Proposem l'organització d'un esdeveniment de caire festiu entre les diferents associacions amb què hem establert canals de col·laboració. Podem muntar tallers i activitats perquè les persones membres coneguin l'altra entitat i organitzar activitats constructives i molt participatives (jocs de descobriment):

- ▶ Cercar un motiu comú de reivindicació per part de les associacions participants. Hem de tenir en compte que la festa és el vehicle, no una finalitat en si.
- ▶ Aprofitar el marc de les festes del poble o barri per a participar conjuntament a la mostra d'associacions: disposar d'un punt d'informació comú, organitzar alguna activitat de joc/dinamització plegats.
- ▶ Organitzar conjuntament una diada festiva amb activitats divulgatives de totes les entitats que hi col·laboren i activitats participatives comunes, de forma que el missatge respecte les persones membres i la resta de participants que siguin presents en l'esdeveniment sigui unívoc. Així, podem organitzar aquesta diada sota un lema o eslògan propi, creat per a tal fi, i dotar l'esdeveniment d'elements característics (per exemple, el material de difusió en paper, la cartelleria, samarretes, gorres, pins, etc amb un mateix color i lema).
- ▶ Organitzar una "festa on-line" prèvia a l'esdeveniment: aprofiteu l'ús massiu de les TIC per dinamitzar el moviment associatiu més jove. Es poden convocar les persones membres a participar en un blog creat per a l'ocasió, fent-los participar en jocs virtuals.

BUSQUEM OPORTUNITATS FORA

OBJECTIU:

Millorar la gestió dels recursos i l'eficiència de les activitats que duem a terme.

INTRODUCCIÓ:

El plantejament de l'externalització d'activitats esdevé necessari per a una millor gestió dels recursos interns i l'augment de l'eficiència dels processos. El missatge és clar: fer-ho nosaltres mateixos directament no suposa la millor opció en tots els casos.

De vegades, el cost d'oportunitat de destinar uns recursos interns valuosos a una tasca, pot ser massa elevat: volent aprofitar els recursos al cent per cent, obviem que són limitats, per la qual cosa convé avaluar-ne acuradament a quin fi els destinem. I sovint, per al correcte desenvolupament d'algunes de les actuacions de l'associació, ens cal comptar amb persones externes que disposen d'un major coneixement de la matèria i/o són més experimentats.

Treballant amb altres entitats aconseguim enfortir els lligams entre diferents associacions de l'entorn més proper. L'entitat que realitza una activitat per a l'associació aconsegueix donar ressò de les seves actuacions al poble o barri i l'associació pot oferir una activitat de qualitat als seus membres.

DESCRIPCIÓ:

Per plantejar-nos la política d'externalització d'activitats, podem seguir els següents passos:

- ▶ Identifiquem el mapa de processos i activitats que es desenvolupen a l'associació.
- ▶ Detectem ineficiències en l'execució de les activitats/processos: per exemple, presència d'errors reiterats, manca de recursos en algunes àrees, sobrecàrrega de responsabilitats en algunes persones, etc.
- ▶ Establim contactes amb persones i entitats externes que puguin cobrir les nostres necessitats en aquell àmbit: roda de contactes, estudi de col·laboració i intercanvi de serveis (per exemple, entre entitats).
- ▶ Formalitzem la col·laboració en acords concrets sobre activitats puntuals.
- ▶ Avaluem l'experiència i decidim si es materialitzarà en una relació de continuïtat.

Exemples d'externalització d'activitats: organitzar un taller de teatre, buscant una companyia al poble o barri perquè el gestionin; comptar amb personal dinamitzador experimentat en activitats de debat amb temàtiques molt especialitzades, etc.

OBRIM EL DEBAT: FEDERAR-SE O MORIR

OBJECTIU:

Proposar un espai de reflexió amb el qual l'associació es plantegi sumar forces i aprofitar els avantatges de pertànyer a una entitat de segon grau.

INTRODUCCIÓ:

Per a qualsevol associació és interessant, i fins i tot vital, estar federada a una entitat de segon grau, ja sigui a coordinadores o plataformes territorials o a entitats sectorials, com ara Esplais Catalans, Acció Escolta de Catalunya, Casals de Joves de Catalunya o Ateneus Laics i Progressistes.

Més enllà del sentiment de pertinença que es genera, així com els vincles i les possibilitats que s'obren entre les associacions d'una mateixa federació, els beneficis d'estar representats per una federació es fan més que evidents si tenim en compte els tres aspectes crítics de l'associacionisme: reconeixement social, locals i finançament.

Us proposem crear un espai de debat, amb el qual generar diferents punts de vista sobre la conveniència, per part de la nostra associació, de federar-se.

DESCRIPCIÓ:

Per al desenvolupament de la dinàmica podem formar un grup d'unes 10 o 15 persones. Necessitarem paper d'embalar o pissarra i retoladors. Una de les persones pot actuar com a facilitador de la dinàmica.

En primer lloc, de forma individual, llegirem el següent text:

“De les forces alliberades per la Il·lustració i la Modernitat, sovint ens centrem en les de major institucionalització, això és l'Estat i la ciència. I sovint ens oblidem d'un tercer subjecte històric. Si la ciència va conquerir l'acadèmica i l'estat va expropiar el palau, va ser el moviment obrer qui va obtenir la victòria sobre el carrer. Cal que la nostra mirada observi la formidable pugna per l'hegemonia que va ser el s.XIX, en la qual les classes populars partien en clar desavantatge i pogueren, progressivament, guanyar quotes de poder als seus adversaris.

L'aventura col·lectiva que és el moviment obrer del s.XIX ens suggereix que el programa il·lustrat sí que va tenir continuadors, però potser no eren els que s'esperava. Mentre la burgesia emergent oblidava ràpidament el seu origen revolucionari protegint-se rere el sufragi censitari i emprenent aventures colonials, les classes populars van saber i van poder concretar en formes d'organització els valors que defensaven amb aspiració d'universalitat. Sense més recurs que la voluntat, aquells que menys tenien van poder fer front als poderosos instruïnt-se i organitzant-se.

Treu la teva entitat de l'armari:
expressa l'Orgull Laic al carrer.

No és casual que les formes d'organització col·lectiva concretessin els valors d'una nova societat: associació, federació, cooperativa, mútua, sindicat, ateneu... Són mots que responen a necessitats socials diferents: educació, benestar, combat, seguretat, temps lliure. Però tenen en comú uns principis: lliure adscripció, igualtat política, autonomia, funcionament democràtic, foment de la iniciativa i la solidaritat.

La seva velocitat i intensitat a l'hora de desplegar-se és fascinant si es té en compte l'escassetat de mitjans de què es partia. El seu creixement només es va poder trancar ocasionalment mitjançant el recurs de la violència policial i militar.

Potser es compartia una visió massa idíl·lica i optimista de la condició humana, però a la vegada aquesta història és un testimoni de les esperances dipositades en la capacitat de les persones d'entendre's, cooperar i progressar col·lectivament.

El més destacable de tot aquest procés de construcció d'una societat basada en els valors de la llibertat, la igualtat i la fraternitat és l'enorme dificultat de sostenir aquest esforç cultural i polític enfront d'unes forces socials que van disposar de tots els mecanismes del poder (econòmic, polític, religiós i militar) per imposar una cosmovisió idealista del món i pessimista vers el futur.

Oblidar aquest món descrit seria injust i només ens permetria una mirada a la realitat actual sense conflicte i en conseqüència mancada d'una mínima idea de progrés. Recordar i dignificar el nostre passat ens ajuda a reconèixer el fil de la raó democràtica que ens ha portat fins aquí.

L'associació és l'essència de la república. La tradició de la qual ens reclamem, l'herència de la il·lustració i del moviment obrer, les conquestes revolucionàries per la llibertat, la igualtat i la fraternitat, tenen en el dret d'associació una de les seves principals fites. Aspirar a viure una vida en llibertat té una justa correspondència en el deure cívic de construir la res pública, d'aportar a l'espai públic els nostres anhels i la nostra força.

Perquè l'ideal democràtic no només s'expressa en la dimensió pública de l'estat, també té una dimensió privada, quotidiana. Volem ser protagonistes de les nostres vides, decidir el nostre futur cada dia, a tot arreu. L'opció per l'associació com a forma d'organització cívica és alhora una opció per la democràcia i les conviccions democràtiques tenen en l'associació la seva millor expressió civil.

Ens organitzem tal com ens agradaria viure.”

A continuació, ens posarem per grups de 4 o 5 persones, i confeccionarem, a cada grup, una llista amb els pros i contres del fet de federar-se, en base al text que acabem de llegir. Es tracta que hi hagi un debat ric i divers, on tothom pugui dir la seva.

Finalment, compartirem, amb tot el grup, les conclusions que hem extret amb el debat portat a terme prèviament.

TIREM D'AGENDA

OBJECTIU:

Identificar el mapa del moviment associatiu local, tot creant una agenda per a l'ús de l'associació.

INTRODUCCIÓ:

Aquesta eina es planteja com a mètode per enfortir l'*horitzó militant* i accions de l'associació, tot co-neixent el moviment associatiu local amb més profunditat. D'aquesta manera, s'aprofiten les possibilitats d'intercanvi entre associacions i podem descobrir que compartim més valors i objectius dels que pensàvem fins el moment, el que ens pot dur a impulsar estratègies conjuntes amb més força.

Alhora, constitueix una font útil d'informació per a les persones membres, ja que els permet consultar sobre d'altres iniciatives associatives que cobreixen diferents necessitats a les de la pròpia associació. Així, enfortim el lligam de l'activista vers l'entitat doncs, si bé en algun aspecte no cobrim directament la seva necessitat, tindrà, així, un recurs per vehicular la comunicació amb el moviment associatiu d'àmbit local.

Creem doncs, un recurs documentat, a l'abast de totes les persones membres, que mantindrem viu actualitzant-lo periòdicament en funció de l'evolució del mapa associatiu.

DESCRIPCIÓ:

Per tal de disposar d'un directori de les associacions més properes a la nostra, realitzarem una fitxa amb les dades més rellevants de les associacions del teu entorn.

- 1 Creació d'una agenda de les entitats associatives, estructurada en fitxes individuals per a cadascuna de les entitats. Les fitxes compartiran la mateixa informació de referència, seguint una estructura homogènia de presentació i amb informació bàsica que sigui d'utilitat per al primer contacte per part del membre. És a dir, no pretenem crear un manual complet sobre les activitats de cadascuna de les associacions, sinó facilitar les dades bàsiques de contacte i orientar sobre les tasques desenvolupades per part de les entitats, perquè el membre conegui les possibles opcions locals.
 - Identificació exhaustiva de les entitats locals: poble o barri o, si és el cas, comarca.
 - Definició de la informació que inclouran les fitxes: àmbit geogràfic d'actuació, temàtica-valors, abast de les actuacions, públic objectiu, activitats, informació de contacte (adreces, telèfons, correu electrònic, web, persona de contacte), resum d'esdeveniments més destacables impulsats, referència a publicacions de l'associació.
 - Aquestes fitxes es poden configurar en format digital, com a part d'una base de dades, fàcilment actualitzable, sobretot codificant el màxim les dades, per poder tenir una classificació acurada.

- S'ha de pensar molt bé com classificarem les entitats, per tal que els índex de la guia siguin de fàcil ús (podem classificar les entitats per sectors, àmbit geogràfic, tipus d'entitat, etc.) Després podem jugar amb els colors per presentar les entitats (verd les de medi ambient, lila les de dones, groc les culturals, blau les educatives, vermell les juvenils, etc.), de forma que sigui més visual.
- És recomenable que s'assigni una persona de l'entitat com enllaç amb les entitats i repartir aquesta funció segons els interessos dels membres de l'entitat, de tal manera que, per exemple, si a una persona li agrada el medi ambient, aquesta pot ser qui porti les relacions amb les entitats de medi ambient.
- Creació d'una agenda de caràcter anual (format paper) i edició del document; decisió sobre la política de distribució (en les seus de l'associació, en d'altres entitats que promouen els valors de la laïcitat, en biblioteques públiques, administracions locals com ara ajuntaments, consells comarcals...).

- 2 Creació d'una agenda on-line, per a una consulta més ràpida i puntual, tant per part del membre com per al públic en general. Aquesta guia, a diferència de l'edició en paper, contindrà un resum de la informació primària i ens derivarà a la guia en paper per tal d'aprofundir en les dades disponibles. Així, el format electrònic es pot limitar a les dades sobre: l'àmbit geogràfic d'actuació, temàtica-valors, activitats principals i informació de contacte (adreces, telèfons, e-mail, web, persona de contacte).

A continuació mostrem un possible model de fitxa:

CODI FITXA	
Última actualització	
Nom associació	
Dades de contacte	
Àmbit sectorial i abast geogràfic	
Horitzó militant	
Activitats principals	
Públic objectiu	
Accions destacables	
Publicacions	

PLANTEGEM ACORDS AMB ALTRES ASSOCIACIONS

OBJECTIU:

Crear lligams estables entre associacions locals per aconseguir enfortir el moviment associatiu, de forma que un més un resulti més que dos.

INTRODUCCIÓ:

Hi ha diferents nivells d'aprofundiment en la col·laboració entre associacions. Depenent de les característiques de cadascuna i dels seus objectius podríem trobar moltes formes de treballar plegats. La intenció d'aquesta eina és identificar i determinar quines relacions de col·laboració estable amb d'altres associacions podem endegar. Cal anar pas a pas i no intentar dissenyar una activitat conjunta sense conèixer bé abans l'altra associació, el seu *horitzó militant*.

És important tenir en compte que les relacions que s'estableixen entre associacions poden tenir graus de col·laboració diferents. D'aquesta forma, les estratègies concretes de treball conjunt poden diferir entre entitats. Per exemple, per afinitat de valors i activitats, pot ser que amb una entitat establim una col·laboració puntual associada a esdeveniments del municipi. En canvi, amb una altra associació buscarem una participació continuada i de major abast, donat els valors i les activitats que hi desenvolupen.

DESCRIPCIÓ:

Proposem un pla d'acció per tal d'assolir les complicitats que busquem amb les associacions del nostre entorn més proper:

- ▶ Estudiem i identifiquem les associacions de la nostra zona: consulta i treballa sobre la informació de la guia informativa de les associacions locals.
- ▶ Contactem amb els dirigents de l'associació i visitem-la, per tal de conèixer de primera mà el seu *horitzó militant*, les activitats que s'hi desenvolupen, la seva organització interna. D'aquesta manera podrem aprendre nous plantejaments organitzatius que, de ben segur, revertiran en una millora de la gestió de la nostra entitat. Participem en alguna de les reunions de l'equip de gestió de l'associació.
- ▶ Fem l'exercici contrari: presentem la nostra associació, l'*horitzó militant* i activitats en l'entorn d'altres entitats, mitjançant reunions informatives, deixant informació documental a l'abast dels activistes membres.

- ▶ Busquem objectius comuns. D'aquesta relació bidireccional pretenem obtenir nexes d'unió, entesos com a reconeixement de fites compartides i alineació d'actuacions vers un objectiu comú. Comencem per la detecció d'un objectiu global que compartiu ambdós entitats i materialitzem un pla d'acció pas a pas, mitjançant l'establiment de fites concretes.
- ▶ Definim vies de col·laboració entre les dues associacions. Establim una dinàmica de treball conjunta, de manera que s'estableixi una col·laboració des de les bases; es tractaria, doncs, de crear una relació forta, fonamentada en el treball conjunt dels membres.
- ▶ Creem vies de comunicació estables inter-associació: per exemple, participacions creuades en els butlletins o revistes d'ambdues entitats; organitzem reunions periòdiques on s'exposin les experiències pròpies de cada entitat i es generin dinàmiques tipus *benchmarking*.
- ▶ Facilem l'afiliació interassociativa, de forma que les persones membres de les dues entitats puguin aportar nous afiliats a les mateixes (per exemple, el membre d'un ateneu pot facilitar l'entrada del seu nét a un agrupament escolta).
- ▶ Avaluem la feina conjunta (compliment dels programes i plans d'acció): analitzem els resultats d'haver treballat plegats i fem-los visibles al conjunt de membres; detectarem tant els punts forts, que podrem maximitzar en les properes accions conjuntes, com els punts febles, per a millorar plantejaments posteriors de treball comú.

CIRCUIT DE MÚSICA. SONA'T

OBJECTIU:

Mostrar un exemple d'interrelació entre associacions federades en un esdeveniment cultural.

INTRODUCCIÓ:

Amb aquesta bona pràctica es posa de manifest la voluntat de l'associacionisme de relacionar diferents entitats amb un objectiu comú, en aquest cas la promoció d'expressions culturals alternatives.

És un exemple de com fomentar la participació de joves de diferents entitats en l'organització d'una activitat concreta. De retruc, apropem la cultura musical a la gent jove, com una alternativa de consum que defensa els valors de l'associacionisme.

D'altra banda, s'ofereixen activitats culturals de forma gratuïta, democratitzant la cultura i potenciant la gent jove creadora.

Sobretot, es tracta de fomentar la interrelació entre diferents casals de joves.

DESCRIPCIÓ:

El Circuit de Música consta de la programació d'una sèrie de concerts per diferents casals de joves, entre ells l'associació Juvenil La Rotllana i el Casal de Joves Kaja de Badalona, el Casal de Joves Obriu Pas de Barberà del Vallès, el Casal de Joves de Les Corts, el Casal de Joves Guineueta i el Casal de Joves Xiroc de Barcelona, i el JIS de l'Hospitalet de Llobregat.

Partim de la base que aquests casals realitzen habitualment activitats musicals, i que, per tant, estan interessats en treballar de manera col·lectiva aquest tema també amb altres casals. Com també tenen experiència per a dur a terme un projecte col·lectiu com el circuit de música, assegurem que el projecte es pugui assumir i assolir d'una manera òptima.

Per altra banda, aquesta iniciativa està oberta a tots els casals col·laboradors i per tant esperem que, en edicions properes, molts d'altres també s'hi apuntin.

Una comissió creada per joves de diversos casals interessats en el circuit, s'encarrega de dur a terme la planificació i l'organització del projecte, mitjançant unes reunions de caràcter mensual.

Aquesta comissió és l'encarregada, a la seva vegada, de seleccionar les propostes que més tard podran tocar pels diferents casals. El procés es tanca al començament del curs escolar. Durant aquest període es fan arribar als diversos casals de la federació les diverses propostes presentades pels grups de música interessats.

En coherència amb la filosofia dels mateixos casals de joves, la prioritat és impulsar grups formats per joves de caràcter novell, que encara no hagin tingut l'oportunitat de tocar fora del seu poble o barri. Durant el mes d'octubre s'acaba de tancar les principals qüestions tècniques per poder encetar, a principis del mes següent, el circuit.

El circuit de música s'inicia a principis de novembre, quan es realitza un concert de presentació del projecte al Casal de Joves de Les Corts de Barcelona. Un concert que, a part d'actuar algun grup juvenil novell vinculat als casals, també hi ha l'actuació d'algun grup més conegut, i d'aquesta manera se li dona més promoció.

Posteriorment, els concerts del circuit van passant per un casal de joves diferent amb un periodicitat mensual, fins a cobrir la totalitat dels espais vinculats a la iniciativa. Aquest concerts, bàsicament, es programen en cap de setmana i a partir del vespre. D'aquesta manera, s'assegura l'assistència de públic juvenil. Aquests concerts són gratuïts per tal de fomentar el lliure accés a la cultura, amb un total de 7 concerts.

Cada concert que acull cada casal de joves consta de l'actuació de dos grups vinculats a algun dels espais del circuit. La idea és realitzar un intercanvi d'aquests grups vinculats, és a dir, que grups que estan vinculats a un determinat casal de joves vagin a tocar a un altre i a la inversa. D'aquesta manera es dona a conèixer el grup, se li dona més projecció i a la vegada es crea una intercanvi d'experiències i un cert vincle i empatia entre els grups que es van trobant per tocar.

Perquè la llibertat de consciència és la primera llibertat.

EDUCAR EN PARTICIPACIÓ

OBJECTIU:

Mostrar una metodologia de formació en la participació, sumant iniciatives i coneixements de les diverses associacions, com a estratègia per compartir experiència i aconseguir enriquiment mutu en la promoció de l'aprenentatge de l'exercici de la ciutadania.

INTRODUCCIÓ:

Casals de Joves de Catalunya fomenta la participació de la gent jove sota els principis d'autogestió, democràcia, laïcitat i progrés.

Aquest projecte es concreta en la realització d'un crèdit variable sobre ciutadania i participació, iniciat l'any 2005 i dut a terme durant els cursos 2006-2007 i 2007-2008 a dos instituts de Barberà del Vallès. Amb aquesta iniciativa, el casal va desenvolupar una nova estratègia educativa per a la promoció de la participació, formant la gent jove en un dels principals valors de la democràcia i promovent el creixement d'una ciutadania activa i compromesa amb l'espai públic.

Es varen marcar objectius bàsics perquè la gent jove participant adquirís les competències necessàries per a la participació social i democràtica:

- ▶ Despertar l'interès pels afers públics i per la seva vinculació a ells: coneixent els principals afers públics del territori i els espais participatius existents.
- ▶ Identificar i comprendre les necessitats i els interessos personals i col·lectius: conscienciació sobre la pròpia identitat i la del col·lectiu, adquirint sentiments de pertinença i unió.
- ▶ Dotar d'eines i habilitats socials per participar: a través de dinàmiques de grup s'ensenyen a l'alumne els aspectes de la comunicació i el diàleg.
- ▶ Fomentar la participació: donar a conèixer el procés participatiu, el funcionament de l'associacionisme i els espais de participació.
- ▶ Fomentar la responsabilitat en la construcció i el desenvolupament de la comunitat: donar a conèixer les associacions i entitats del municipi, les accions de grup, fer analitzar als alumnes l'efecte del seu posicionament respecte la realitat existent, estimular la vinculació amb els afers públics propers.

DESCRIPCIÓ:

Tots els continguts d'aquesta bona pràctica es troben en el llibre "Educar en participació, una assignatura pendent", impulsat per Casals de Joves de Catalunya.

La metodologia posada en pràctica es basa que l'alumne sigui el protagonista de l'aprenentatge mitjançant la participació activa. Viu el procés en primera persona, tenint paraula, per la qual cosa la motivació a la participació està assegurada.

Bases del mètode:

- ▶ La pròpia experiència de l'alumne com a punt de partida: anant des dels interessos individuals cap a la identificació de les necessitats i inquietuds col·lectives i la força del treball en grup.
- ▶ Treballant el sentiment de pertinença a un col·lectiu: reconeixent una consciència col·lectiva amb un clima de cooperació per a la participació social.
- ▶ La pràctica s'aprèn amb l'acció, sota la premissa que a participar s'aprèn participant.
- ▶ Coneixement del territori i les oportunitats de l'entorn per a afavorir el treball en xarxa: amb treball de camp per a conèixer la realitat del municipi.

Eines de treball:

- ▶ Treball en petit grup: facilita la creació d'un entorn de confiança, la pràctica en la resolució de conflictes i la presa de decisions.
- ▶ Dinàmica no formal: ús de dinàmiques de grup i jocs de simulació per a reflexionar mitjançant l'acció pràctica. L'experimentació fomenta l'esperit crític individual, per arribar a consensos col·lectius legítims.
- ▶ Coherència teòrico-pràctica: establint vincles de corresponsabilitat entre els alumnes i el professorat, modificant el rol d'aquest últim vers un acompanyament en el creixement personal de l'alumne.
- ▶ Materials pedagògics: dossier per al professorat (guia) i dossier per als alumnes.

Estructura i continguts:

- ▶ A desenvolupar en un trimestre del calendari lectiu, en unes 30-34 sessions.
- ▶ Durada de cada sessió: 55 minuts.
- ▶ Estructura del crèdit: 4 apartats que es corresponen als tres elements principals de la participació (poder, voler, saber), més un apartat de valoració; 9 unitats didàctiques repartides entre els diferents apartats, segons els elements d'aprenentatge necessaris en cadascun d'ells, amb una metodologia vivencial i pràctica.

ATENEU ABRIL

OBJECTIU:

Donar a conèixer una experiència de formació d'associació intergeneracional, formada per diferents entitats.

INTRODUCCIÓ:

Amb aquesta bona pràctica es vol deixar testimoni de la formació d'un ateneu intergeneracional, format per associacions de diferents característiques, però amb un tret comú: l'ideari de l'associacionisme.

Es tracta d'una experiència que il·lustra com es pot tirar endavant un projecte educatiu que s'ha nodrit d'associacions amb un origen diferent, tot i que amb uns valors i objectius semblants.

Amb l'aportació de les diferents associacions que han format part de l'Ateneu Abril, totes elles se n'han acabat enriquint, formant una supraestructura que ha donat cabuda a associacions amb diferents activitats i interessos comuns.

DESCRIPCIÓ:

L'Ateneu Abril de Barberà del Vallès va nèixer de baix a dalt, amb la creació d'un esplai (El Piolet) i d'un casal de joves (Obriu Pas), que neixen de forma independent.

A través de l'entitat Esplais Catalans, entren en contacte i prenen consciència sobre les coincidències existents quant el seu ideari. Totes dues associacions tenen un projecte educatiu semblant, tot i que prenen un camí diferent en referència a la pròpia gestió de les activitats proposades. D'altra banda, constitueix un exemple de continuïtat generacional, ja que el casal de joves suposa l'esglai següent de l'esplai (a partir dels 16 anys), en termes d'edat dels membres.

L'esplai desenvolupa activitats dirigides, de forma que el membre es concep més com un subjecte passiu de les propostes educatives. Per contra, el casal de joves es constitueix com un model d'autogestió, on són els propis membres els que treballen per projectes que ells mateixos proposen. En aquest últim model, doncs, cada membre pren un rol determinat en el projecte, de forma que es responsabilitza de la seva àrea d'actuació, el que suposa un model clar d'autoaprenentatge.

L'esplai va acollir aquest model, de manera que el pren com una forma per sensibilitzar-se sobre la pedagogia dels seus projectes i també quant als mètodes de treball emprats. Les persones membres de l'esplai aprenen, amb aquesta nova manera de fer, a responsabilitzar-se, amb la qual cosa, a mesura que es van fent grans, estan preparats per entrar en la dinàmica d'actuació del casal de joves. L'esplai, per la seva banda aporta al casal de joves metodologia pedagògica, el que fa que l'enriquiment sigui mutu.

Les persones membres de l'esplai, es converteixen en la pedrera del casal de joves, sent aquest el seu referent de continuïtat un cop superada l'adolescència. En aquest punt ja es pot dir que, a més de compartir, s'han generat unes economies d'escala per a totes dues associacions.

Totes dues associacions realitzen, per separat, la seva pròpia reflexió sobre el seu projecte pedagògic. Aquí entra en joc una altra generació, la dels pares dels membres de l'esplai, els quals es veuen atrets pel projecte de casal de joves. No només aquests, ja que també entren en joc els monitors de l'esplai i també antics membres del casal de joves. Es crea llavors una entitat d'adults, el Casal Popular Tangram.

D'aquesta forma, es crea un projecte d'educació popular, l'Ateneu intergeneracional, on hi ha cabuda per a totes les generacions possibles. Cada associació segueix mantenint el seu estatus identitari, esplai, casal de joves i casal popular, amb la creació d'una cooperativa.

Cada entitat presenta projectes independents i també comuns, en el marc de l'Ateneu intergeneracional, on les propostes de cadascuna d'elles suposen una oportunitat per a la resta.

CONSELL D'ASSOCIACIONS DE BARCELONA

OBJECTIU:

Reflectir una iniciativa adreçada a crear un espai de coordinació associatiu, independent de l'administració.

INTRODUCCIÓ:

El Consell d'Associacions de Barcelona (CAB) té com a punt de partida el 1r Congrés d'Associacions de Barcelona, celebrat l'any 2002. Aquest congrés va concloure amb la posada en marxa del Codi Ètic de les Associacions de Barcelona i la proposta d'un espai de coordinació interassociativa tot convertint el Consell Municipal d'Associacions (CMAB) en un espai independent de l'administració.

Aquesta proposta, en un inici pactada amb el propi ajuntament, reflectia la necessitat de separar la coordinació associativa de l'organització administrativa per enfortir el sector a partir de les seves pròpies necessitats.

El Consell d'Associacions de Barcelona és una iniciativa del Consell de Joventut de Barcelona, Consell d'Entitats de La Sagrera, Coordinadora d'Entitats del Poble Sec, Coordinadora Gai-Lesbiana, ECAS- Associació d'Entitats Catalana d'Acció Social, Federació d'Associacions de Pares i Mares de Catalunya, Fedelatina, Federació Catalana de Drogodependències, Federació Catalana de la Unió de Jubilats i Pensionistes, Federació Catalana de Voluntariat Social, Federació d'Ateneus de Catalunya, Federació d'Entitats de Clot Camp de l'Arpa, Federació d'Organitzacions Catalanes de Gent Gran, Federació ECOM, Martikoor, MLP, Pla Integral del Casc Antic, Secretariat d'Entitats de Sants Hostafrancs i La Bordeta, SOS Racisme, Taula de Comunicació, Unió d'Entitats de La Marina, Vern (Coordinadora d'Entitats de La Verneda), Voluntaris 2000, Xarx@ntoni. En conveni de col·laboració amb l'Ens de Comunicació Associativa.

DESCRIPCIÓ:

Arrel d'aquest procés congressual, es reforcen els vincles interassociatius i es facilita la trobada permanent d'una sèrie de federacions d'entitats que, recollint l'encàrrec inicial, van teixint la xarxa associativa.

Finalment, el juliol del 2007, després de diverses trobades per anar pactant la constitució de l'espai de coordinació interassociativa i per anar incorporant diferents sectors i territoris, es realitza l'Assemblea Constituent al Centre Cívic El Sortidor, gestionat per la Coordinadora d'Entitats del Poble Sec.

El CAB neix amb la voluntat de ser un punt de trobada de les federacions, coordinadores i plataformes que agrupen la globalitat d'un sector o d'un territori de l'associacionisme de la ciutat. Té una vocació de servei al conjunt de la ciutadania, en defensa dels drets humans i dels valors democràtics al voltant de la llibertat, la igualtat, la diversitat i la pau. Des de la seva constitució, el CAB es converteix en un:

- ▶ Grup de força que contribueix decididament a la millora de la realitat del moviment associatiu i del seu reconeixement.
- ▶ Espai d'interlocució davant l'administració sobre polítiques que fomentin la participació i l'associacionisme.
- ▶ Eina de vertebració territorial i sectorial on encara no hi hagi cap realitat de coordinació intersociativa.
- ▶ Font de recursos associatius per a les entitats a través de la nostra iniciativa i la gestió de serveis públics.

En l'actualitat el CAB treballa intensament per la coordinació associativa i el reconeixement del sector a partir de l'impuls del Codi Ètic de les Associacions de Barcelona (www.codietic.cat), la millora dels serveis a les associacions a partir de la cogestió de l'agència de serveis associatius municipals Torre Jussana (www.bcn.es/tjussana) i la incidència en les polítiques públiques adreçades a les associacions. Aquest procés permanent d'incidència en les polítiques públiques s'està realitzant a partir de la posada en marxa del 2n Congrés de les Associacions.

Aquest 2n Congrés se celebrarà amb un nivell de maduresa i articulació del sector associatiu en general, amb el Consell d'Associacions de Barcelona com a organització ferma, representativa de territoris i sectors, un instrument de coordinació de l'agenda compartida de tot l'associacionisme a partir de la cessió de protagonismes i espais a les federacions que la conformen. El repte, la creació d'una plataforma de tercer grau, d'àmbit català, que defensi els interessos de l'associacionisme català.

Podem trobar més informació a <http://congresassociacions.cab.cat/>.

#2 congrés d'associacions de Barcelona

www.congresassociacionsbcn.cat

LOCALS I ESPAIS ASSOCIATIUS

Els espais i els equipaments dels quals disposen les associacions són la garantia per al desenvolupament adequat de les seves activitats habituals. L'associacionisme existeix en la mesura que disposa de locals de trobada, amb una perspectiva de continuïtat a mig i llarg termini.

Actualment a Catalunya manquen equipaments i locals, a diferència d'altres països europeus on les entitats disposen d'una àmplia xarxa d'infraestructures associatives de titularitat pròpia i que correspon a l'aposta dels seus estats per finançar el patrimoni associatiu. El nostre país, però, arrossega una herència feixuga en aquest aspecte.

El moviment associatiu, després de l'etapa franquista, va ser pràcticament aniquilat. El cop d'estat del 1936 va suposar la persecució dels seus dirigents i la destrucció de la seva infraestructura. Un element vital per al projecte de les associacions, els seus locals i equipaments, van ser expropiats durant la dictadura i es van destinar a altres usos.

Les associacions que disposaven de patrimoni propi durant la República van perdre els seus locals, els quals van ser cedits a institucions simpatitzants del règim feixista, com ara l'Església Catòlica. Superada la Dictadura, només els sindicats van poder recuperar el patrimoni del Sindicato Vertical després d'un dur enfrontament amb l'estat. Les associacions, les cooperatives, els ateneus culturals i altres organitzacions socials van perdre el patrimoni existent abans del franquisme. Només amb el lent desplegament de l'estat del benestar s'han pogut utilitzar limitadament els equipaments públics per a activitats associatives.

Les entitats dependents o relacionades amb forces socials còmplices del franquisme conserven els seus locals i equipaments, fent, d'alguna forma, competència deslleial a l'associacionisme local al nostre territori. La recuperació d'aquests espais es converteix, així, en una de les principals fites per a l'associacionisme laic.

Disposem d'un exemple ben proper, dins del moviment associatiu, de fermesa i valentia. Es tracta del Centre Democràtic i Progressista de Caldes de Montbui. Alguns dels seus socis van estar pagant l'IBI durant la foscor del franquisme i amb la recuperació de les llibertats democràtiques van poder reivindicar l'espai.

Aquesta reivindicació no pot deixar de banda un aspecte crític per a l'associacionisme, i és el fet de conservar la seva funció original i desenvolupar la seva activitat segons el seu *horitzó militant*. Els ajuntaments, amb una filosofia llunyana, en ocasions, a l'associacionisme, desenvolupen polítiques municipals centrades en la gestió dels espais. Es deixa de banda, de nou, la participació activa de la ciutadania oblidant l'activitat pròpia de l'entitat. La finalitat de les associacions de base no és ni pot ser mai la gestió dels espais. Malauradament, existeixen casos d'entitats que han dedicat excessius recursos a aquest fi, perdent de vista la seva raó de ser originària.

Altres polítiques municipals actuals estan adreçades a solucionar el problema dels locals associatius a través de l'acollida. Aquest model, que es fa realitat com a viver o hotel d'entitats, ofereix únicament un despatx, insuficient per a desenvolupar el projecte associatiu.

S'ha de tenir en compte, d'altra banda, que cada associació presenta unes necessitats i demandes diferents, en funció de la seva activitat i també del seu número de membres. Hi ha entitats que només necessitaran espais de manera temporal per a la realització de les seves activitats. D'altres, la cessió o la propietat de petits espais permanents com a magatzem o com a seu social on disposar d'una oficina i d'un espai de referència. Algunes associacions buscaran espais més complexes, que disposin de diferents espais per albergar diferents iniciatives i amb una permanència estable, però que en el cas de no ser de titularitat pròpia, necessitaran un tipus de cessió que els doni garanties de poder desenvolupar el seu projecte, com convenis de cessió a llarg termini. També n'hi haurà que necessitaran un equipament propi de grans dimensions.

Per últim, les polítiques d'habitatge a Catalunya també han incidit de forma clara en la dificultat per aconseguir espais d'ús associatiu, per la seva manca de sensibilitat cap a les necessitats de les entitats. La crisi immobiliària ha acabat d'agreujar aquest aspecte.

És en aquest moment de crisi que les administracions haurien de vetllar per tal que les associacions disposessin d'espais dignes i adequats per a les seves activitats. Hem d'anar tots plegats en una mateixa direcció, més si tenim en compte que l'associacionisme materialitza valors imprescindibles en una societat que vulgui ser igualitària i participativa, on la ciutadania prengui una posició activa i responsable.

Amb el Pla de Local, del qual es donen unes pautes bàsiques a continuació per al seu disseny, podem definir els objectius estratègics en aquesta matèria. Un cop fet això, podem emprendre diferents accions per a la millora de la nostra associació.

Proposem com a objectius estratègics possibles *millorar les condicions dels espais existents, mantenir i aconseguir nous espais associatius i consolidar i aconseguir espais d'ús puntual*. També trobarem possibles accions per complir amb aquests objectius.

Perquè tu no tens local i
l'esplai de la parròquia
sí.

QUATRE APUNTS PER AL PLA DE LOCAL

El Pla de local és l'estratègia per disposar d'un local en condicions. En bona part, l'eficàcia del projecte associatiu dependrà del Pla de local, nucli central on es realitza gran part de l'activitat.

L'associacionisme laic pateix greus dèficits en aquest sentit i ha de construir estratègies coherents i assolibles. Cal tenir en compte que el repte de mantenir o aconseguir nous espais associatius no es pot resoldre d'un dia per l'altre. Requerirà una planificació acurada en la qual entraran en joc els responsables del Pla de comunicació i relacions, així com el Pla econòmic.

Està clar que el pla no redueix o elimina els riscos de l'associació, només ajuda a determinar quins són assumibles i quins no. A més, fa referència a l'impacte dels canvis a l'entorn i permet elaborar plans de contingència per a poder respondre amb rapidesa a aquests canvis.

Les passes que cal seguir són: analitzar la realitat, definir objectius, plantejar accions i preveure els mecanismes d'avaluació. Vegem com. Abans de tot, tinguem clar que s'haurà de designar un responsable i un equip de treball que faci viable els acords presos.

1 ► Responsable de local

Nomenarem un membre de l'associació com a responsable del local associatiu. Aquest s'ha d'encarregar, en primer lloc, amb un equip de treball, d'assegurar les condicions per gaudir d'un local associatiu digne. D'altra banda, aquesta persona ha d'aconseguir nous espais, tant permanents com d'ús puntual, si l'associació així ho requereix.

Convocats els principals responsables de l'associació, realitzarem un procés d'identificació de la persona més idònia per desenvolupar les funcions de responsable de local.

Per portar a terme la seva elecció, s'han de tenir en compte diversos aspectes clau de la seva figura. Si ens centrem en la seva funció relativa al manteniment de les condicions idònies del local, cercarem una persona amb les següents característiques:

- Endreçada, polida i neta.
- Capacitada per gestionar equips de treball.
- Capacitada per delegar tasques en les persones membres de l'equip.
- Esperit crític, basat en la millora contínua.

Insistim, el responsable de local ha de ser capaç de gestionar un equip de treball. Un cop escollides per ell mateix les persones membres de l'equip (que poden rotar periòdicament), la seva tasca estarà focalitzada en el seguiment i actualització dels punts bàsics pel manteniment del local.

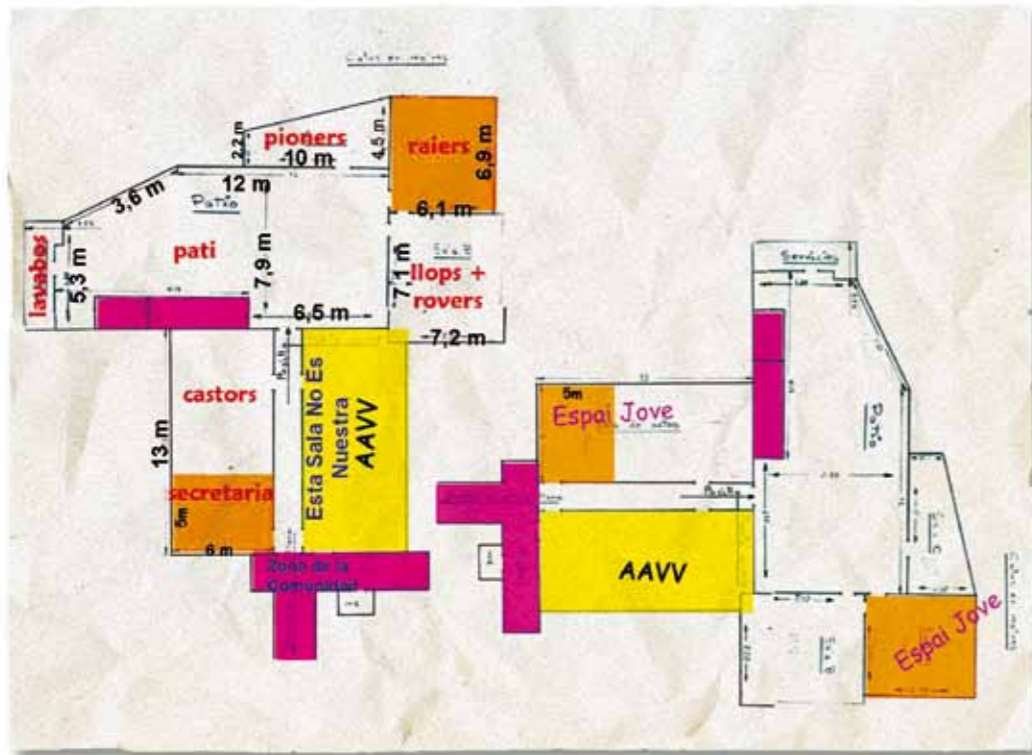
D'altra banda, aquesta persona, com ja s'ha comentat anteriorment, assumirà la funció relativa a aconseguir nous locals. El perfil per a aquesta funció és força semblant al descrit en el responsable de relacions.

Donat que l'èxit del desenvolupament de la seva funció dependrà, bàsicament, de la capacitat per relacionar-se amb les administracions locals, serà necessària una persona amb les següents competències personals (la seva descripció està reflectida en el responsable de relacions): comunicació, gestió de conflictes, negociació, escolta activa, empatia, integritat, autocontrol, creativitat i innovació, planificació i organització, anàlisi i resolució de problemes.

Per a aquesta mateixa funció, és necessari una persona que disposi de coneixements sobre aspectes d'interès, com ara:

- Situació dels locals associatius al territori.
- Funcionament de l'administració pública.
- Coneixement sobre la normativa específica.
- Motivació per l'estratègia de l'associació.

De nou, aquí estem portant a terme una hipòtesi del perfil idoni per a aquest lloc de responsabilitat, i s'ha de prendre únicament com a referència a seguir.

2 ► Anàlisi de la realitat

A partir de la tècnica DAFO es pot fer l'anàlisi de la realitat. Consisteix en una anàlisi que pretén identificar els factors interns (fortaleses i debilitats) d'una organització i també factors externs d'aquesta (oportunitats i amenaces). Aquests factors condicionen tant la situació actual d'una organització com el seu desenvolupament.

Cal que siguem realistes i que plasmem exactament quina és la situació. Per evitar cert subjectivisme, és important que participin el màxim de persones implicades a l'entitat i no únicament les persones implicades en el tema del local.

3. Definició d'objectius

Un cop superada la fase d'anàlisi de la realitat, cal plantejar objectius, definint prioritats. És important haver identificat quines són les necessitats més urgents -tasca que no sempre és fàcil-. Per això hem de ser capaços de discriminar i d'identificar prioritats. Cal recordar que les necessitats bàsiques són sempre prioritàries. Hem de tenir en compte també les possibilitats d'implicació dels membres. Mai no hem de projectar res que sigui impossible d'assolir. Cal conjugar utopia i realisme. A més, no hem de caminar cap a la recerca d'una única solució, sinó en trobar solucions alternatives, múltiples i diverses.

Es poden plantejar aquests tres objectius -que corresponen a les necessitats globals de l'associacionisme en matèria de locals i ús d'equipaments- o d'altres que puguin estar acord a la realitat de l'associació:

- a) Millorar les condicions dels espais existents.
- b) Mantenir i aconseguir nous espais associatius.
- c) Consolidar i aconseguir espais d'ús puntual.

4 ► Plantejament d'accions

Es tracta de plantejar accions que permetin assolir els objectius.

Al llarg d'aquest Manual podem trobar diferents iniciatives, eines i experiències que poden donar idees a l'hora de plantejar l'elaboració del Pla. Cada associació té una realitat determinada fruit de la història i les circumstàncies que la fan ser com és. El repte és adaptar aquestes idees o d'altres al futur Pla de local.

5 ► Previsió dels mecanismes d'avaluació

L'equip de local periòdicament es reuneix i valora la situació del Pla. L'Assemblea anual de l'associació és l'espai per rendir comptes. Cal plantejar indicadors d'avaluació que permetin fer la valoració.

objectiu 1

MILLORAR LES CONDICIONS DELS ESPAIS EXISTENTS

Les associacions necessiten espais per a desenvolupar la seva activitat en un entorn favorable i facilitador. Això comporta un manteniment òptim dels equipaments, així com un bon condicionament de les seves instal·lacions. L'objectiu: que els locals presentin les condicions adequades per al seu ús associatiu.

Els beneficis de mantenir unes condicions favorables als locals i espais associatius són dos: es crea un entorn idoni per les activitats que es realitzen i es millora la imatge de l'associació.

Es tracta de millorar les condicions físiques del local. Allò més bàsic seria mantenir el local endreçat i net, cosa que s'ha de realitzar de forma permanent. També s'han de tenir en compte altres aspectes com ara decorar de forma periòdica, per exemple. Altres condicions tindrien a veure més aviat amb la seguretat, com el fet de disposar d'extintors en cas d'emergència. Si es té en compte el confort dels membres, llavors hem de pensar en la climatització de l'espai, per tal que hi hagi una temperatura adequada tant a l'hivern com a l'estiu. Per últim, és important que els espais associatius pugin tenir accés a Internet, telèfon, etc.

Les associacions han de disposar d'un espai digne i marcar-se el repte d'anar més enllà en matèria de locals, reivindicar espais amb un valor afegit per a l'activitat de les entitats.

El bon manteniment dels espais associatius esdevé, doncs, un punt determinant del projecte i de la viabilitat de cada entitat.

Un espai per donar la benvinguda a tothom.

El local és la cara de l'associació.

POSEM-NOS MANS A L'OBRA

OBJECTIU:

Implicar les persones de l'associació per millorar les condicions dels locals.

INTRODUCCIÓ:

Aquesta iniciativa busca la implicació de totes les persones que, d'alguna manera, estan relacionades amb el moviment associatiu. Per millorar les condicions dels locals, tenint cura del seu manteniment, disposem de més recursos dels que ens pensem.

Les associacions tenen a l'abast múltiples recursos, només s'han de buscar on cal. Les persones membres són, en si, una font molt rica en recursos si es té en compte el seu entorn més immediat: pares, amics, etc. Totes aquestes persones us poden ajudar a millorar les condicions dels locals i espais de l'associació, de forma voluntària i altruista.

Amb aquesta iniciativa aconseguim, com a conseqüència, augmentar la xarxa de persones que coneixen la nostra tasca, i pot revertir en una major implicació de la ciutadania propera a l'horitzó militant de l'associació.

DESCRIPCIÓ:

Per implicar les persones membres de l'associació i la seva gent més propera per condicionar els locals es poden organitzar o promoure diferents actuacions:

- ▶ Organitzar una "trobada popular", de caire festiu i informal, on els assistents participin en el condicionament del local. Se'ls rebrà amb un reconeixement simbòlic de l'associació (una samarreta, un pin, etc) i es crearan grups de treball. És interessant desenvolupar les feines en un to festiu, amb música i oferint un àpat als assistents.
- ▶ Trobar contactes (familiars, amics, coneguts) amb professions relacionades amb la millora d'instal·lacions (pintors, paletes, tècnics electricistes i llauners, decoradors, etc.) que poden liderar els grups de treball in situ. A més, segur que podem aconseguir millors pressupostos per a les reparacions i condicionaments dels locals.
- ▶ Aconseguir recursos per al condicionament dels locals per part dels contactes dels membres, empresaris de petites i mitjanes empreses. La seva col·laboració econòmica (o d'execució de feines directament) es recompensaria mitjançant la seva aparició com a patrocinador en les publicacions de l'associació (en suport paper i via web) i en els esdeveniments públics que impulsi l'associació.

MUNTEM UN MERCAT D'INTERCANVI

OBJECTIU:

Aconseguir de forma gratuïta recursos materials per millorar les condicions dels locals.

INTRODUCCIÓ:

Amb aquesta iniciativa es pretén millorar les condicions dels locals, tot aconseguint elements necessaris per habilitar els espais per a l'ús associatiu. Es tracta de buscar en l'entorn més immediat recursos sense cost econòmic per a l'entitat.

Tindrem especial cura dels aspectes relatius a la seguretat del local, sobretot que hi hagi extintors en condicions i sortides d'emergència.

Preparem un espai de trobada on les persones més properes a l'associació puguin donar tot els elements possibles per al local. De nou, amb aquesta iniciativa també aconseguim donar altaveu a la nostra tasca, millorant la implicació de la ciutadania a la nostra associació.

DESCRIPCIÓ:

Organitzem un mercat d'intercanvi. Aquest consistiria a divulgar entre les persones membres la necessitat d'aconseguir mobiliari, elements de decoració i il·luminació, recursos informàtics, material de reforma d'espais i tot el que cal per a condicionar els locals de l'associació.

Es tractaria que les persones membres estenguessin entre la seva xarxa de contactes aquesta proposta, ja que, de ben segur, trobaríem persones que es volen desfer d'elements que ja no els fan servei i que ens poden ser molt útils.

Podem crear un espai virtual a Internet o aprofitar-ne un d'existent on es puguin intercanviar elements d'interès per als locals per altres objectes, o fins i tot serveis.

Per no col·lapsar els locals de l'associació amb andròmines, podríem gestionar-ho establint un termini de temps en el qual els interessats a donar material us enviïn una fotografia del mateix, amb una breu descripció, via correu electrònic. Un cop recollida tota aquesta informació, informarem les persones sobre el nostre interès en el material i acordarem una data per recollir-ho nosaltres mateixos on ens indiquin els donants. En recollir-ho, i com a mostra d'agraïment, els donarem un present: una samarreta, un llibre, etc.

ORGANITZEM-NOS

OBJECTIU:

Planificar diverses accions adreçades al condicionament i manteniment del local.

INTRODUCCIÓ:

El condicionament i manteniment adequat dels espais associatius implica destinar-hi recursos, tant econòmics com de temps de dedicació, per la qual cosa convé plantejar accions per a la seva conservació.

És important nomenar un responsable de local a la teva associació. El fet de dipositar en una persona concreta o en un equip de persones la responsabilitat sobre la cura de les instal·lacions assegurarà que es mantinguin en bon estat, ja que finalment aquella persona serà responsable del seu ús adequat.

DESCRIPCIÓ:

Us proposem el següent pla d'acció, amb la implicació d'un responsable últim del local associatiu en matèria de manteniment:

- ▶ Identificar els locals i béns de què disposa l'associació: fem un llistat acurat per categories (espais-locales, elements decoratius, mobiliari, material informàtic i electrònic, documentació, instal·lacions i aparells –escalfadors, aires condicionats, etc.).
- ▶ Determinar quines tasques de manteniment i cura es requereixen en funció de les categories d'elements identificades.
- ▶ Assignem responsables per a cadascuna de les tasques o grup de tasques. Deixem clares i detallades les funcions que desenvoluparia cada responsable.
- ▶ Fer una planificació per torns per algunes de les tasques que poden ser repetitives. Tanmateix, pot ser necessària la designació de substituïts: estudiem-ne les possibilitats i deixem clara també aquesta assignació de funcions.
- ▶ Fer coneixedores les persones membres sobre el quadre de distribució de responsabilitats, perquè en tot moment sapiguem a qui dirigir-nos i com (telèfon, correu electrònic, etc.): disposem de la informació en els taulells de l'associació o enviem mails amb aquesta informació.
- ▶ Per disposar d'informació general sobre l'ús de les instal·lacions, incidències en el seu manteniment, etc, podem crear uns fitxers on els responsables dels locals deixin constància d'aquestes dades. Així, podem prendre decisions a nivell estratègic, des de l'associació, sobre la idoneïtat de les instal·lacions, despeses de manteniment i reparació, etc.

TENIM EL LOCAL EN CONDICIONS?

OBJECTIU:

Oferir un instrument per calibrar l'estat del local associatiu, tenint en compte les seves condicions i el seu manteniment.

INTRODUCCIÓ:

Amb aquesta eina es pretén obrir un espai de reflexió sobre les condicions en les quals es troben els locals i espais d'ús associatiu.

De forma divertida i lúdica presentem un qüestionari amb el qual podem comprovar si el nostre local reuneix les característiques bàsiques per ser considerat un espai de trobada digne.

S'incideix, en gran part, en aspectes bàsics de manteniment, així com en l'ordre i neteja del local, i sobretot en els serveis o característiques que, idealment, haurien de presentar els locals associatius.

DESCRIPCIÓ:

A partir de valorar les possibles respostes d'aquest test simpàtic, es tracta d'avaluar com valorem el nostre local i a quin nivell de precarietat o confortabilitat es troba. La idea és que aquesta reflexió que farem sigui útil per valorar el local:

1 Parleu del manteniment del local:

- a) Únicament quan els adolescents han trencat el vidre de la finestra jugant a futbol i pregunta qui el paga
- b) Quan comença el curs i l'equip d'educadors d'infants pregunta si pot comprar un pot de pintura per pintar les cadires del seu espai i als altres equips se'ls acut també demanar diners per fer reformes
- c) Periòdicament, fent propostes de millores per tots els espais, complint les decisions preses sobre les modificacions i avaluant si s'han fet o no

2 El local fa pudor:

- a) Amb la porta tancada
- b) Amb la porta oberta
- c) No fa pudor

3 Quan va ser la darrera vegada que va pintar el passadís?

- a) Ningú de l'equip no hi era quan es va pintar per última vegada
- b) La coordinació creu recordar que va ser en la seva adolescència i el seu grup el va pintar
- c) Fa menys d'un any. S'intenta mantenir perquè és un lloc de pas i s'embruta amb facilitat

4 Disposeu de papereres a tots els espais?

- a) Hi ha un bidó central on es llença tota la porqueria
- b) Cada espai té la seva paperera
- c) Cada espai té la seva paperera i hi ha espais de recollida selectiva (piles, paper, vidre...)

5 Quan es revisa el taulell d'anuncis?

- a) Mai, encara està penjat un pòster de l'anterior federació a la qual pertanyíem
- b) Quan comença el trimestre es retiren tots els tríptics, calendaris... del trimestre i es deixa buit per tal que tothom pugui penjar el que vulgui
- c) La responsable de relacions, de recursos pedagògics i la coordinació pengem coses que arriben del correu el més actual possible. Els grups d'edat tenen els seus espais i també pengem coses sobre què estan treballant en els seus centres d'interès per tal que tothom n'estigui informat

6 Sabeu què hi ha realment a cada espai?

- a) És impossible, per saber-ho s'hauria de treure tot el que hi ha als bancs i altells per tal de fer un inventari
- b) Ho sap alguna educadora que ja no està treballant amb aquest grup d'edat ja que va ser la última en endreçar l'espai
- c) A inici de cada curs cada equip d'educadores fa un inventari per saber de quin material disposen i quin s'ha de reposar

7 Com està el local en matèria de seguretat?

- a) No hi ha problema, en cas d'incendi sortim per les finestres
- b) Hi ha extintor i podem fer servir les farmacioles d'excursió en cas d'accident
- c) Hi ha extintor, farmaciola exclusiva del local i l'assegurança de responsabilitat civil

8 Hi ha material de neteja al local?

- a) Es compra quan és realment imprescindible
- b) Quan anem de campaments o colònies i anem a un gran magatzem a comprar menjar de campaments o colònies aprofitem per comprar el material de neteja del local

- c) Hi ha un armari amb fregalls, fregones, bosses d'escombraries, tovalloles, sabons, lleixius... que es van renovant amb previsió que no s'acabin

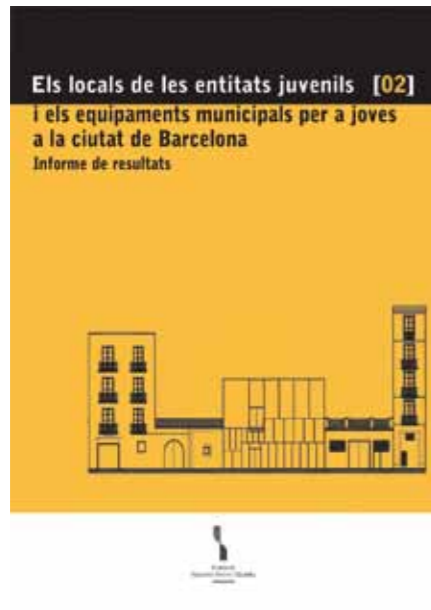
9 Infants i joves es passen entre setmana pel local?

- a) Mai, el local està tancat sempre entre setmana, no es passen ni les educadores
- b) De tant en tant, sobretot per deixar coses o quan han de recollir alguna cosa que s'han oblidat després d'una reunió de dissabte o d'una excursió; l'educadora hi ha de quedar exclusivament per obrir el local
- c) De vegades vénen a jugar al local amb la ludoteca, a tocar la guitarra, a fer reunions per preparar activitats, a petar la xerrada a l'espai dels infants que hi ha coixins molt còmodes (sobretot a l'hivern ja que al carrer fa fred)... És un lloc acollidor i molt animat entre setmana, quan no hi ha exàmens sempre està ple de gent!

10 Després de respondre aquestes 9 preguntes i veure que tendeixen cap a l'1, estem disposats a fer alguna cosa?

- a) No cal, ja que sempre ha estat així i no voldrem treure aquelles teranyines que porten més de 20 anys
- b) Quedarem un dia totes les educadores i joves i farem una neteja i reforma general
- c) Parlarem tranquil·lament amb l'equip d'educadores i elaborarem un pla estratègic amb programa temporal per tal de:
 - millorar les ambientacions dels espais
 - redistribuir els espais segons les necessitats, de manera organitzada i intel·ligent
 - arreglar aquelles coses que estan trencades o desgastades per l'ús i el pas del temps
 - fer un inventari amb tot el material que tenim

ESTUDI SOBRE ELS LOCALS AL TERRITORI

OBJECTIU:

Impulsar, des dels diferents àmbits geogràfics del territori, estudis sobre la situació dels locals associatius, com a eina de reivindicació a l'administració.

INTRODUCCIÓ:

La Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia va publicar el 2006 l'estudi realitzat pel seu Institut d'Anàlisi Social i Polítiques Públiques "Els locals de les entitats juvenils i els equipaments municipals per a joves a la ciutat de Barcelona".

La qüestió dels equipaments per a joves és un tema que ha generat al llarg del temps molta polèmica. Existeixen dificultats de diagnosi que dificulten una visió clara del tema. Al punt que en el debat polític queden sense respondre preguntes tan òbvies com aquesta: té la gent jove de Barcelona locals suficients al seu abast per a realitzar activitats?

Avui es torna a parlar molt de millorar la qualitat democràtica. Quina és la relació entre l'exercici de la democràcia i la disposició i estat dels locals associatius per la gent jove? En un primer moment, podem pensar que no existeix una relació clara, sobretot si ens aproximem al concepte de democràcia tal com s'ha entès en els darrers anys: reduint-lo al fet d'anar a votar.

El foment de la participació dels diferents col·lectius socials representa un element essencial per a la democràcia, el fet és que, sense participació no existeix democràcia.

En un escenari polític en què es critica la societat pels baixos nivells de participació electoral, especialment de la gent jove, cal una reflexió sobre si els estem facilitant entorns per a desenvolupar l'activisme, si disposen de locals en condicions per a les seves activitats associatives.

La "salut" dels espais associatius, és un clar indicador de l'exercici democràtic de la ciutadania. Aquesta possibilitat d'exercir la ciutadania activa en democràcia garanteix una societat compromesa amb els valors col·lectius.

Era necessari comptar amb una diagnosi precisa de quin és l'estat de la qüestió que permetés als responsables polítics i a les entitats realitzar un debat legítim per millorar les condicions en què es realitza el treball associatiu de la ciutadania jove de Barcelona.

DESCRIPCIÓ:

L'estudi elaborat per la Fundació Ferrer i Guàrdia intenta, doncs, fer una diagnosi precisa dels locals que fa servir la gent jove en el seu temps lliure en l'àmbit associatiu.

L'estudi s'introdueix amb una reflexió sobre les accions i omissions que s'han produït en matèria de locals i equipaments per a joves, des de la campanya dels anys 70, que exigia la devolució del patrimoni del règim franquista adreçat a la gent jove, les polítiques que sobre adquisicions patrimonials va fer la recuperada Generalitat de Catalunya a inicis dels 80 i el discurs sobre l'animació sòcio-cultural que va fonamentar, molt especialment, el projecte de casals de joves de l'Ajuntament de Barcelona.

Els equipaments juvenils que s'analitzen en aquest estudi són: els locals de les entitats que pertanyen al Consell de la Joventut de Barcelona (CJB), els locals de les entitats de base d'associacionisme educatiu (esplais i agrupaments escoltes), els locals de les entitats juvenils que no són d'educació en el temps lliure, els equipaments municipals adreçats específicament a la infància i a la joventut, i els equipaments municipals adreçats a un ús intergeneracional en els quals es troben projectes o entitats juvenils.

L'informe aporta un bon nombre de conclusions en tots els àmbits: distribució territorial, any de constitució, àmbits de treball, horari d'obertura, persones associades i usuàries, antiguitat del local, superfície disponible, ús de la seu, accessibilitat i distribució dels espais, instal·lacions, propietat dels locals, cost dels locals, regulació de la cessió, relació amb l'Ajuntament de Barcelona, etc.

A continuació es presenten les principals conclusions de l'estudi:

- ▶ La valoració mitjana de la relació amb el propietari del local se situa, en una escala del 1 al 10, en els 7 punts. Els més satisfets són les entitats del CJB (7,4 punts).
- ▶ La valoració de la satisfacció amb el propietari és superior quan els locals són de l'Església Catòlica (7,1 punts) que quan és de l'Ajuntament de Barcelona (6,7 punts).
- ▶ Respecte a la valoració global dels locals, la mitjana se situa en els 6,6 punts. Els espais són valorats amb 6,3 punts, el mobiliari amb 6 punts i les instal·lacions amb 6,2 punts. En tots els casos les valoracions més altes es donen entre les entitats del CJB i les més baixes entre els equipaments municipals per a infants i joves.
- ▶ En els apartats de valoració global, dels espais i del mobiliari, els locals propietat de l'Església Catòlica obtenen millors resultats que els de l'Ajuntament de Barcelona.
- ▶ Els aspectes que es destaquen més favorablement dels locals són la ubicació, l'adequació a les necessitats i la mida. Per contra, els més desfavorables són el mal estat del local, la inadequació a les necessitats i la insuficiència d'espai.
- ▶ Un 43% de les entitats consideren que el seu local és insuficient per satisfer les seves necessitats. Aquests reclamen un total de 16.000 metres quadrats més. La demanda més gran la

concentren els espais i agrupaments escoltes (que reclamen 7.000 metres quadrats més dels que disposen en l'actualitat).

Com a resposta a l'estudi, l'Ajuntament de Barcelona, va portar a terme les següents mesures:

- ▶ Desenvolupar la definició i funció dels tres tipus d'equipaments juvenils bàsics inclosos en les Bases per a l'elaboració del Pla d'Equipaments de l'Ajuntament de Barcelona: Espai jove, Casal de joves i Punt d'informació juvenil.
- ▶ Definir el model de servei i el corresponent programa funcional d'un Espai Jove, com a equipament juvenil de promoció social, d'àmbit de districte.
- ▶ Definir el model de servei i el corresponent programa funcional d'un casal de joves, com a equipament juvenil de promoció social de proximitat.
- ▶ Impulsar la construcció d'equipaments juvenils específics prioritzant aquelles zones amb més necessitat social i seguint criteris de territorialitat.

De la mateixa manera, s'hi incorpora la següent mesura:

- ▶ Crear un programa d'allotjament per a entitats juvenils que, com fan els anomenats hotels d'entitats, garanteixi el funcionament d'associacions i col·lectius juvenils necessitats d'una infraestructura mínima, basada en un espai de reduïdes dimensions, que possibiliti el desenvolupament de les seves activitats ordinàries.

El Pla d'Equipaments Juvenils de Barcelona 2008-2015 presenta dues parts ben diferenciades. D'una banda, defineix cadascun dels tres tipus d'equipaments bàsics per a la promoció social juvenil (punts d'informació juvenil, casals de joves i espais joves). I per una altra banda, presenta el calendari d'actuacions a fer a cadascun dels districtes en relació als equipaments juvenils (ampliacions, rehabilitacions, adequacions, noves construccions, etc.).

Per últim, i per fer front a la problemàtica específica de locals que pateixen les associacions educatives (agrupaments escoltes i espais), el desembre de 2008, es presenta a la Comissió d'Educació, Cultura i Benestar la mesura de govern *"pla de suport a les associacions juvenils d'educació en el temps lliure de la ciutat"* en la qual, s'estableixen, entre d'altres, línies d'actuació a implementar en el mandat 2008-2011 per a la millora dels locals mitjançant convocatòria específica anual per a la concessió de subvencions.

Aquestes subvencions s'atorgaran a les federacions i associacions d'educació en el lleure que figurin inscrites en el cens d'Entitats Juvenils de la Secretaria de Joventut de la Generalitat de Catalunya, per a la realització d'obres que estiguin subjectes a règim d'assebentat, regulades en l'art. 4.1 c) de l'Ordenança municipal d'Obres menors, i relacionades en l'apartat 2 de l'annex 3 de l'esmentada Ordenança, a l'interior dels locals, ubicats en el terme municipal de Barcelona, destinats a activitats d'educació en el temps lliure d'infants i joves, d'edats compreses entre els cinc i els divuit anys.

objectiu 2

MANTENIR I ACONSEGUIR NOUS ESPAIS ASSOCIATIUS

En l'actualitat, les associacions d'arreu del territori troben dificultats per consolidar la seva permanència als locals de trobada. S'han de buscar fórmules per tal de normalitzar i formalitzar convenis amb els ajuntaments i així assegurar l'estada als locals. Es tracta de mantenir relacions fluïdes i òptimes amb les institucions per tal que es mantinguin i millorin les condicions pactades.

És evident que la situació ideal és aconseguir un local com a patrimoni, ja que això asseguraria l'existència de l'associació a llarg termini. També és obvi que això és prou complicat, per tant s'ha de ser creatiu, i aconseguir espais a través de locals compartits o amb cessions de llarga permanència.

Les administracions són també responsables de la política de cessió d'equipaments a les associacions. Partint de la base de la utilitat pública de l'associacionisme, els ajuntaments han de facilitar més recursos per a les seves activitats. Tot i la tendència de les polítiques municipals, que veuen l'associació com una gestora d'espais, les entitats han de fugir d'aquest paper.

Aquestes polítiques prenen forma amb l'anomenada gestió cívica dels equipaments públics, que es tracta, de fet, d'una mercantilització de l'associacionisme. Amb aquestes polítiques, es dona prioritat a les associacions davant d'organitzacions amb afany de lucre, per tal que gestionin els locals i els equipaments públics. Tot i que, en un principi, això pot semblar positiu, mai no s'ha d'oblidar que la finalitat última de les associacions no és la gestió dels espais, sinó la defensa i la posada en pràctica dels valors de l'associacionisme. Els espais, per tant, han de ser únicament el vehicle per portar a terme les activitats pròpies de l'associació. S'ha de fugir, doncs, de la contraprestació de serveis a canvi d'espais.

No s'ha d'oblidar que les associacions suposen projectes oberts a la ciutadania, sense cap condició per a ingressar-hi. És des d'aquesta premissa que els projectes associatius haurien de ser prioritaris per les administracions. Quan parlem d'espais associatius, existeixen dues variables a tenir en compte i que condicionen el seu ús: la seva grandària i la seva titularitat. En funció del volum de l'associació, de la quantitat d'activitats que s'hi realitzin i també de l'interès públic que pugui tenir, es necessitaran locals més o menys grans i de titularitat pròpia, compartida o com a espai cedit.

Hem de pensar en diferents formes d'aconseguir locals per a les associacions, ampliant la nostra visió. D'una banda, hem d'exigir a l'administració que, en el disseny d'equipaments, es tingui en compte les entitats i les seves necessitats. També s'ha de garantir la cabuda de les associacions en els espais públics, com ara escoles i instituts. Per últim, s'ha de considerar una altra via per aconseguir locals: la seva compra, que podria ser finançada mitjançant les subvencions públiques i amb finançament privat.

COMPARTIM LOCALS

OBJECTIU:

Aprofitar les relacions existents entre les diferents entitats del moviment associatiu per compartir espais infrautilitzats.

INTRODUCCIÓ:

Com ja s'ha comentat a la introducció d'aquest tema, existeixen associacions que disposen, per qüestions històriques, de locals propis. Dins l'associacionisme cal buscar punts de trobada amb les diferents entitats del municipi: per exemple, els agrupaments escoltes i els esplais poden cercar lligams amb els casals de joves o els ateneus culturals per tal de compartir els seus espais.

Un dels objectius de l'associacionisme és el foment de valors cívics. La col·laboració entre entitats esdevé una conseqüència lògica d'aquest plantejament de base. Busquem doncs, el suport d'entre el moviment associatiu del nostre entorn més immediat.

En molts casos, serà interessant per ambdues associacions el fet de compartir espais, ja que es poden aprofitar iniciatives conjuntes per donar més força a les actuacions i objectius individuals, a més d'aconseguir segurament un ús més profitós de locals que, d'altra manera, potser estarien infrautilitzats.

DESCRIPCIÓ:

Portarem a terme les següents actuacions:

- ▶ Intentem conèixer tots els espais de les entitats locals properes, les seves característiques i funcionalitat, ja que poden ser molt diverses i oferir utilitats variades en funció de com són i com han estat habilitats.
- ▶ Contactem amb les entitats que disposen de locals propis (com ara els Ateneus), ja que potser us ofereixen obertament els espais perquè hi desenvolueu activitats puntuals o fins i tot de forma permanent. Intentem arribar a acords profitosos per ambdues parts.
- ▶ Intercanviem espais per a usos diversos, segons les necessitats que us vagin sorgint. Per exemple, potser no disposem d'un auditori de capacitat suficient i ens el pot cedir una altra entitat; en canvi, nosaltres podem oferir un altre tipus d'espais per a tallers o activitats concretes.
- ▶ Proposem activitats conjuntes amb les associacions que ens han cedit els seus espais. D'aquesta forma, es pot aportar un valor afegit a la cessió de l'espai per part de l'altra associació, retornant el profit aconseguit amb el seu ús.

CONSOLIDEM LES RELACIONS AMB L'ADMINISTRACIÓ LOCAL

OBJECTIU:

Mantenir una relació estable amb els responsables de l'administració pública, per aconseguir un tracte just i favorable en relació als locals associatius.

INTRODUCCIÓ:

Cal establir unes relacions fluïdes i permanent amb les administracions locals, per tal d'aconseguir que la nostra activitat associativa en el poble o barri sigui prou reconeguda. El fet que les administracions locals ens donin suport aporta el reconeixement com a ens present en el teixit social local, amb els beneficis que això suposa.

DESCRIPCIÓ:

Portarem diferents accions, com ara:

- 1 Informem-nos sobre qui és el tècnic referent del nostre municipi. Establirem una relació fluïda amb aquest tècnic de forma continuada, informant-lo regularment dels projectes de l'associació.
- 2 És important aconseguir un interlocutor vàlid, amb capacitat de decisió respecte l'ús dels espais públics. S'ha de combinar el contacte directe amb la regidoria i amb l'equip tècnic, això ens facilitarà arribar a acords amb eficàcia i rapidesa i que es compleixin.
- 3 Aconseguim compromisos de continuïtat per utilitzar els espais municipals. Al propi ajuntament li pot interessar que els locals estiguin ocupats per entitats que dinamitzin el teixit social local, ja que donen una imatge de foment de la participació vers la ciutadania. Així, podem començar per usos puntuals d'espais (jornades, fires, mostres, tallers, etc.) i, en enfortir-se la relació amb l'ajuntament, podem aconseguir un local per a un ús continu.
- 4 Per tal d'aconseguir un suport addicional a aquestes actuacions, ens podem fer acompanyar per terceres persones. Aquestes poden ser un antic membre amb una trajectòria reconeguda o un dirigent de la federació a la qual pertany l'associació. Amb això, podem aconseguir una ajuda extraordinària per a la negociació.
- 5 En el moment de la negociació del local s'ha de tenir en compte la seva ubicació, la seva accessibilitat, etc. S'ha de poder explicar bé quin ús tindrà l'espai, quines necessitats resol...
- 6 Informem-nos sobre la construcció d'equipaments públics al poble o barri. Quan es construeix una escola, per exemple, s'ha d'actuar ràpidament davant l'ajuntament per tal que, sobre pla-nol, l'edifici es dissenyi amb una porta independent per accedir-hi de forma separada.

DEMANEM L'ÚS D'UN JARDÍ PÚBLIC

OBJECTIU:

Aconseguir presència en espais del poble o del barri amb projecció d'utilitat pública.

INTRODUCCIÓ:

Des de l'inici de la construcció del Pla Cerdà a partir del 1859, la densificació de l'Eixample ha anat en augment, sense respectar-se el projecte inicial ideat per l'urbanista Ildefons Cerdà (1815-1876). Unes polítiques urbanes no suficientment restrictives i l'especulació agressiva de cada moment històric han fet difícil la preservació d'espais lliures dins el barri.

Malgrat tot, molts dels interiors de les illes resten encara sense edificacions, llevat dels patis particulars de cada finca o els jardins d'ús veïnal. L'arribada de la democràcia i la nova orientació política de la municipalitat van permetre encetar una estratègia de recuperació d'aquests espais com a jardins públics.

La primera de les intervencions de recuperació fou el pati de les Aigües, entre els carrers de Consell de Cent i de Roger de Llúria, l'any 1986. La política de recuperació ha permès, d'una banda, dotar d'espais lliures una zona molt densificada, uns espais compatibles amb l'ús residencial, i de l'altra, experimentar solucions d'ús col·lectiu a l'interior de les illes, tal com ho havia proposat Ildefons Cerdà.

En l'actualitat, existeix un projecte que pretén avançar en la utilització plena d'aquests espais, seguint l'objectiu primogeni de la recuperació d'espais per a ús públic. Aquests projectes estan orientats a la creació de jardins, biblioteques, etc.

Des del moviment associatiu podríem cercar maneres de ser presents en aquestes iniciatives tot proposant la recuperació d'espais per a l'ús de les entitats.

DESCRIPCIÓ:

Adrecem-nos als organismes públics per a aconseguir vincular-nos al projecte de recuperació d'usos de les illes de l'Eixample (Pla de Recuperació), com ara, l'Ajuntament de Barcelona i les empreses públiques creades per a tal finalitat (per exemple, ProEixample). En principi, l'orientació del projecte és convertir aquests espais en zones verdes i d'ús veïnal.

- Participem en la concepció del projecte aportant idees des de l'associació. Es tracta de ser presents per a aconseguir participar-hi d'alguna manera. Potser trobarem nexes d'interès entre l'*horitzó militant* i les nostres activitats i les que estan pensades o projectades per les entitats que impulsen la recuperació d'aquests espais. Per exemple, desenvolupant tallers per a joves i infants, obrint un punt d'informació durant les festes del barri i esdeveniments de la ciutat, coordinant les associacions veïnals, etc.

Adrecem-nos a possibles entitats privades veïnals que gestionin àrees de l'interior de les illes i que puguin tenir interès en cedir espais per a les activitats de la nostra entitat. Arribem a acords amb les associacions de veïns, com ara:

- Col·laborem en la gestió dels espais ja creats: oferim els nostres serveis per a la administració de l'associació veïnal, coordinant reunions, programa d'esdeveniments del veïnat, etc., per tal de crear feedback i obtenir acords per a utilitzar els espais per part de la nostra associació.
- Organitzem conjuntament activitats adreçades als veïns: activitats per a infants, joves i gent gran (activitats d'esplai, tallers, casals, cinema a la fresca, festes, esport popular...) aprofitem per a difondre l'*horitzó militant* de l'associació, mentre prestem un servei de dinamització del poble o barri, donem sortida a la necessitat de moure els diferents col·lectius de l'Eixample.

LIDEREM PROCESSOS INTERASSOCIATIUS

OBJECTIU:

Aconseguir la cessió d'espais públics per a ús associatiu.

INTRODUCCIÓ:

A cada municipi, la teva associació pot ser la pionera en demanar un espai o equipament per a ser utilitzat per totes les associacions del poble o barri.

D'aquesta manera canalitzem les demandes del moviment associatiu, fet que revertirà en el nostre benefici. Sent la principal entitat interlocutora amb les institucions públiques en la demanda d'espais i equipaments per a les associacions, aconseguim donar-nos visibilitat i assumim un paper pioner en la cessió d'espais.

Liderant associacions sumem esforços comuns i maximitzem els resultats. Les limitacions o debilitats d'una entitat es compensen amb les fortaleses i experiència d'altres. Aprofitem complicitats i empenyem associacions més petites a coordinar-se amb nosaltres en l'estratègia d'aconseguir espais per a desenvolupar les nostres activitats.

DESCRIPCIÓ:

Planifiquem una estratègia de comunicació i treball conjunt amb les associacions del poble o barri.

- 1 Estudiem els possibles espais públics susceptibles d'ús per part de les associacions.
- 2 Contactem amb d'altres associacions (amb un *horitzó militant* que pot ser diferent al nostre) i fem una aproximació a les seves necessitats. Ens reunim amb els diferents responsables i definim una estratègia conjunta.
- 3 Coordinem i liderem el projecte. Ens apropem als ens públics i actuem com a interlocutor únic de totes les associacions.
- 4 Requerim a les entitats públiques la cessió d'espais per a ús conjunt per part del moviment associatiu.
- 5 Ens encarreguem de la gestió dels espais cedits. Coordinem l'ús que en faran les diferents entitats, actuant com a gestors: planificació d'usos (simultaneïtat d'activitats, calendari), coordinació d'activitats, gestió de l'equipament.

EL CENTRE DEMOCRÀTIC I PROGRESSISTA DE CALDES

OBJECTIU:

Donar a conèixer un exemple de valentia i determinació per part de persones íntimament relacionades amb els valors de l'associacionisme.

INTRODUCCIÓ:

Aquest és un exemple que ens omple de coratge i esperança, ja que suposa una victòria moral, però sobretot, pràctica, del moviment associatiu laic i progressista. És el cas del Centre Democràtic i Progressista, fundat el 1870 a Caldes de Montbui. El Centre esdevingué un espai de lliurepensament que acollí una escola inspirada en l'Escola Moderna, a més de ser un lloc de trobada de qualsevol esdeveniment de caire social deslligat del post-feudalisme, i en concret, de l'àrea de poder i de decisió de l'Església Catòlica. Amb la derrota dels valors que defensava el Centre, el 1939, el local del centre va ser espoliat, cedint els espais a l'Església. És una història d'unes persones que amb valentia i fermesa van actuar amb cor, però també amb cap, donant, com a recompensa, la recuperació del local dècades després.

DESCRIPCIÓ:

El Centre Democràtic i Progressista és fundat l'any 1870 a Caldes de Montbui i s'organitza al voltant del lliurepensament i la laïcitat com a model de pensament i d'actuació. Les tasques que desenvolupa van des de la creació d'una escola amb inspiració de l'Escola Moderna, una Mútua de previsió social, la Festa de l'atac, per commemorar la derrota carlista a Caldes, etc. No cal dir que els temps de la República van esdevenir els temps de més plenitud per al Centre.

Amb l'entrada dels feixistes a Caldes i la instauració de l'ajuntament provisional franquista, s'incauta tot el patrimoni social, polític i cultural de les entitats membres del Front d'esquerres (el Centre i d'altres). La incautació provoca que s'instal·li l'"Auxilio Social", en primer lloc, i més tard el patrimoni passés a mans de l'Església Catòlica, que constitueix el Casal Catequístico.

Com molts altres locals, patrimoni d'associacions laiques, van passar a mans de l'Església, la qual n'ha seguit sent la propietària un cop restablerta la democràcia. No és el cas del Centre. L'any 1948, el local passa a subhasta pública per l'incompliment del pagament de la "contribució urbana". És aquí quan quatre membres del Centre abonon aquestes quotes, en una actuació valenta i fins i tot temerària (van fer-ho en nom d'una entitat proscriu).

Aquesta actuació va suposar la clau per al retorn del patrimoni a finals dels anys 70. Amb la restauració de la democràcia el Centre va reclamar el retorn del patrimoni a l'Església. El pagament d'aquelles quotes, el llunyà 1948, va suposar l'element definitiu per tal que l'Església cedís a una reivindicació justa.

LA FASSINA DE RUBÍ

OBJECTIU:

Donar a conèixer un exemple de com aconseguir un local associatiu mitjançant la seva compra.

INTRODUCCIÓ:

Aquest és un bon exemple de com comprar un local per part d'una associació, en concret, l'Esplai Eixam, de Rubí. Aquest va néixer el curs 1971-72 a la parròquia de Sant Pere, com a voluntat de donar continuïtat a les activitats esporàdiques del Casal Popular i a les colònies d'estiu que feia anys que es realitzaven.

Des d'aleshores, fins el 1989, la seva seu és en aquesta parròquia de Sant Pere, espai insuficient cada cop més, tant pel creixement del nombre de membres i d'activitats, com per la reducció d'espais dels últims anys, coincidint amb la cada cop menor identificació amb els valors de l'Església i del Moviment de Centres d'Esplais Cristians (MCEC).

A continuació es descriu el procés mitjançant el qual aquesta associació va aconseguir disposar d'un nou espai, primer en lloguer, després adient per al nou context que viu avui en dia.

DESCRIPCIÓ:

L'esplai, donades les necessitats existents d'espai, va començar a llogar diversos locals per complementar els espais de la parròquia, especialment per les activitats dels grups d'adolescents. Ja des de 1973, es va començar a pensar seriosament en la possibilitat de marxar de la parròquia i buscar uns locals propis. Per aconseguir-ho, es van iniciar diverses línies de treball:

- ▶ Negociacions amb l'ajuntament per la cessió d'un local adequat.
- ▶ Recerca d'un local de lloguer o compra.
- ▶ Pla econòmic per fer front a la previsió de necessitats de la línia de treball anterior.

La primera línia de treball només va servir per descobrir que l'ajuntament desconeixia els locals que tenia i quin ús se'n feia; i promeses de col·laboració que van traduir-se en material per adequar el local.

De la segona línia, a part d'una interessant descoberta de la ciutat, va sortir la troballa del local del Carrer Molí 21. De la tercera línia de treball va sortir la possibilitat de llogar un local i començar a adequar-lo, sense un increment sobtat de les quotes dels membres.

Aquest local, d'uns 350 m², repartits en dues plantes, és una antiga fàbrica tèxtil, d'estructura de maó de ceràmica, construïda a principis del segle passat per l'arquitecte modernista Lluís Muncunill, coneguda com a Fassina Aguilera i recollida en el catàleg de patrimoni arquitectònic protegit de Rubí.

El procés de lloguer

L'utilització primitiva d'aquest local era de fassina del celler del Castell. El 1977, diverses persones de l'Associació de Veïns, coneixedors que l'esplai cercava un local, van comunicar-li que l'Associació es dissolia i que el local quedava lliure.

L'Eixam es va posar en contacte amb l'ajuntament per demanar la utilització del local per l'esplai, trobant per resposta un total desconeixement de la situació del local i de l'Associació de Veïns. Uns mesos després, l'associació es va assabentar que el local ja estava llogat a una persona, que volia iniciar un negoci de telers en aquells locals. L'ajuntament havia deixat de pagar el lloguer feia mesos.

Un any després, el local va tornar a estar disponible, amb la qual cosa l'associació va tancar un tracte amb la propietària. Tot i que es va sol·licitar a l'ajuntament que tornés a pagar el lloguer del local, com ho feia amb l'Associació de Veïns, la política municipal havia canviat, per la qual cosa s'hi va negar.

El 1989 (18è aniversari de L'Eixam), es va traslladar al nou local, de lloguer. Cal remarcar que amb l'ajuda de monitors i famílies es va acondicionar de forma adequada i que l'ajuntament va facilitar material. La instal·lació elèctrica va refer-se totalment gràcies a la participació de l'escola taller que va fer del local de l'esplai el seu projecte d'aprenentatge.

Des d'aleshores, fins el 1997, l'esplai va estar de lloguer, amb la proposta repetida de la propietària per tal de comprar el local i la indecisió de l'equip de monitors, davant d'un compromís tan gran.

El procés de compra

El 1997, l'equip de responsables de l'Eixam va prendre la decisió de comprar el local, valorant diversos aspectes:

- ▶ El preu que la propietària va demanar, després de rebaixar-lo diverses vegades de l'oferta inicial.
- ▶ El suport econòmic que l'ajuntament va prometre en ferm.
- ▶ La maduresa de la decisió en l'equip de monitors i famílies de l'esplai.
- ▶ El suport incondicional de la Fundació Ferrer i Guàrdia i d'Esplais Catalans.
- ▶ L'optimisme del Pla econòmic de la compra.
- ▶ La manca d'alternatives.

La Fundació Ferrer i Guàrdia va signar el contracte de compra-venda, conjuntament amb la hipoteca corresponent per finançar aquesta operació. Aquesta és l'actual propietària del local, i dipositària del patrimoni del Moviment Laic i Progressita, al qual està vinculat l'Eixam.

L'acord entre L'Eixam i la Fundació Ferrer i Guàrdia estipula que L'Eixam paga el cost de la hipoteca en forma de lloguer del local i donacions diverses, sent usufructuària exclusiva mentre l'esplai funcioni i es mantingui vinculat a l'MLP. Esplais Catalans va ser l'avaladora d'aquest contracte.

El fet que el local el comprés la Fundació va resoldre la negociació amb les entitats de crèdit, abaratint els costos, pels avantatges que per llei tenen les fundacions. Es va assegurar la perdurabilitat del local amb fins educatius i culturals, i la despreocupació per part de l'equip de monitors d'un gran nombre de processos legals, per poder-se centrar en la tasca pròpia de l'esplai.

Les condicions finals de la compra del local, per part de l'associació, són les següents:

- ▶ Un cost inicial de tramitacions diverses per la compra-venda.
- ▶ Una campanya econòmica de recollida de donatius de socis i entitats amigues que ha superat amb escreix el cost de les tramitacions.
- ▶ Un cost periòdic d'inversions que s'ha anat cobrint amb el restant de la campanya de donatius i sobretot amb les subvencions d'obres de la Generalitat i la Diputació.
- ▶ Un manteniment del preu del lloguer sense pujada de l'IPC, com anteriorment passava.
- ▶ Un suport econòmic de membres col·laboradors que aporten de 6 a 30 euros mensualment.
- ▶ Un suport econòmic de l'ajuntament, que va aportar 18.000 euros.

L'EQUIPAMENT CA N'ENSENYA

OBJECTIU:

Mostrar la història d'un equipament associatiu, com a exemple de lluita per aconseguir un local.

INTRODUCCIÓ:

Aquesta és la història de la lluita de diferents associacions per aconseguir l'ús d'un local interassociatiu, l'equipament Ca n'Ensenya.

L'evolució d'aquest equipament i del seu ús representa un procés d'aprenentatge compartit, paral·lel al creixement de les associacions que hi conviuen.

DESCRIPCIÓ:

Després de l'experiència de diverses iniciatives infantils i juvenils, l'any 1979 comença a funcionar l'Espai Guineueta a la Masia de Ca n'Ensenya, promocionat inicialment per un grup de famílies i la parròquia. Els infants i joves de 6 a 16 anys es reparteixen en cinc grups d'edat, i amb pocs anys l'entitat creix en nombre de membres fins arribar a tenir llistes d'espera.

L'any 1986 hi ha una gran renovació de personal per part de l'equip de monitors a causa de la federació a Espais Catalans. S'inicia un procés de participació en la dinamització comunitària i de coordinació amb d'altres entitats, així com amb l'ajuntament. Com a conseqüència, l'associació pren més presència a diferents plataformes i coordinadores associatives, tant d'àmbit de districte com nacional, que han continuat fins l'actualitat.

El 1988 neix el Grup d'Arrels de l'espai, grup destinat a joves de 16 a 18 anys. Després de dos anys d'existència d'aquest grup dins l'estructura de l'espai, neix el projecte Grup de joves, que en dos anys es convertirà en el Casal de Joves Guineueta.

El casal es constitueix independent de l'espai, s'adreça a joves des dels 16 als 29 anys, i es dota d'un Espai de Trobada diari. Com a projecte exemplar de casal de joves associatiu, s'inicia l'any 1993 la col·laboració amb la Regidoria de Joventut, que dona el seu suport a la consolidació de la iniciativa.

L'existència de diferents entitats amb la voluntat d'aprofundir des de l'educació en el lleure va portar a la constitució d'una nova entitat, La Masia de la Guineueta. Aquesta ha d'afrontar una altre punt crític, la rehabilitació de l'edifici.

Aquesta nova entitat té com a objectius bàsics promoure la creació i la continuïtat d'associacions educatives i altres serveis d'utilitat social a la Masia de Ca n'Ensenya, coordinar l'acció de les entitats i serveis que l'utilitzin o hi tinguin seu, així com gestionar i ordenar la utilització dels espais. Tanmateix, pretén oferir alternatives obertes d'associacions educatives, per tal de fomentar la participació i el

desenvolupament comunitari, crear i gestionar fons documentals i materials sobre temes relacionats amb el temps lliure, així com cercar oportunitats per a l'educació en el temps lliure dels seus membres i contribuir a la formació d'educadors.

L'any 1994, sota el símbol d'un llaç groc, s'inicia la campanya "Salvem la Masia de la Guineueta", davant la impossibilitat de continuar desenvolupant l'activitat a la Masia i la manca de definició per part dels agents implicats: Ajuntament, Bisbat i Generalitat. S'arriba a un acord de rehabilitació i la posterior aprovació d'un projecte d'escola-taller per la masia de Ca n'Ensenya.

El juny del 1996 comencen definitivament les obres, tot i que el 1998 la rehabilitació de la Masia s'atura per manca de recursos i s'especula amb la possibilitat de cedir-la a una altra administració. Amb el ple suport de les entitats aglutinades a l'entorn de la Plataforma per la participació democràtica a Nou Barris i les Federacions d'àmbit nacional, s'engega de nou la campanya "Salvem la Masia". Hauran de transcórrer cinc anys més, amb continus canvis de rumb des de l'ajuntament, endarrerint-se unes obres previstes per a 18 mesos fins a 7 anys.

Finalment, el 2003, l'Espai Guineueta, el Casal de Joves Guineueta i la Masia de la Guineueta tornen a l'equipament Ca n'Ensenya. Un conveni de col·laboració amb l'ajuntament recull els termes de cessió d'ús i l'ajut econòmic per al desenvolupament del Projecte Global.

En l'actualitat la Masia de la Guineueta manté les seves entitats mare (espai i casal), a més de desenvolupar un Projecte d'Espai Familiar i un Projecte d'Adolescents, podent treballar en el temps lliure amb infants des dels 8 mesos fins a joves de 30 anys de forma ininterrompuda.

Així, actualment, podem certificar que la Masia és i seguirà sent:

- ▶ Un espai per a l'aprenentatge d'una ciutadania activa, autoorganitzada, crítica, plural, solidària, cooperant, creativa i compromesa.
- ▶ Un espai vitalista de serveis i voluntariat.
- ▶ Un espai educatiu, destinat al temps lliure.
- ▶ Un espai públic per a l'animació de la vida pròpia i la transformació de la vida comunitària.
- ▶ Un espai de trobada, intercanvi i comunicació.

Una associació és una entitat jurídica formada per un grup de persones que sense un ànim de lucre es constitueixen de manera independent, amb una finalitat i uns objectius determinats i que l'assemblea, democràticament, aprova el seu funcionament dotant-se d'uns estatuts.

PROJECTE LOCALITZA'T

OBJECTIU:

Detallar una iniciativa per solucionar la manca d'espais de les associacions.

INTRODUCCIÓ:

Sovint els locals d'esplais i associacions juvenils no reuneixen les condicions bàsiques i idònies per al treball amb els infants i joves, i les entitats tenen dificultats per invertir en les millores i el manteniment, ja que no disposen de suficients fons.

En un context de dèficit en les condicions generals dels locals cedits i utilitzats pels esplais laics i progressistes, Esplais Catalans va crear una comissió encarregada d'aconseguir una millora en els espais associatius per a la gent jove del Barcelonès: la Comissió Sense Sostre d'Esplais Catalans.

La Comissió Sense Sostre va nèixer com a iniciativa dels esplais laics de Barcelona i treballa per aconseguir locals amb les condicions necessàries per a fer esplai. Es tracta d'evitar situacions actuals, com ara lloguers massa elevats, esplais que no disposen de seu i es veuen obligats a desenvolupar les activitats al carrer, la supeditació d'alguns a entitats com associacions de veïns, la no formalització dels convenis de col·laboració –amb la incertesa que suposa–, etc.

El Sector Barcelona d'Esplais Catalans va decidir iniciar un pla d'actuació, anomenat Localitza't.

A continuació trobem els detalls d'aquest projecte.

DESCRIPCIÓ:

El projecte Localitza't ha estat dissenyat per aconseguir que els esplais disposin dels equipaments adequats segons les seves necessitats, entenent que és cada esplai qui les defineix. Aquest seria un objectiu estratègic, lligat al reconeixement social dels Esplais.

A curt termini, aquest projecte busca:

- ▶ Fer visible el model d'esplai laic d'Esplais Catalans.
- ▶ Cohesionar el sector i potenciar la seva participació per una causa comuna.
- ▶ Que participin del projecte el màxim d'esplais d'Esplais Catalans possibles.
- ▶ Dissenyar i executar un acte lúdic i reivindicatiu.
- ▶ Proposar solucions a l'administració pública, com ara:
 - Que la subvenció anual de l'Ajuntament de Barcelona per reformes dotada amb 250.000 euros es pugui destinar també per pagar lloguers.
 - Que l'administració pública cedeixi un espai públic als esplais amb unes condicions dignes que permetin a l'esplai fer la seva tasca educativa.
 - Que l'administració pública subvencioni directament el lloguer de locals.

El pla està dividit en 3 fases consecutives.

Primera fase

- ▶ Concretar les necessitats d'equipament de cada esplai.
- ▶ Consensuar les necessitats mínimes per tots els esplais.
- ▶ Demanar una reunió amb cada districte i amb l'ajuntament.

Segona fase

- ▶ Dur a terme les reunions amb els districtes i amb l'Ajuntament de Barcelona amb l'objectiu de reivindicar-hi la manca d'equipaments dignes i proposar les solucions factibles al problema.
- ▶ Esperar resposta de l'administració.
- ▶ Començar la pressió mediàtica (premsa, cartells, cartes al director, etc.).

Tercera fase

Donat que la resposta de l'Ajuntament de Barcelona i dels districtes és insuficient i del tot ineficaç per solucionar el problema, es decideix engagar una campanya per fer visible a tota la societat la manca d'equipaments dignes pels esplais i reivindicar, de passada, la necessitat de reconèixer l'associacionisme educatiu.

Així doncs, sota el lema: "l'esplai en perill d'extinció!", s'engega una campanya reivindicativa, que té com a exponent visible la celebració d'una activitat lúdic i reivindicativa al centre de Barcelona.

objectiu 3

CONSOLIDAR I ACONSEGUIR ESPAIS D'ÚS PUNTUAL

Per a moltes de les associacions de base, com ara els agrupaments escoltes i els esplais, els espais utilitzats de forma puntual, com els terrenys d'acampada, són vitals per assegurar una de les principals activitats que es duen a terme cada any, els campaments. També hi ha altres activitats que fan necessari l'ús puntual d'espais, com ara camps de futbol per activitats d'esport popular, o sales per organitzar-hi festes.

Donades les normatives actuals en relació a l'ús de terrenys a la natura, les associacions han de lluitar amb més força per aconseguir aquest tipus d'espais. Si es vol buscar una situació ideal, es podria pensar en aconseguir un acord sobre l'ús d'aquests espais de caire permanent. Tot i que aquests espais siguin utilitzats tant sols uns pocs dies a l'any, és de vital importància prioritzar el seu accés de forma estable i fluïda.

D'altra banda, dins d'aquesta acció també s'han de tenir en compte equipaments diversos per a portar a terme esdeveniments de tot tipus, com ara tarimes, equips de so, etc.

No és necessari que el local d'activitat habitual disposi de tot, però cal saber trobar el que es necessita en un moment donat.

Cap esplai sense sostre!

Perquè tu no tens local i les parròquies estan buides.

OCUPEM L'ESPAI PÚBLIC

OBJECTIU:

Dotar l'associació del coneixement dels elements bàsics a tenir en compte per a l'organització exitosa d'esdeveniments en els espais públics.

INTRODUCCIÓ:

Si ens plantejem la possibilitat d'organitzar actes a l'espai públic, cal tenir presents les necessitats organitzatives i de material, per tal de garantir un desenvolupament adequat de l'activitat.

Per una banda, cal identificar el marc legal del municipi, ja que les normes d'ús dels espais públics resten recollides en ordenances municipals. En tot cas, caldrà disposar d'un permís específic per al desenvolupament de les activitats.

D'altra banda, cal identificar les institucions públiques amb qui contactar per al permís d'ocupació puntual dels espais públics. Reconèixer quin pot proporcionar-nos recursos materials per l'acte, siguin públics, privats (d'altres associacions, federacions, etc.). Contactem amb l'equip tècnic municipal per a establir relacions de col·laboració per l'acte puntual i futures activitats que puguem arribar a planificar.

DESCRIPCIÓ:

En l'organització d'activitats en els espais públics tindrem en compte els següents elements bàsics de planificació:

Planifiquem l'acte:

- ▶ Donem un nom a l'acte.
- ▶ Fixem horari, ubicació.
- ▶ Ens orientem al públic objectiu de l'acte.
- ▶ Trobem un espai adient.
- ▶ Concretem el pressupost necessari.
- ▶ Concretem la convocatòria i mitjans de difusió.
- ▶ Tanquem un programa de l'acte.

Marc legal:

Com hem indicat en el punt anterior, tot acte d'ocupació d'espais públics requerirà dels corresponents permisos atorgats per l'entitat competent. Normalment, existeixen formularis estandaritzats d'instància per a sol·licitar el permís a l'ajuntament.

Cal respectar la normativa local ja que existeix un règim sancionador associat a l'incompliment, que pot anar des de la confiscació del material a les sancions econòmiques, segons la gravetat de la infracció (ocupació d'àrees no autoritzades, pintades, enganxar cartelleria en monuments o edificis, proveïment de begudes alcohòliques si no està autoritzat, incompliment de la legislació ambiental –límits acústics, gestió de residus, ocupació no autoritzada de parcs i jardins, etc.)

Seguretat:

Cal prendre consciència que quan una associació desenvolupa activitats a la via pública és responsable del que hi pugui esdevenir. Els organitzadors de qualsevol acte han de vetllar pel compliment de les ordenances municipals, i en el seu defecte, cal avisar les autoritats. En organitzar les activitats, informarem les autoritats que correspongui de la planificació de l'acte (ubicació, horaris, freqüentació prevista, etc.).

També serem responsables de garantir la seguretat de les persones i els béns, en aquest sentit alguns ajuntaments poden requerir una fiança o la contractació d'una assegurança.

Comunicació:

Hem de tenir clar les restriccions quant a l'ús dels elements publicitaris de la nostra entitat: cartelleria, fulletons, pancartes, etc. Ens haurem d'ajustar a les zones habilitades per a situar banderoles, cartells, i si en algun cas ocupen espais privats caldrà obtenir-ne també l'autorització corresponent. Restat prohibit llençar fulletons a la via pública i realitzar pintades en murals, mobiliari urbà, etc.

Logística:

Quan organitzem una activitat a l'espai públic cal tenir en compte que podem necessitar diferents materials com poden ser: equip de so (equips de so portàtil, altaveu amplificat, equip d'il·luminació, megàfon), equips d'imatge (pantalles, monitors de TV, reproductor de vídeo, reproductor de DVD, videoprojector, projector de diapositives i projector de transparències), tanques, carpa, taulell, plafons d'exposició, papereres, lavabos públics, tarimes, taules, cadires, punts de llum, barres, gots reutilitzables, grup electrogen...

Podem aconseguir material divers per diferents vies: lloguer, préstec, patrocinadors privats, suport d'entitats públiques (ajuntament, consell comarcal) o bé privats (associacions, patrocinadors).

Respecte pel medi ambient:

Les activitats de la nostra associació, en qualsevol cas, han de planificar-se tenint en compte criteris de respecte pel medi ambient, en coherència amb els nostres valors d'austeritat i ecologia.

Aquests criteris, que segueixen les pautes de l'Agenda 21+, es concreten en l'ús de gots reutilitzables, facilitant l'accessibilitat a l'acte en transport públic, la previsió de la gestió dels residus que se'n puguin generar, ús de materials informatius reciclables (cartelleria, fulletons...), lloguer d'equips que minimitzin l'impacte ambiental (soroll, consum de combustibles).

Durant el desenvolupament de l'acte:

- ▶ Controlem el compliment del programa previst.
- ▶ Assegurem que tothom que hi col·labora coneix les seves tasques i les compleix.
- ▶ Estem preparats per a la resolució de situacions imprevistes.

En finalitzar l'activitat:

- ▶ Avaluem el compliment del programa, els imprevistos, l'èxit de la participació i trobem aspectes de millora a tenir en compte en futures activitats.
- ▶ Agraïrem la col·laboració de les entitats públiques, privades, convidats i assistents. En alguns casos per carta (administracions) en d'altres amb un present (col·laboradors).
- ▶ Fem un tancament del balanç econòmic (respecte del pressupost previst, despeses extres, etc.).

CJ ALGO DIFERENTES: LA NIT D'ESPORT

OBJECTIUS:

Oferir un exemple dels beneficis existents de mantenir una relació permanent i de confiança amb l'institut del barri.

INTRODUCCIÓ:

Avui dia, quan parlem d'esport, tots ens imaginem l'espectacle de les diferents modalitats (futbol, bàsquet, atletisme...), les lligues professionals, campionats, voltes ciclistes o fins i tot els Jocs Olímpics. La majoria de nosaltres practica activitats físiques i esportives per divertir-se, per passar una estona amb els amics o millorar la seva salut física.

Però l'esport no només és això. L'esport pot ser una via d'educació i de participació, una forma d'expressió i comunicació entre les persones. Amb l'esport es promouen cercles d'amistat, de convivència i integració fomentant un clima de salut física i mental adequat per la maduració i el desenvolupament de la gent jove.

La pràctica esportiva a Sabadell és una activitat d'oci que realitza gairebé la meitat de la població i dins d'aquesta, també la gent jove. Des del Casal de Joves Algo Diferentes, s'ha iniciat un nou projecte, "Nit d'Esport", amb l'objectiu d'esdevenir una alternativa d'oci nocturn per a la gent jove, oferint un seguit d'activitats esportives. En la primera edició es van realitzar activitats merament esportives, però poc a poc es van anar afegint activitats relacionades que poguessin interessar i motivar la gent jove.

DESCRIPCIÓ:

Durant cinc hores aproximadament, en horari tarda-nit, es realitza un campionat de bàsquet i futbol, hi ha un espai obert per jugar a voleibol i taules de ping pong i s'acompanya amb un DJ durant tota la jornada.

Busquem una activitat que ens permeti connectar amb persones i que es pugui realitzar en un espai conegut per les mateixes. Pensem que l'Institut és el millor espai.

El treball permanent amb l'institut ens permet tenir una relació fluïda i de confiança i és per això que podem demanar l'espai per a realitzar l'activitat. A més, el fet de promoure una activitat esportiva per a joves permet que el suport de l'administració sigui més senzill.

CAP D'ANY A L'ALTRA BANDA DE LA BARRA

OBJECTIU:

Oferir un exemple dels beneficis existents de mantenir una relació permanent i de confiança amb l'institut del barri.

INTRODUCCIÓ

Tant l'Agrupament Escolta Lola Anglada, com el Casal de Joves Xiroc de Barcelona o el Casal de Joves La Mola de Molins de Rei tenen com a tradició organitzar el cap d'any de la seva localitat en un equipament de l'administració. D'aquesta manera, no només s'aconsegueix que l'associació desenvolupi la seva activitat, sinó que es promou un tipus de festa molt més popular, més alternativa, més barata i en benefici d'un projecte comú.

DESCRIPCIÓ

El dia de cap d'any és un dia que socialment es relaciona amb la joventut. Això significa que són moltes les persones joves que aquella nit surten de festa, únicament amb l'objectiu de consumir oci.

Davant aquesta realitat, aquestes associacions de base poden donar una resposta que suposi un canvi en aquesta dinàmica; poden garantir espais de festa que vagin més enllà del consum d'alcohol i que, a més, s'oposin a un model que només afavoreix l'empresa privada. I això poden fer-ho en col·laboració amb l'administració, apostant aquesta per donar suport a una festa juvenil que té com a característiques:

- ▶ Popular, pública i oberta.
- ▶ Realitzada des de la gent jove i per a la gent jove.
- ▶ Foment de l'assumpció de responsabilitats des de la gent jove que l'organitza.
- ▶ Difusió de la tasca de l'associacionisme i els seus valors.

L'associacionisme defensa la utopia racional:
llibertat i felicitat per a totes les persones.

FINANÇAMENT

Les associacions necessitem fonts de finançament segures i estables. Són bàsiques per desenvolupar amb fluïdesa l'objecte pedagògic i transformador de l'associacionisme. Aconseguir finançament esdevé, doncs, una prioritat, ja que en depèn la nostra supervivència així com l'evolució i l'èxit de la nostra missió.

Les estratègies de finançament de les entitats associatives han evolucionat amb el temps, superant plantejaments simplistes que confinen les organitzacions no lucratives al paper de receptores passives de subvencions i donatius. Hem de superar el conte de la vella com a mètode de gestió econòmica. El paradigma actual és més ambiciós, la gestió dels recursos s'orienta a fer de l'entitat un actor de l'economia social.

En si, això suposa establir estratègies a llarg termini, crear mecanismes interns estables per a l'anàlisi de necessitats i polítiques de captació de fons, establint funcions i responsabilitats en el seguiment i consecució de recursos per al finançament.

Les fonts de finançament poden ser variades, tant de caràcter públic (subvencions dels ens públics) com de caràcter privat (provinents dels associats). No s'ha de descartar cap de les dues vies d'obtenció de finançament, ambdues línies de recursos són importants.

Cal definir una política clara de finançament de l'entitat, amb un posicionament diferencial respecte d'altres entitats de caire associatiu, ja que en certes ocasions *competirem* per uns mateixos recursos. Hem de potenciar, per tant, la visibilitat i la credibilitat de l'entitat en el nostre entorn d'actuació per tal d'aconseguir-los.

També és de vital importància conèixer totes les possibilitats de finançament en el nostre municipi o districte, per tal de planificar les actuacions amb eficiència, establint plans de comunicació i de captació dels recursos. Obrirem un ventall d'accions de captació en els diversos segments del *mercat* públic i privat, per tal de maximitzar les possibles entrades de recursos.

En definitiva, l'associacionisme s'ha d'adreçar al desenvolupament d'un model de finançament propi, a mida, dimensionat a l'*horitzó militant* i l'entorn on operem. Cal tenir en compte que l'estratègia, com en d'altres polítiques de gestió de les organitzacions, serà dinàmica i la redifinirem en funció dels canvis en la nostra realitat més propera. D'altra banda no ens limitarem als recursos econòmics. N'hi ha d'altres, com ara material per a esdeveniments, material de mercadotècnia, etc.

Un condicionant molt present és l'actual crisi econòmica que, per força, repercuteix en les formes de finançament de les entitats. Hem de ser conscients que les regles del joc que han funcionat fins aquest moment poden deixar de tenir vigència, per la qual cosa hem de buscar noves oportunitats en l'escenari que se'ns presenta.

QUATRE APUNTS PER AL PLA ECONÒMIC

El pla econòmic és el resultat del procés de planificació financera, que alhora ha d'estar elaborat d'acord amb l'estratègia de l'associació. És per això que la planificació financera pot definir-se com la plasmació i la quantificació dels objectius i dels plans elaborats.

El pla parteix del següent esquema bàsic: la definició de premisses, l'elaboració de plans pressupostaris, la negociació, la consolidació, l'aprovació i el seguiment a través del control pressupostari. Convé disposar d'un protocol que digui quines són les dates concretes i responsables.

No és més que un procés d'estimació d'escenaris futurs basat en la informació actual, ja que consisteix en la projecció d'un futur desitjat i dels mitjans i recursos necessaris per aconseguir-ho.

En aquest sentit, el pla econòmic de l'associació és bàsicament una previsió de creixement de l'organització. Esdevé un instrument adequat de la gestió de l'entitat ja que està acord amb la realitat social, econòmica i financera del país i de l'entorn més proper on es desenvolupa -el poble o barri-. En aquest cas, s'observen i es preveuen els possibles impactes sobre el comportament futur de l'associació, tant econòmicament com financera.

El pla econòmic no redueix o elimina els riscos de l'associació, només ajuda a determinar quins són assumibles i quins no. A més, fa referència a l'impacte financer dels canvis a l'entorn i permet elaborar plans de contingència per respondre amb rapidesa a aquests canvis.

Les passes que cal seguir són: analitzar la realitat, definir objectius, plantejar accions i preveure els mecanismes d'avaluació. Vegem com. Abans de tot, tinguem clar que algú se n'haurà de fer responsable i que caldrà un equip de treball que faci viables els acords presos.

1 ► Responsable econòmic

El primer pas que hem de donar és designar una persona responsable de l'economia partint d'un perfil de competències definit. Així aconseguirem especialitzar les funcions i tasques relatives a aquest àmbit.

La persona que busquem ha de tenir un compromís clar amb l'entitat i ha de tenir una especial motivació pel finançament i la gestió pressupostària.

La persona encarregada no només s'ocuparà de la cerca de recursos, sinó també dels aspectes relatius a la transparència en la gestió financera de l'associació.

També podem involucrar altres persones relacionades amb l'associació, com ara familiars de socis. Prioritzarem persones amb experiència en qüestions comptables i financeres i amb capacitat per relacionar-se i negociar.

Algunes de les competències personals valorables per a aquest rol són:

- Negociació: arribar a acords satisfactoris amb les persones o els grups amb els quals es negocia o hi ha relació.
- Planificació i organització: planificar de forma eficaç el propi treball i/o el dels altres de forma que s'assumeixin els objectius individuals i de l'organització. Això suposa determinar les fites i les prioritats, definir les accions, els terminis, els recursos necessaris per aconseguir-los i els sistemes de control que han d'informar sobre les possibles desviacions de la planificació efectuada.
- Anàlisi i resolució de problemes: capacitat per entendre una situació o problema disgregant-la en petites parts fins arribar a conèixer els seus elements crítics, realitzar comparacions entre els mateixos, identificar patrons de funcionament, tendències o causalitats i prendre decisions, o facilitar informació que permeti prendre-les.
- Orientació a resultats: prioritzar, decidir i actuar, orientant-se constantment a l'obtenció i millora de resultats, tant en quantitat com en qualitat. Es mostra en aspectes com el gust per la superació, la competitivitat i la innovació.

En qualsevol cas, més enllà d'aquestes competències transversals i els coneixements tècnics sobre la matèria (comptabilitat i finances), cercarem una persona que disposi de coneixements i interès per temes com:

- Funcionament de l'administració pública.
- Actualitat política i social local.
- Motivació per l'estratègia de l'associació.

Com en el cas dels responsables de les altres àrees, estem fent un perfil idoni per a aquest lloc de responsabilitat, s'ha de prendre únicament com a referència a seguir.

2 ► Anàlisi de la realitat

A partir de la tècnica DAFO es pot fer una anàlisi de la realitat. Consisteix en identificar els factors interns (fortaleses i debilitats) d'una organització i també factors externs d'aquesta (oportunitats i amenaces). Aquests factors condicionen tant la situació actual d'una organització com el seu desenvolupament.

Cal que siguem realistes i que plasmem exactament quina és la situació. Per evitar cert subjectivisme, és important que hi participin el màxim de persones implicades a l'entitat i no únicament els experts econòmics.

3 ► Definició d'objectius

Un cop superada la fase d'anàlisi de la realitat, cal plantejar objectius, definint prioritats. És important haver identificat quines són les necessitats més urgents -tasca que no sempre és fàcil-. Per això, hem de ser capaços de discriminar i d'identificar prioritats. Cal recordar que les necessitats bàsiques són sempre prioritàries. Hem de tenir en compte també les possibilitats d'implicació dels membres. Mai no hem de projectar res que sigui impossible d'assolir. Cal conjugar utopia i realisme. A més, no hem de caminar cap a la recerca d'una única solució, sinó cap a trobar solucions alternatives, múltiples i diverses.

Es poden plantejar aquests tres objectius -que corresponen a les necessitats globals de l'associacionisme en matèria econòmica o financera- o d'altres que puguin estar acord a la realitat de l'associació:

- a) On buscar finançament?
- b) Com buscar finançament?
- c) Actuar amb responsabilitat i ètica

4 ► Plantejament d'accions

Es tracta de plantejar accions que permetin assolir els objectius.

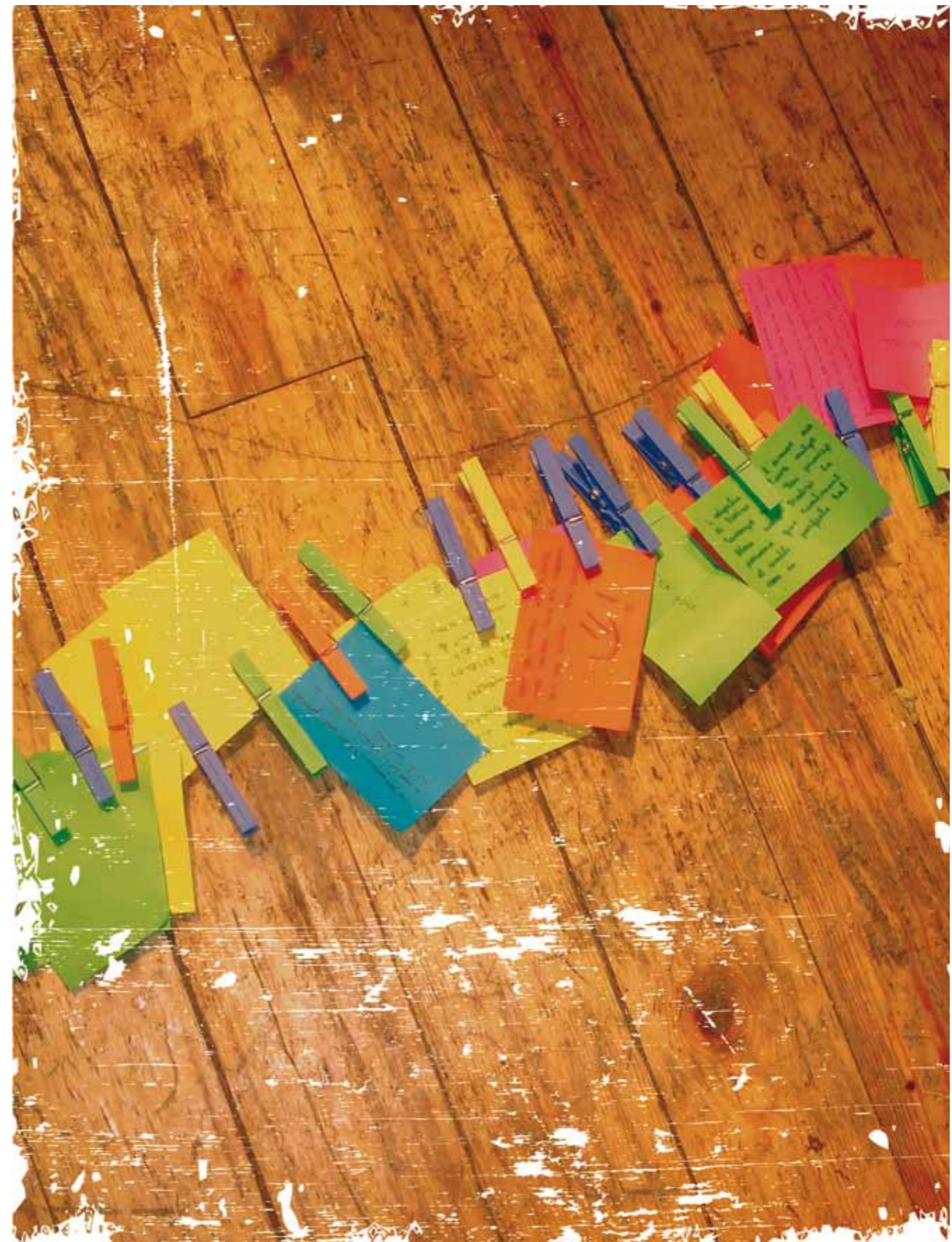
Al llarg d'aquest Manual podem trobar diferents iniciatives, eines i experiències que poden donar idees a l'hora de plantejar l'elaboració del Pla. Cada associació té una realitat determinada fruit de la història i les circumstàncies que la fan ser com és. El repte és adaptar aquestes idees o d'altres al futur Pla econòmic.

5 ► Previsió dels mecanismes d'avaluació

L'equip financer periòdicament es reuneix i valora la situació financera. L'Assemblea anual de l'associació és l'espai per rendir comptes. **ÉS MOLT IMPORTANT LA TRANSPARÈNCIA** en qüestions econòmiques!

Cal plantejar indicadors d'avaluació que permetin fer la valoració.

No ho fem pels
diners, necessitem
diners per fer-ho.

Cal diferenciar clarament el tractament que mereix una associació al d'una organització prestadora de serveis més atenta al valor del mercat, a les competències laborals o als resultats econòmics.

L'amor es demostra amb partida pressupostària.

Perquè el teu ateneu paga IBI i la parròquia no.

objectiu 1

ON BUSCAR FINANÇAMENT

En relació al finançament, l'associacionisme ha de reforçar el seu reconeixement social, augmentant la visibilitat de les seves entitats i diferenciant-se de la possible *competència*. En aquest sentit, s'ha de buscar una xarxa de finançament amb la qual aconseguir la força a través de totes les associacions per a compartir fons i aprofitar les economies d'escala. Tal com s'ha indicat en la introducció, l'associacionisme ha d'investigar totes les possibles fonts d'obtenció de recursos, tant de caràcter públic com privat. Cal determinar l'equilibri entre ambdues vies de finançament, comptant, en tot moment, amb les dues.

En primer lloc, analitzarem amb detall l'existència del finançament disponible i crearem un *mapa* de recursos. Amb aquesta actuació, podrem visualitzar els diferents segments i tipus de recursos que som capaços d'obtenir (quantitat, periodicitat, continuïtat, etc.). Les fonts on buscar els recursos les escollirem, finalment, en funció de la política de finançament de l'entitat i el nostre posicionament respecte les organitzacions públiques i privades objectiu. Estudiarem, per tant, molt acuradament de quines institucions o organitzacions ens interessa obtenir el finançament i establir relacions de continuïtat.

Entre les possibles fonts de finançament públic trobaríem les subvencions de la Generalitat de Catalunya (convocatòries d'ajuts per a desenvolupament d'activitats associatives, formació, etc.), subvencions locals, provinents d'ajuntaments, consells comarcals, diputacions, així com subvencions estatals i europees (buscant el suport de les federacions). Fóra interessant que les associacions establissin convenis amb els ens públics, ja que això comporta un reconeixement de l'entitat com a referent, amb el consegüent impuls per a l'obtenció de subvencions. Cal identificar quin tipus de finançament podem obtenir, segons l'ens públic al qual ens adrecem: estructurals, per a activitats, etc. D'aquesta forma també s'aconsegueix una aportació econòmica amb garanties, independentment dels canvis de govern existents. En aquest sentit, la durada dels convenis ha de determinar-se tenint en compte els períodes de govern, per tal que no coincideixin amb possibles canvis de poder en les administracions.

D'altra banda, entre les possibles fonts de finançament privat, podem comptar amb els patrocinadors privats, com ara les PIMES de l'entorn de l'associació, entitats privades afins als valors de la nostra associació i el petit comerç de proximitat. També s'ha d'imputar en aquest apartat l'autofinançament, mitjançant el pagament de les quotes d'afiliació dels membres, així com qualsevol campanya d'activitats que inclogui mercadotècnia, com la venda de pins, samarretes, focalitzant l'atenció en fires de l'associacionisme i esdeveniments locals, com ara les festes majors.

Per últim, trobem altres fonts de finançament, relacionats amb la cerca de crèdits tous a través d'iniciatives de la Banca Ètica. La proposta de Triodos Banck o FIARE en són bons exemples, donant part dels interessos que generen els comptes de les famílies o particulars a les associacions.

XARXA DE COMERÇOS ASSOCIATS

OBJECTIU:

Cercar recursos provinents de la xarxa del comerç de proximitat.

INTRODUCCIÓ:

Amb aquesta iniciativa tractarem de buscar finançament de les petites i mitjanes empreses més properes a l'entorn on desenvolupem la nostra activitat.

Buscarem implicar les botigues i les petites i mitjanes empreses que es troben en el poble o barri, i que per tant es poden sentir més vinculades a la nostra associació com una entitat reconeguda a la zona i que ofereix un servei als veïns.

A través de les associacions de comerços del poble o barri ens aproximarem a les empreses i botiguers per tal de cercar finançament. Ens reunirem amb aquestes per proposar-los una estratègia de col·laboració. D'aquesta manera, podem maximitzar els resultats, ja que informant a través de l'associació, amb una sola acció arribarem un bon nombre d'empreses i establiments.

També ens reunirem puntualment amb els establiments, els visitarem de forma individual per a fer-nos més propers i involucrar-los en la iniciativa. Reforcem així l'acció realitzada amb les associacions de comerciants.

Potenciem el consum de proximitat. Per exemple, en el campament d'estiu podem comprar productes locals, dels horts que tinguem més a prop i així estalviar-nos els intermediaris i potenciar el petit conreu, a més a més podem pactar preus o quedar-nos amb excedents.

DESCRIPCIÓ:

Posarem en marxa les següents accions:

- Organitzem reunions amb les associacions de comerciants del poble o barri. Convidem-los al nostre local i preparem un acte de presentació perquè s'apunten a la iniciativa "xarxa de comerços associats". Aquesta iniciativa consistiria a crear una línia d'associats, mes enllà de les persones: "l'empresa associada" (és, per tant, una afiliació per organització). Desenvolupem una línia pròpia d'actuació per a aquest tipus d'associats, ja que pot ser que les seves necessitats siguin diferents de les dels individus.
- Els oferim, en associar-se amb una quota d'afiliació, un servei d'assessorament ampli per a l'empresa, gestionat a través de consultes via correu electrònic. Aquest tipus d'assessorament tindrà a veure amb qüestions d'interès per a les empreses en relació a les actuacions de l'associació al poble o barri. Tindrem a l'entitat un responsable de la relació amb les empreses que respondrà a les seves consultes.

- Farem unes enganxines identificatives de "comerç associat" perquè les situïn a la porta dels establiments. D'aquesta manera els veïns reconeixeran el comerç o empresa fent-los més propers, creant afinitats que, al cap i a la fi, poden beneficiar les empreses afiliades.
- Oferirem a les empreses i comerços associats publicitat gratuïta a les revistes i publicacions de la nostra associació, així com a la nostra plana web.
- Una altra opció que podem oferir als comerços associats és l'afiliació a través de la contraprestació de serveis, enlloc del pagament de quotes. Per exemple: empreses de serveis informàtics ens poden gestionar la plana web o solucionar els problemes puntuals amb els equips; impremtes o editors que ens publiquin el material de l'associació (tríptics, publicacions periòdiques, material de tallers, etc.); empreses que ens puguin fer el material de mercadotècnia d'autofinançament (pins, samarretes, calendaris, pen-drive, etc.).

CAPTEM PERSONES COL-LABORADORES

OBJECTIU:

Cercar recursos a través de la captació de persones col·laboradores individuals o donatius particulars.

INTRODUCCIÓ:

Amb aquesta iniciativa buscarem finançament privat mitjançant l'afiliació individual i el pagament periòdic de quotes dels membres.

En primera instància les associacions es nodreixen de recursos econòmics privats, mitjançant una base d'afiliació sòlida i fixa. Per tant, potenciar les estratègies de captació de membres és bàsica per al manteniment estable de l'entitat.

Impulsarem iniciatives de captació individual espontània, és a dir, no vinculada a l'afiliació tradicional sinó en forma d'aportacions puntuals de persones, animades per accions concretes que podem realitzar.

DESCRIPCIÓ:

Cerquem vies d'autofinançament a través de la captació de membres. Algunes de les accions que podem emprendre són:

- ▶ La Festa de la Laïcitat: organitzem una jornada anual per mostrar el projecte de l'associacionisme laic i progressista. Farem activitats a l'entorn d'aquest esdeveniment aconseguint fons mitjançant una entrada amb cost simbòlic.
- ▶ Creació d'un programa de formació gestionat per l'associació. El públic objectiu pot ser tant els nostres membres com persones provinents d'altres sectors, com individus que s'identifiquen amb els valors que fomentem. D'aquesta forma tenim més possibilitats d'afiliació, ja que els participants poden esdevenir membres, atrets per aquests valors.

Formulari de subscripció

Fundació Ferrer i Guàrdia

Donant-se d'alta com a soci/a, s'accepta l'aportació anual (30€) o mensual (3€) i s'accepta l'aportació voluntària i superior a les anteriors.

Tipus de soci/a:

Soci/a ordinari/a

Adreça:

nom i cognoms: _____

adreça: _____

tel·lèfon: _____

correu electrònic: _____

Adreça de pagament (Marquem l'opció triada):

Aportació anual de 30€

Aportació mensual de 3€

Aportació voluntària i superior a les anteriors

Forma de pagament (Marquem l'opció triada):

Ingressos o transferència a nom de la Fundació Ferrer i Guàrdia al c.c. 0081 / 0082 / 32 / 0001494955

No s'adjunt

Domiciliació bancària

Signatura: _____

PENSEM ESTRATÈGIES DE MERCADOTÈCNIA

OBJECTIU:

Dotar de coneixement les associacions sobre les diferents estratègies d'obtenció de fons mitjançant la venda de productes o serveis propis.

INTRODUCCIÓ:

La venda de productes adaptats i personalitzats a una organització va néixer en el sector privat com una manera de publicitar, mitjançant elements molt presents en la vida quotidiana, les empreses o organitzacions. És una estratègia que permet una presència constant de la marca o del missatge que es vol transmetre.

Aquesta metodologia publicitària s'ha extès a d'altres sectors: partits polítics, administracions i entitats han introduït estratègies de mercadotècnia en les seves campanyes electorals, reivindicatives, de captació de nous membres, organització d'esdeveniments, etc. A més de donar visibilitat a la nostra organització esdevé una forma d'aconseguir recursos econòmics per al finançament de l'entitat.

DESCRIPCIÓ:

En el plantejament d'una estratègia de venda de productes de mercadotècnia tindrem en compte les següents premisses:

- ▶ La disposició de fons per a la inversió en l'edició del material. Avaluarem si ens cal la cerca de subvencions públiques o bé contactar amb possibles patrocinadors privats.
- ▶ Estudiem en quins entorns pretenem difondre el material o posar-lo a la venda; en funció dels diferents escenaris o públic objectiu ens decantarem per un producte o un altre.
- ▶ Escollim les estratègies de venda per als diferents productes: on-line, directament en fires o esdeveniments de la nostra associació, campanyes de captació de membres, centres d'investigació privats (publicacions de l'entitat), etc.
- ▶ Investiguem en els diferents materials que podríem editar, amb el logo de la nostra entitat, amb un lema propi, amb els nostres valors.

Trobarem productes habituals, com ara pins, samarretes, imants, encenedors, paraigües, calendaris, etc. i podem buscar material més novedós i que sigui útil: publicacions de l'associació (llibres, monogràfics, CD), pen-drives (hi podem incloure alguns documents i arxius del nostre projecte), material pedagògic pels infants (puzzles, contes, jocs tradicionals adaptats als valors del nostre projecte, etc.).

LES SUBVENCIONS AL DIA

OBJECTIU:

Donar a conèixer les convocatòries de subvencions existents per facilitar els recursos bàsics als quals pot accedir una entitat.

INTRODUCCIÓ:

El Centre de Recursos per a les Associacions Juvenils de Barcelona, el CRAJ és una potent eina per accedir a les subvencions i els ajuts convocats per administracions i entitats privades.

El CRAJ disposa de diferents vies per oferir els recursos adients per informar-nos i tramitar les subvencions. Per a consultes específiques ens podem adreçar a l'Assessoria gratuïta de finançament associatiu del CRAJ, a través del correu electrònic subvencions@casalbcn.cat o via telèfon al **901 51 52 53**.

DESCRIPCIÓ:

Per a informar-nos i assessorar-nos sobre les subvencions existents a les quals podem accedir com a associació, disposem de:

- ▶ El butlletí electrònic que recull els avisos del CRAJ, entre els quals destaquen aquells que informen puntualment de l'obertura de les convocatòries.
- ▶ La Guia Bàsica de Subvencions que ens informa de tot allò a tenir en compte per a tramitar subvencions.
- ▶ El taulell d'ajuts, premis i subvencions al web del CRAJ.
- ▶ El cicle de sessions informatives en forma de xerrades sobre les convocatòries de subvencions per a reforçar la formació de les associacions.

Normalment als webs municipals trobarem la informació de les principals convocatòries, organitzades segons l'administració o organisme que convoca. Sovint també disposarem de consells pràctics sobre diferents vies de finançament externes i internes per a l'associació.

La crítica al poder i a les institucions neix de la idea que és desitjable avançar cap a la més àmplia i igualitària participació i cogestió dels individus en els processos d'organització social i institucional.

PROGRAMA DE SUPORT A INICIATIVES LAIQUES I PROGRESSISTES

OBJECTIU:

Donar a conèixer la proposta de suport a l'associacionisme laic i progressista de la Fundació Ferrer i Guàrdia.

INTRODUCCIÓ:

A la Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia treballem per a la recuperació dels valors de l'esquerra i fer de pont entre la tradició lliurepensadora i les noves generacions. La renovació de l'educació, la defensa universal dels drets humans i la contribució a una societat més justa i al progrés de la humanitat són part dels nostres objectius fundacionals.

Volem contribuir a la reconstrucció de l'espai associatiu d'esquerres malmès per la dictadura i la desmemòria mitjançant el suport a totes les iniciatives que van encaminades a fer créixer l'ideari laic i progressista. Amb aquest objectiu posem en marxa el Programa de Suport a Iniciatives Laiques i Progressistes, una estratègia de finançament de projectes d'Esplais Catalans, Acció Escolta de Catalunya, Associació de Casals i Grups de Joves de Catalunya i Ateneus Laics i Progressistes.

DESCRIPCIÓ:

El programa recull donacions per a un ampli ventall d'iniciatives a favor de la llibertat que es desenvolupen en el Moviment Laic i Progressista, organitzades des de l'altruisme i el compromís voluntari. Aquestes donacions es canalitzen a través de la Fundació Ferrer i Guàrdia, el que permet un benefici fiscal. Això és un bon argument per captar persones i organitzacions que vulguin donar suport a projectes de les nostres entitats. Segons la Llei de règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge (Llei 49/2002, de 23 de desembre de 2002), l'aportació econòmica (donació) contempla les següents deduccions:

- ▶ Persones físiques: deducció del 25 % de l'import del donatiu en la quota a pagar per l'IRPF, amb el límit previst en l'article 56 de la Llei 40/1998 de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques
- ▶ Persones jurídiques: deducció de la quota íntegra per l'Impost de Societats del 35 % de l'import de la donació. La base de la deducció no podrà excedir del 10 % de la base total imposable

El Programa resta obert a rebre suggeriments, propostes i reflexions a iniciatives@laic.org.

El dinamisme no hauria de moure l'economia sinó les persones.

La democràcia progressa quan existeix un fort capital social.

L'associacionisme és un instrument d'enfortiment democràtic, de compromís amb la cosa pública, d'educació cívica i de creixement i modernització de pobles i ciutats.

COM BUSCAR FINANÇAMENT

Les estratègies de finançament de les entitats han anat evolucionat en el temps i amb elles les accions de cerca de recursos. En la mesura que racionalitzem la gestió interna de les associacions, les actuacions per captar fons de finançament prenen una òptica similar a les de les organitzacions privades.

Racionalitzar les associacions no vol dir, de cap manera, perdre de vista el seu *horitzó militant*. Representa únicament un avenç en la forma que tenim de gestionar l'entitat, assignant funcions a diferents persones i establint processos de treball intern.

Les associacions han d'establir funcions i responsabilitats amb caràcter permanent per fer front als seus reptes de finançament. Les persones membres que assumeixin les tasques relatives al finançament de l'entitat han de desenvolupar aquesta tasca de forma continuada, aportant la informació necessària sobre els resultats.

Definirem el nostre model de finançament clarificant com accedirem als recursos i desplegant un ventall d'actuacions que ens permetin assolir-los. Cal partir d'un enfocament obert on es contemplin diversos fronts d'actuació per a cadascuna de les fonts de finançament identificades. No hem de rebutjar cap acció a priori, ja que si fracassem en algun dels plantejaments ens assegurem l'obtenció de recursos per altres vies obertes amb què estiguem treballant.

És de vital importància una correcta assignació de funcions, ja que les persones que impulsin aquestes tasques han de ser proactives i amb una especial motivació per assolir els objectius plantejats. Cal mobilitzar les persones de la nostra associació que comptin amb un perfil negociador, amb capacitat de generar acords i habilitats en les relacions interpersonals.

Les accions s'han de basar en un esperit de negociació, fent-nos visibles i anant un pas més enllà de l'enviament de la documentació que cal per a una subvenció, per exemple. Hem d'apropar-nos als tècnics i a les persones responsables de prendre decisions per tal que ens coneguin; així donem un valor afegit i creem vincles per a futures propostes.

Establirem un plantejament de contactes amb les diferents institucions per avançar-nos a la sortida de les convocatòries públiques. Es tracta de crear relacions estables amb aquells que ens poden finançar; és interessant crear aquests vincles independentment que ja existeixi una línia de finançament clara. Activant aquests contactes busquem vies de finançament futures.

Perquè l'economia ha d'estar al servei de les persones.

MOLT MILLOR EN COMPANYIA

OBJECTIU:

Facilitar l'accés i la intermediació amb les administracions i organitzacions per tal d'aconseguir finançament.

INTRODUCCIÓ:

Aquesta iniciativa s'adreça a aconseguir una major eficàcia en la relació amb els ens públics i privats, aprofitant-nos dels contactes de què disposem.

Ajudant-nos de persones de referència del moviment associatiu assolirem unes relacions més fluïdes amb els responsables de donar finançament a la nostra associació.

DESCRIPCIÓ:

Contactarem els responsables de la nostra federació amb persones de referència de l'entorn proper. També podem comptar amb antics membres que disposin d'experiència en l'àmbit de la gestió i les relacions amb les administracions o que disposin d'algun reconeixement per la seva trajectòria associativa o política. Es tracta de buscar persones amb posicions clau per aconseguir avantatges en les negociacions (no està de més que pertanyin a l'altra part negociadora).

Aquestes persones compten amb una experiència i unes habilitats de comunicació i negociació que ens poden ser de força ajuda en el moment de contactar i realitzar les demandes concretes sobre finançament. Amb una visió més global i integral sobre el funcionament del finançament i de les administracions, fan servir un llenguatge diferent i coneixen diferents iniciatives i alternatives de finançament.

A més, a nivell local aquestes persones compten amb un historial de relacions amb les persones de referència de les administracions, el que pot ser de gran ajuda per superar determinades barreres i trencar amb situacions "viciades" pel pas del temps.

DESCOBRIM EL PIB OCULT

OBJECTIU:

Fer visible el Producte Interior Brut de l'associació, de forma que mostrem de manera realista els recursos emprats per l'associació.

INTRODUCCIÓ:

Aquesta eina ens pot donar una mesura més realista dels recursos que utilitza la nostra associació.

Es tracta de comptabilitzar les hores que les persones voluntàries dediquen al projecte de la nostra associació fent-les visibles per a l'entorn més proper. Com a resultat, disposarem de més arguments per justificar la necessitat de finançament de la nostra associació.

DESCRIPCIÓ:

Et proposem de comptabilitzar les hores de feina voluntària que realitzem. Un cop quantificades, les multiplicarem pel sou mig del sector i de la categoria professional equivalent. Aquest serà el Producte Interior Brut Ocult de la nostra associació.

Farem visibles aquestes hores de voluntariat, amb la qual cosa podrem demostrar, a la ciutadania i a les administracions locals, un intangible real i present en la nostra feina diària. En visualitzar aquest PIB ocult disposarem de més arguments per a negociar amb garanties fons de finançament amb el nostre entorn més proper.

Així, si la nostra associació organitza uns campaments i comptabilitzem i imputem totes les hores dedicades, ens serà molt més fàcil demanar subvencions i finançament.

Per tal de presentar aquests comptes podem dissenyar diferents formats. És recomanable que, independentment d'altres formats, portem a terme un informe anual del nostre PIB ocult. També idearem diferents formats amb l'objectiu de donar-hi visibilitat, de forma que ens adrecem a la ciutadania i als grups d'interès de l'associació en matèria de finançament. Per exemple, podem dissenyar un xec gran, posant totes les hores dedicades pels membres, mostrant-lo en un lloc visible, com a reivindicació i reconeixement.

SARA 87 hores setmanals voluntariat
ESPLAI BOIX 1484 hores setmanals de voluntariat

L'ABC DEL FINANÇAMENT

OBJECTIU:

Dotar les associacions de pautes i consells sobre política en finançament.

INTRODUCCIÓ:

Aquesta és una iniciativa adreçada a dotar-nos de coneixements bàsics en matèria de finançament. Fomentant aquests espais de coneixement, l'associacionisme s'assegura les bases per compartir les principals qüestions relatives al finançament.

DESCRIPCIÓ:

És important conèixer els criteris que utilitzen les Administracions per distribuir els fons públics (per exemple: a Medi Ambient no fan convenis, a Joventut donen finançament estructural, a Cultura o Cooperació doten de finançament per accions concretes).

S'ha de tenir en compte diversos aspectes quant a finançament, com ara:

- ▶ El finançament no significa necessàriament diners. Es poden aconseguir altres recursos, com ara crèdits, equips de so i tarimes per una festa, etc. Aquests recursos suposarien molts diners per a l'associació i s'han de tenir en compte.
- ▶ També s'ha de tenir present que és interessant que diferents institucions s'impliquin en el teu projecte de forma que, per exemple, l'associació aporti un terç dels fons i la resta l'administració.
- ▶ Abans de demanar fons hem de saber què és el que realment necessitem, què està disposada a aportar l'administració i també què s'ha donat a altres associacions. S'ha de tenir una visió global de les possibilitats de finançament per poder comparar, conèixer la quantitat que es va donar l'anterior exercici i quin és el possible percentatge de creixement del present. Podem pensar que necessitem trenta-mil euros i l'administració enguany només disposa de quinze-mil; hem de ser, per tant, realistes.
- ▶ En matèria de finançament ens hem de prendre el nostre temps, ja que es tracta d'un procés a mig i llarg termini. El primer any podem aconseguir "x" diners, el segon el doble, fins que al cinquè any, per exemple, aconseguim el que ens havíem proposat.
- ▶ De fet, el primer any potser no estarem en disposició de demanar res, sinó que ho haurem de treballar. En primer lloc, haurem d'explicar la nostra associació i el nostre projecte. Podem convidar la persona de referència que visiti el nostre local i explicar-li les nostres activitats. Així, un cop es fa la demanda de fons, serà molt més fàcil que se'ns concedeixi.

- ▶ Estiguem al dia, informats, per estar al corrent de les subvencions i provisions de fons existents.
- ▶ En el moment de demanar una subvenció hem de tenir molt en compte les bases de la mateixa. És important llegir-se atentament els corresponents documents.
- ▶ Creem un calendari visible i clar que penjarem en un taulell de l'associació. Allà hi detallarem les subvencions existents i els seus terminis.
- ▶ Planegem sessions de formació en finançament per a les persones responsables. L'Escola Lliure El Sol pot organitzar aquestes accions aportant diferents formadors experts en la matèria. L'organització d'accions formatives en negociació pot garantir eines a les associacions per afrontar amb més seguretat les negociacions i els acords amb els ens públics i privats per aconseguir fons de finançament.

L'AGÈNCIA ENTORN

OBJECTIU:

Mostrar una experiència exitosa de cooperació entre organitzacions de l'economia social.

INTRODUCCIÓ:

ENTORN és una cooperativa mixta de treball i consum, d'iniciativa social i sense afany de lucre, amb més de 20 anys d'experiència en el desenvolupament i gestió de projectes d'atenció a les persones, educatius i d'intervenció comunitària, seguint criteris de qualitat i innovació. Treballem per a l'Administració Pública, les empreses, les entitats de lleure educatiu i les associacions en general.

Els nostres principals àmbits de treball són:

- ▶ Escoles Bressol: Gestió integral d'Escoles Bressol.
- ▶ Projectes per a la gent gran: Gestió i dinamització de Casals de Gent Gran.
- ▶ Intervenció Comunitària i Associacionisme: Projectes i serveis per a la millora de la convivència en l'espai públic i en l'espai privat.
- ▶ Projectes Escolars: Serveis que complementen l'oferta educativa lectiva, tant per a infants, joves i les seves famílies.
- ▶ Activitats de vacances: Gestió integral d'activitats de lleure en períodes vacacionals escolars.
- ▶ Projectes infantils: Gestió i dinamització de projectes complementaris als serveis educatius de l'entorn.
- ▶ Projectes juvenils: Gestió i dinamització de casals de joves.
- ▶ Consultoria i assessorament: Estudis i Assessoraments per a Administracions Públiques.
- ▶ Gestió de Cases de Colònies i Albergs: Gestió integral de cases de colònies i albergs.
- ▶ Agència: Ofereix serveis als nostres socis de consum.

ENTORN, Grup Cooperatiu: grup empresarial d'intercooperació liderat per ENTORN entre diverses empreses de gestió de serveis adreçats a les persones que, apostant pels valors de l'ideari laic i progressista, tenen la voluntat de complementar-se i sumar per tenir més presència social i territorial i ser més eficients en la realització de la missió de cadascuna.

DESCRIPCIÓ:

Què és l'Agència d'ENTORN sccl?

L'agència és una eina per a tots els socis consumidors de la nostra cooperativa per a facilitar-los els diversos serveis que oferim.

A part dels nostres socis treballem amb tothom qui ho pugui necessitar, tant entitats com particulars.

Quins són els nostres serveis i quins són els avantatges per als nostres socis de consum.

Recursos de suport per a les activitats dels nostres socis de consum:

- ▶ Cases de colònies: ENTORN sccl gestiona directament dues cases de colònies: Mas Pujolar i Cal Mata, però a part, des de l'Agència d'ENTORN podem contractar altres cases que donin resposta a les necessitats dels nostres socis.
- ▶ Fem un 5% de descompte als nostres socis si contracten la casa de colònies a través de l'Agència.
- ▶ Autocars: des de l'Agència d'ENTORN treballem amb companyies de qualitat. Per oferir als nostres socis un bon servei a un bon preu.
- ▶ Fem un 5% de descompte als nostres socis si contracten l'autocar a través de l'Agència.
- ▶ Grups d'animació: Oferim la possibilitat de contractar grups d'animació, via la nostra Agència.
- ▶ Fem un 5% de descompte als nostres socis si contracten els Grups d'animació a través de l'Agència.
- ▶ Materials pedagògics: Disposem de materials pedagògics per a activitats o tallers, per a sortides, per a casals... gratuïtament per als nostres socis.
- ▶ Materials pedagògics: Disposem de materials pedagògics per a activitats o tallers, per a sortides, per a casals... gratuïtament per als nostres socis.

Recursos de suport per a la gestió de les entitats dels nostres socis de consum:

- ▶ **Gestories Laborals:** És un servei de gestió i assessorament per a les entitats sòcies en temes laborals i els seus tràmits corresponents.
- ▶ **Gestories Comptables:** És un servei de gestió i assessorament per a les entitats sòcies en temes comptables i fiscals i els seus tràmits corresponents.
- ▶ **Assessorament i suport en grans esdeveniments:** És un servei de gestió i assessorament en l'organització i desenvolupament de grans esdeveniments i/o activitats extraordinàries.

LA ROSA DE SANT JORDI

OBJECTIU:

Presentar una iniciativa de captació de fons per part de gent jove associada.

INTRODUCCIÓ:

Aprofitem el marc festiu de les celebracions culturals del nostre entorn més proper per fer visible la nostra entitat i de retruc aconseguir recollir fons per a l'autofinançament.

Planifiquem la nostra presència a la festa de Sant Jordi implicant la gent jove de l'associació en la venda de roses i publicacions de la nostra entitat, o bé altres publicacions que fomentin els nostres valors.

DESCRIPCIÓ:

Per a la planificació de l'esdeveniment:

- ▶ Decidirem l'abast de la nostra presència: al poble, al barri o a la comarca. Així, en funció de l'àmbit d'actuació definirem on situar-nos, els permisos que haurem de requerir, etc.
- ▶ Fem un balanç de la dotació pressupostària que requerirem per a disposar de les roses i les publicacions que posarem a la venda durant la jornada.
- ▶ Estudiarem el material que ens farà falta: taules, cadires, carpa, tríptics de l'associació i merchandising (que podem aprofitar per vendre o que regalarem).
- ▶ Contactarem amb els proveïdors de roses i, si és possible, intentarem arribar a acords de col·laboració amb comerços del nostre entorn.
- ▶ Cercarem altres productes complementaris a la venda de la rosa (punts de llibre, pins, etc.)
- ▶ Ens repartirem les responsabilitats en la venda el dia de Sant Jordi (comprar, recollir, etc.).
- ▶ Aprofitarem la festivitat per realitzar una estratègia de captació de membres.

L'economia al servei dels nostres valors.

objectiu

ACTUAR AMB RESPONSABILITAT I ÈTICA

L'horitzó militant de l'associació marca la política i les estratègies a seguir, també en matèria de finançament. El comportament ètic i la gestió responsable dels fons i de la consecució de recursos és una condició *sine qua non* en totes les accions que emprenguem.

Per tant, també seguirem uns valors en relació al finançament de l'entitat. Aquests principis poden tenir forma de Codi ètic i esdevenir principis deontològics que han de guiar les nostres accions.

El primer principi que hem de seguir té a veure amb l'absència d'afany de lucre en les nostres actuacions. El finançament de la nostra associació mai no podrà cercar l'obtenció de beneficis econòmics. Això està estretament lligat a una absoluta transparència interna en la gestió dels recursos: informació clara i actualitzada de l'estat dels comptes i del balanç econòmic (entrada de recursos, pressupostos, despeses, etc.).

Els valors ètics que se segueixen a nivell intern han de tenir una visibilitat directa i clara en la societat, davant dels ens públics i privats i de tota la ciutadania. Convé no perdre mai de vista que els fons públics provenen dels impostos de la ciutadania.

Tot i que l'associació ha de justificar de forma clara i transparent el destí dels recursos emprats, davant d'entitats públiques i privades no s'ha de perdre mai l'autonomia. Les decisions sobre la utilització dels fons han de ser, en tot moment, independents.

L'associacionisme ha de preservar, per davant de tot, el respecte pels seus valors. És important ser coherent amb aquests, especialment quan busquem finançament a través d'entitats privades. Tindrem molta cura amb aquest tipus de finançament, considerant sempre l'activitat de l'organització que ens finança, per tal que no sigui contrària a l'horitzó militant.

Si anem una mica més enllà, hem de pensar en el benefici social. Cal tenir present que les activitats de l'associacionisme reverteixen finalment en un bé a les persones membres i a la ciutadania. La consecució i destinació final dels recursos sempre mantindrà aquest enfoc de retorn públic.

És important el control intern per tal d'assegurar el compliment d'aquests valors ètics en les pràctiques de finançament de l'entitat. Avaluarem les propostes d'acció abans d'executar-les i supervisarem la destinació dels recursos, així com l'ecologia de les relacions creades amb les entitats públiques i privades que ens aporten fons.

Seguint aquests valors ètics bàsics, la nostra política de finançament serà responsable i aconseguirem legitimar les nostres pràctiques al respecte.

APOSTEM PER LA FINESTRA ÈTICA

OBJECTIU:

Mostrar de forma transparent els balanços econòmics de l'associació, tant a membres com a la ciutadania en general.

INTRODUCCIÓ:

Amb aquesta actuació es busca la total transparència de les activitats econòmiques de l'associació. Mostrar els nostres comptes de forma clara, tant a membres com a la ciutadania és una forma d'aconseguir relleu al voltant dels nostres valors, de forma especial quan es tracta de finançament.

Exposarem de forma transparent les dades dels balanços econòmics de l'associació, fent-los públics a través de diferents vies.

DESCRIPCIÓ:

Planificarem diferents formes de mostrar les dades comptables de la nostra associació. En funció dels recursos de comunicació existents, triarem una o més vies per crear una Finestra ètica.

A més d'una memòria anual, informarem a la ciutadania del nostre municipi sobre el finançament de l'entitat, a través de diferents vies, com a les fires de l'associacionisme.

També crearem un espai físic, de lliure accés a membres i veïnat, per exposar els nostres comptes. Podem disposar d'un panell al local de l'associació. En la mateixa línia, es poden utilitzar altres eines d'informació com la revista de la federació o la plana web.

A través de totes aquestes vies informarem sobre la gestió econòmica de l'associació, de forma dinàmica i permanent. També podem crear un espai a la plana web, gestionat pel responsable del finançament de l'associació, on s'informi de les activitats realitzades.

És important que tant l'assemblea com l'administració local i la resta de grups d'interès estiguin informats en tot moment sobre les nostres activitats econòmiques.

Perquè les lleis de les persones estan per sobre dels mandats divins.

DISSENYEM EL NOSTRE CODI ÈTIC

OBJECTIU:

Discutir i redactar un codi ètic específic per a la nostra entitat, comproment-nos en el seu acompliment.

INTRODUCCIÓ:

Aquesta iniciativa consisteix en crear un codi ètic o adherir-nos a un d'existent, per tal d'establir uns criteris bàsics que guiaran les nostres actuacions.

Fomentem els valors del codi ètic que redactem, programant una campanya trimestral, en la qual es potencii cadascun dels nostres valors. Buscarem que les persones membres s'involucrin en el projecte, impulsant-lo i promovent la participació en cada iniciativa, a diferents nivells i mitjançant diverses actuacions.

DESCRIPCIÓ:

En primer lloc, haurem de decidir si ens adherim a un codi ètic ja existent que defensi uns valors deontològics coherents amb els nostres, o bé en creem un de propi que reculli les nostres creences i criteris ètics interns. No ens serà difícil trobar-ne un d'adequat a la nostra entitat d'entre aquells creats per altres associacions, federacions, ONG's... aquestes entitats comparteixen molts dels nostres valors com a ens amb fins no lucratiu, per la qual cosa el seu codi ètic no ens serà aliè. Així, podem subscriure'ns a un codi ètic marc que englobi diverses entitats amb fins i valors comuns. Es tracta de treballar conjuntament en el foment d'un comportament ètic en les actuacions de totes les entitats que s'hi han adherit. Així unifiquem esforços i donem major legitimitat al moviment associatiu.

Si optem per redactar un manual ètic propi, haurem de crear, en primer lloc, un grup de treball *ad-hoc* format pels responsables de l'associació. Ens reunirem periòdicament fins a tenir un esborrany del codi per a presentar-ho a debat entre totes les persones membres. Crearem un fòrum de discussió sobre el contingut del codi ètic per fer possibles els comentaris i aportacions de totes les persones membres amb criteri de participació universal: reunions de treball, aportacions mitjançant la plana web de l'associació i grups de treball específics.

Una vegada comptem amb la validació final del Codi, procedirem a la seva aprovació a l'assemblea i a la seva difusió final. Podem optar per diferents vies de distribució, com la publicació disponible a la seu de l'associació, amb còpies per lliurar a qui ho demani. També es pot fer una difusió massiva a través de la plana web o amb la realització d'un tríptic, per enviar a totes les persones membres via correu electrònic.

A partir d'aquí, assegurarem que totes les nostres actuacions, especialment en el que fa referència a les polítiques de finançament de l'entitat, es guien pels criteris d'actuació del nostre codi ètic.

FEM AUDITORIES INTERNES

OBJECTIU:

Establir una metodologia per al control intern de les actuacions pel finançament de l'entitat.

INTRODUCCIÓ:

Amb aquesta iniciativa es pretén crear un sistema d'avaluació sistemàtic, objectiu i independent, per tal de controlar periòdicament les actuacions de finançament de la nostra entitat.

Es tracta de planificar auditories internes amb persones qualificades i independents. Tractarem d'obtenir informació objectiva sobre el comportament de la nostra entitat en la tasca de recerca de recursos, tot buscant la conformitat respecte els criteris ètics que han de guiar la nostra actuació.

DESCRIPCIÓ:

En primer lloc, buscarem en el moviment associatiu professionals de l'àrea comptable, formant diversos equips d'auditors. Ens assegurarem de la seva independència, de forma que cada equip d'auditors s'encarregarà de portar a terme la seva tasca com a *controllers* en associacions a les quals no pertanyin.

D'aquesta forma, per exemple, un equip d'auditors format pels membres de casals de joves i d'Esplais Catalans auditarà els ateneus, i viceversa.

Engegarem un pla d'auditories semestral programat per a les diferents federacions i les seves respectives associacions. L'auditoria seguirà els principis bàsics detallats al Codi Ètic, establint-se una relació directa i permanent amb el responsable del finançament de cada associació.

CONTRIBUÏM A LA INCLUSIÓ DE COL·LECTIUS EN RISC D'EXCLUSIÓ

OBJECTIU:

Disposar d'unes pautes bàsiques sobre les mesures penals alternatives com a eina per disposar d'un suport humà i contribuir a la inclusió de col·lectius en risc d'exclusió.

INTRODUCCIÓ:

Les mesures penals alternatives són eines dissenyades i executades pel Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya i que permeten als òrgans judicials (jutges i tribunals) optar per una solució menys contundent i més pràctica que no pas les penes privatives de llibertat. Són aplicables a les comissions de faltes o delictes menys greus i no obvien els drets de les víctimes.

Per tant, les mesures penals alternatives permeten a la persona infractora assumir la seva responsabilitat amb la societat, sense la privació de llibertat i conciliar el compliment de la pena amb la seva vida familiar i laboral.

Aquesta alternativa suposa una oportunitat per a l'associació i per a la persona que compleix amb la pena, ja que és una possibilitat de cobrir, d'una manera solidària, tasques d'interès del dia a dia de l'associació.

DESCRIPCIÓ:

Dins de les mesures penals alternatives ens trobem amb els treballs en benefici de la comunitat i amb les prestacions en benefici de la comunitat.

Els treballs en benefici de la comunitat són aplicables a persones majors de 18 anys que han comès faltes o delictes lleus. Aquests són assignats a les entitats sense ànim de lucre i administracions que així ho sol·licitin, per realitzar les tasques específiques no retributives, tot i que han de ser acceptades per la persona. Es compleixen en jornades (el número total el marca el jutge) que no passen de 8 hores diàries i són contributives a la Seguretat Social només a efectes d'accidentalitat laboral (despesa que assumeix el Departament de Justícia).

Les prestacions en benefici de la comunitat són l'adaptació d'aquest mateix programa, en la jurisdicció de menors, dins del marc legal de la Llei Orgànica 5/2000 de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors.

La coordinació pertoca al Departament de Justícia, Servei de Mesures Penals Alternatives. La part tècnica de control i seguiment dels casos recau en els Equips de Mesures Penals Alternatives.

Les mesures penals alternatives suposen una alternativa per aconseguir recursos per a l'associació, de forma que els nostres valors estan aliniats amb les característiques i objectius de l'eina:

- ▶ El compliment de la pena, amb la substitució d'internament per, en la majoria de casos, una activitat de caire comunitari.
- ▶ Un caire eminentment preventiu que vol disminuir el risc de reincidència.
- ▶ Una voluntat clara d'integració entre l'entorn social i laboral del penat amb l'activitat aplicada.

Ja que les associacions tenim una clara voluntat de servei públic, aquest sistema mai no ha de ser una forma perversa de cobrir possibles llocs de treball. Només es pot entendre com a sistema de reforç del projecte associatiu i com una forma de col·laboració per a la reinserció, aportant experiències socials i personals als penats. És, doncs, un sistema de doble contingut social per a unes entitats que hem d'assumir cada dia més uns millors sistemes de treball.

Les obligacions que hem d'assumir si ens volem acollir a aquesta eina són:

- ▶ L'associació ha de comunicar la tasca a la persona i si aquesta comporta un risc.
- ▶ Cal dotar la persona de material i protecció necessaris per desenvolupar la tasca assignada. El penat ha de retornar tot el material en bon estat.
- ▶ S'ha de comunicar el sistema de control de l'entitat per garantir el correcte desenvolupament de la feina assignada. L'entitat ha de realitzar un informe final per a l'Equip de Mesures Penals Alternatives.
- ▶ L'associació ha de comunicar a l'Equip de Mesures Penals Alternatives si hi ha alguna alteració del programa o falta per part del penat. Si la falta és considerada important, l'associació pot demanar a la persona que abandoni la tasca.

En definitiva, aquesta és una eina interessant per a les entitats, des d'un punt de vista ideològic i pràctic. Tot seguit detallem possibles tasques a realitzar per la persona:

- ▶ Atenció i ajuda a les persones, col·laboració en campanyes, activitats i accions formatives, manteniment i neteja, suport administratiu i altres feines, organització d'actes, suporta a tasques d'informació i prevenció, suport a monitors i entitats, medi ambient i reciclatge

Podem trobar més informació sobre aquesta eina al Departament de Justícia, Reinserció i serveis penitenciaris, Mesures penals alternatives, de la Generalitat de Catalunya.

CODI ÈTIC DE COOPERACIÓ

OBJECTIU:

Facilitar una eina que serveixi com a model per crear un codi ètic intern dins de la nostra associació en matèria de finançament.

INTRODUCCIÓ:

Cooperació ha pres el compromís d'implementar diferents criteris i pautes d'actuació del Codi Ètic de la Federació Catalana d'ONGD.

Dins d'aquest Codi existeixen diferents compromisos d'actuació: de relació amb les contraparts, d'organització de les ONG's, de comunicació, publicitat, ús d'imatges, etc.

Pel que fa al finançament de les associacions és interessant posar focus en la transparència, l'austeritat i l'optimització dels recursos contemplats al capítol 3 del Codi.

DESCRIPCIÓ:

A continuació es detallen, per a cadascun d'aquests punts d'interès, els criteris d'actuació segons el Codi:

La transparència

Ha d'afectar l'organització funcional, administrativa i financera i s'ha de reflectir en la vida interna i en la projecció externa de l'entitat (societat, administracions...). Com a organitzacions al servei de la societat, les ONGD hauran de facilitar informació periòdica sobre les seves línies d'actuació, els programes, els objectius, la quantitat i la forma d'obtenir recursos, la utilització dels fons, així com sobre la composició dels seus òrgans de govern. Especialment important és fer publicitat del percentatge de les despeses de gestió dins de les despeses generals, així com la destinació dels eventuais excedents de tresoreria.

L'austeritat i l'optimització de recursos

S'ha de reflectir en l'ús dels mitjans i transmetre's a la societat com un prerrequisit per al desenvolupament equitatiu de tothom. De manera pràctica, el principi exigeix una proporció equilibrada entre els recursos dedicats als objectius bàsics, la cooperació per al desenvolupament, i els destinats al funcionament regular de l'ONGD.

La captació i utilització de recursos econòmics

Especial importància té la plasmació dels principis anteriors en la captació i la utilització de recursos econòmics. Ambdues activitats estaran regulades pels criteris següents:

- 1 Compromís de vetllar perquè la procedència del fons no impedeixi la lliure actuació i no obstaculitzi l'assoliment dels propis objectius.
- 2 Respecte de la voluntat dels donants pel que fa a la destinació final dels fons que aporten.
- 3 Obligació de realitzar avaluacions i auditories externes de l'organització.
- 4 Obligació de presentar com a annex de la memòria anual les dades econòmiques de cada exercici, i fer-les conèixer als socis/a les sòcies, als/a les donants i a les contraparts. S'especificaran les quantitats destinades a despeses d'administració, projectes, sensibilització i altres.
- 5 Coherència amb els objectius i la identitat de les ONGD, així com respecte al marc legal vigent i als principis establerts pel aquest Codi, particularment tot el que té relació amb les "Pautes comunicatives, publicitat i ús d'imatges".

En referència als punts 3 i 4 de *La captació i utilització de recursos econòmics*, es desenvolupa aquests aspectes en l'Annex 2:

A l'Assemblea General de 30 de març de 2004 s'aprova la següent interpretació de l'article 9.6 dels Estatuts de la FCONGD:

- Presentar la memòria o l'informe d'activitats significa lliurar tota aquella informació de la gestió efectuada que l'entitat hagi considerat necessari elaborar per als seus propis membres i/o per a tercers. Totes les entitats hi hauran de presentar aquest document.
- Presentar el balanç econòmic. Per balanç econòmic cal entendre la totalitat dels comptes amb què les entitats anualment reten comptes a les seves assemblees, en el cas de les associacions, o a les seves patronals, quan es tracta de fundacions.
- Les entitats amb un pressupost superior als 90 mil euros hauran d'auditar el seu balanç econòmic, és a dir, sotmetre'l a auditoria externa. La rendició de comptes per a aquestes entitats es farà mitjançant uns comptes anuals complets, és a dir, balanç, compte de resultats, memòria amb un quadre de finançament i liquidació de pressupost inclosos, tot adaptat a allò previst al Pla general de comptes.
- Les entitats amb un pressupost inferior als 90 mil euros caldrà que presentin els seus comptes (liquidació del pressupost i un balanç abreujat) a la Federació només amb una acreditació que han estat visats (revisats) per un censor o censora de comptes. El contingut o procediment d'aquesta revisió serà establert per la FCONGD i els censors o censors de comptes, i comunicat oportunament a totes les entitats afectades.
- Els comptes i els informes dels censors o censors -auditats o revisats- seran lliurats a la Federació, com a màxim, el 30 de juliol de cada any.

D'altra banda, lligat amb el Codi Ètic, la FCONGD porta a terme una sèrie de recomanacions per a l'elaboració de memòries institucionals. En referència al finançament, aconsella:

a) Màxima transparència com a principi general:

Cal el màxim rigor i claredat. Posar a disposició de tothom els nostres comptes, de la manera més entenedora possible. Sempre que sigui possible farem gràfiques o presentacions perquè tothom entengui, sense ser un expert, quins són els nostres ingressos, d'on provenen i en què i per què ens els gastem.

b) Detallar l'origen dels ingressos i les modalitats de finançament:

Seria aconsellable especificar de forma clara el percentatge de finançament públic i privat, i dins d'aquests, els diferents finançadors (subvencions o convenis amb l'ACCD, el Fons Català, l'AECID, la UE, els ajuntaments, les diputacions, etc.) i modalitats (aportacions socis, donants, herències, llegats, etc.).

En el cas de col·laboració amb empreses, seria aconsellable no limitar-se a presentar llistes. Fer un esforç per donar a conèixer els criteris de l'entitat per col·laborar amb aquestes empreses o la política de responsabilitat social d'aquestes, i les modalitats de col·laboració (0,7% dels beneficis, patrocini, màrqueting amb causa, ajut en espècies, etc.).

c) Detallar el caràcter de les despeses:

El Codi ètic diu que és especialment important "fer públic el percentatge de les despeses de gestió dins de les despeses generals, i també la destinació dels eventuais excedents de tresoreria" i que "s'especificaran les quantitats destinades a despeses d'administració, projectes, sensibilització i altres".

Els estatuts estableixen l'obligació d'auditar o censar els comptes. Seria aconsellable fer-hi menció a les nostres memòries.

L'objectiu bàsic del treball de les ONGD no és la cooperació en ella mateixa, un simple instrument, sinó contribuir a la satisfacció equitativa de les necessitats bàsiques de tots els éssers humans al Nord i al Sud, a la dignificació de la vida de les persones mitjançant processos decidits de forma participativa i sense imposicions. Això resulta impossible sense canviar els actuals models de propietat privada, producció, distribució i consum.

L'AGENDA 21+ MLP

OBJECTIU:

Detallar l'experiència ecologista impulsada per una entitat de referència en forma de recull de compromisos voluntaris i responsables.

INTRODUCCIÓ:

L'aposta per un estil de vida respectuós amb el medi ambient suposa la utilització sostenible dels recursos disponibles. Els valors de les associacions estan també aliniats amb aquest compromís, ja que es tradueix en un ús dels recursos auster, responsable i intel·ligent.

La Fundació Terra és un exemple d'impuls de les energies renovables i s'ha convertit en referent a Catalunya. El seu compromís en el compliment de l'AGENDA 21+ suposa el camí a seguir per les associacions de tot el territori.

Cada una de les entitats adscrites a l'MLP és representada per una persona que participa de la Comissió Agenda 21+ per a dissenyar programes concrets.

DESCRIPCIÓ:

El planeta Terra per primera vegada pot veure's afectat pel comportament d'una única espècie: l'ésser humà. El resultat és una contaminació alarmant de la terra, l'aigua dolça, el mar i l'aire. Els efectes de l'anomenat canvi climàtic, resultat de l'alliberament de diòxid de carboni per la combustió de combustibles fòssils, és tant preocupant que som davant d'una autèntica crisi ambiental. Davant d'aquesta realitat, no podem restar indiferents. Els efectes del nostre estil de vida comprometen greument la supervivència de les generacions futures.

La Fundació Terra, creada l'any 1994, treballa per promoure la pràctica d'un estil de vida més respectuós amb el medi ambient que aprofita les energies renovables. Per aquest motiu, l'any 2006, va promoure una estratègia per estendre l'ecologia a la nostra societat. El resultat és l'AGENDA 21+, l'objectiu de la qual és dotar a la nostra societat de nous valors que ens permetin assolir un estil de vida sostenible:

- ▶ Ser alternatius amb imaginació i innovació.
- ▶ Actuar donant exemple.
- ▶ Subvertir la realitat educant per pensar ecològicament.
- ▶ Desinflar el consum i consumir responsablement.
- ▶ Progressar en la frugalitat.

- ▶ Desterrar el consumisme i fomentar l'ètica.
- ▶ Estimar la natura de l'entorn.
- ▶ Invertir en treball i divertir-se construint.
- ▶ Cooperar en lloc de competir.
- ▶ Conviure en Pau superant els conflictes.

L'AGENDA 21+ s'ha de considerar com la voluntat d'un compromís del col·lectiu del moviment associatiu. Es va dissenyar com una eina educativa per tal de contribuir a canviar el món actual basat en l'economia fòssil que malmet el planeta, que se suporta sobre el consumisme paroxíctic i que és ple de violència per la mala distribució de la riquesa. Precisament, l'AGENDA 21+ s'ha de valorar com un programa de formació i acció, per avançar cap a un món més just, ecològic i fraternal.

L'AGENDA 21+ es planteja la validesa del nostre estil de vida. Si agafem com a referència el mètode de la "simplicitat radical" de Jim Merkel, trobem una eina molt interessant per conscienciar sobre la necessitat de canviar l'actual estil de vida, des del compromís personal, fomentant un estil de vida més auster, menys consumista i que estimuli nous valors, per reduir el nostre impacte ambiental sobre el planeta.

L'AGENDA 21+ pretén que els seus principis passin a ser part de la matriu educativa de l'associacionisme laic i progressista, com una oportunitat per millorar la seva efectivitat per estimular el progrés social basat en la solidaritat ambiental.

En definitiva, els trets bàsics d'aquest document són:

- ▶ L'Agenda 21+ és un compromís.
- ▶ L'Agenda 21+ ha de servir per millorar la nostra acció educativa per canviar realment la societat.
- ▶ L'Agenda 21+ ha d'estimular les ganes de millorar la nostra formació ambiental i en aquest sentit tant a través de l'Escola Lliure El Sol com d'altres realitats.
- ▶ L'Agenda 21+ de l'MLP disposa d'un document marc i d'una Comissió l'objectiu de la qual és la d'animar el procés.
- ▶ L'Agenda 21+ ha de ser un termòmetre perquè les entitats puguem ajudar a una nova ètica socioecològica.
- ▶ L'Agenda 21+ ha de ser un procés i no pas una meta concreta.

JORNADES SOBRE CONSUMISME I CONSUM RESPONSABLE

OBJECTIUS:

Aprofundir en la problemàtica del consumisme i construir alternatives.

INTRODUCCIÓ:

Les associacions són l'espai ideal per generar debat i reflexió al voltant de temes d'actualitat. També són espais privilegiats per posar en pràctica formes alternatives de relació, de consum, de participació, etc.

Des d'una associació podem fer d'altaveu d'aquelles pràctiques socials que ens encaminen a un model de societat més just, més equitatiu, més igualitari.

Les formes de consum són una mostra més d'aquestes pràctiques socials. En el consum es reflecteixen valors com l'individualisme, l'acumulació absurda, la inconsciència dels efectes que tenen els nostres actes sobre tercers, etc. Sovint consumim perquè els estímuls socials que rebem ens diuen que consumir és sinònim de ser valorat i que consumir és també una manera de distreure's.

Òbviament no podem viure sense el consum però sí que podem practicar el consum més conscient. El casal de joves és un espai ideal per reflexionar sobre el tema i obrir-lo a l'entorn. De fet, és un espai ideal perquè és multiplicador i perquè permet assumir compromisos (també en temes de consum) de manera col·lectiva.

Promoure unes jornades de consum responsable ens permetrà:

- a) Donar una imatge de la nostra entitat concreta (basada en valors oposats als dominants).
- b) Donar-nos eines per millorar la coherència entre allò que diem i allò que fem.
- c) Teixir complicitats amb altres entitats.
- d) Connectar i incidir en la ciutadania del municipi i promocionar la idea de col·lectivitat a partir del debat sobre com la nostra pràctica diària és condicionada i condiona el desenvolupament del sistema actual.

DESCRIPCIÓ

Les jornades són un espai que combina activitats de debat amb activitats lúdiques amb les quals treballarem la reflexió i la crítica a la societat de consum. La idea és qüestionar-se quin paper juguem i aprofundir en les alternatives que podem promoure i en les que podem participar des d'una associació.

Per tant, la idea és generar espais de debat i reflexió en el marc d'unes jornades de dos o tres dies que permetin la participació tant de persones que sigui la primera vegada que escolten parlar del tema, com de les que ja hi estiguin més habituades. La diversitat d'activitats ha de permetre que les persones s'impliquin a diferents nivells: tant des de l'elaboració d'un sopar amb productes ecològics fins a l'organització d'un debat al voltant d'un vídeo.

El Casal de Joves Obriu Pas és una associació juvenil que es fonamenta en els valors de la democràcia, l'autogestió i la participació. Davant d'una societat injusta, consumista i individualista, el projecte d'Obriu Pas vol ser una eina de transformació social i un espai on la gent jove pugui organitzar-se col·lectivament per desenvolupar les seves inquietuds.

Des de l'any 2004, organitzen anualment les jornades "Cómprelo Ahora!" amb l'objectiu de promoure la reflexió al voltant del model de societat consumista i les seves conseqüències socials, laborals i mediambientals. Les jornades també pretenen ser un espai de debat i intercanvi de plantejaments i pràctiques alternatives a aquest model.

A més, les jornades poden aprofitar-se de moments com el Nadal, que és mostra de màxim consumisme, o moments com l'actual, en el qual la crisi forma part del debat públic.

Les jornades, doncs, serveixen per connectar l'acció, compromís i tarannà personal amb allò que passa al nostre entorn; fem possible que les persones reflexionin al voltant de com ens afecta el sistema en què vivim i com, des de la vida quotidiana, podem fer per afavorir alternatives.

Amb les jornades es pretén també evidenciar que un consum conscient i transformador no és, ni de lluny, un caprici *neohippie*, sinó una necessitat real i una oportunitat de canvi.

Possibles activitats en el marc de les jornades:

- ▶ Sopars ecològics.
- ▶ Cafès-tertúlies al voltant de temes relacionats amb el consum.
- ▶ Mercats d'intercanvi.
- ▶ Activitats de creació d'objectes amb material reciclat.
- ▶ Xerrades sobre experiència d'alternatives al consum.
- ▶ Concerts.
- ▶ Visites: a horts urbans, a cooperatives, a sistemes de subsistència energètica alternatius, etc.
- ▶ Passis de vídeos.

PROJECTE FIARE

OBJECTIU:

Posar de relleu una iniciativa de finançament alternatiu, ètic i transparent, del moviment associatiu.

INTRODUCCIÓ:

El projecte Fiare representa un bon exemple de construcció d'una eina financera neutral i transparent. L'activitat econòmica no és neutral, es desenvolupa mitjançant decisions que impliquen consideracions ètiques, les conseqüències de les quals poden afavorir o perjudicar persones.

En la situació actual social i financera, cada cop més les associacions han de prendre consciència de la necessitat d'operar sobre uns paràmetres ètics en les seves sol·licituds de crèdit o les seves inversions. Es tracta d'actuar amb responsabilitat, amb informació fiable i transparent.

Les entitats financeres tradicionals no sempre poden donar resposta a les associacions i a l'ideari que respira els valors de les mateixes.

DESCRIPCIÓ:

Les persones i associacions que formem part d'aquest projecte participem en la construcció d'un instrument financer que dirigeixi els seus esforços cap a totes les persones i entitats que treballen per transformar la societat en una realitat més justa, participativa i inclusiva.

El projecte Fiare es desenvolupa en els territoris on existeix una societat civil organitzada que vol fer seva aquesta iniciativa i ser protagonista en la seva construcció. D'aquesta manera s'estan constituint associacions territorials de socis que se sumen al projecte, que compten amb un capital social de més d'un milió i mig d'euros. Aquestes aporten coneixement i experiència, el que permet al projecte estar a prop del territori i conèixer les necessitats i prioritats de la societat en cada moment.

La participació s'articula de diferents formes:

Les persones promotores

Totes les organitzacions i persones que vulguin ser protagonistes del Projecte Fiare es poden proposar com a membres a les diferents associacions territorials. Aquestes estan disposades a aportar part del seu temps a la promoció i construcció del projecte i fan també una aportació econòmica.

Les persones col·laboradores

Per a totes les persones que volen participar de la futura cooperativa de crèdit, però avui en dia no estan en disposició d'assumir el compromís que suposa ser membres promotors, s'ha creat la fórmula de la persona col·laboradora.

Les persones físiques participen amb aportacions al capital social a partir de 300 euros i les jurídiques, a partir de 600 euros. No assumeixen una contribució a les despeses de posada en marxa del projecte i participen en la seva promoció en la mesura de les seves possibilitats.

Les persones voluntàries

Finalment, per a totes les persones que volen contribuir a la construcció de Fiare, però no poden fer una aportació de capital, s'ha constituït la figura del voluntariat. Persones que contribueixen amb el seu temps a divulgar el projecte i que el fan estar més a prop del territori.

Els productes que ofereix el Projecte Fiare són:

Préstecs

Es financen les necessitats bàsiques de les persones físiques, mitjançant acords específics amb entitats associades al Projecte FIARE o amb les Administracions Públiques.

Per a les associacions, aporta finançament genèric (estructura, locals i tresoreria) per a entitats que treballen amb persones en situació o risc d'exclusió, organitzacions no governamentals pel desenvolupament i la cooperació amb el Sud, Empreses de l'economia solidària i, en general, per a totes aquelles entitats sense afany de lucre que promouen o desenvolupen activitats amb un impacte social positiu.

Es donen crèdits per a la posada en marxa de projectes empresarials presentats per qualsevol persona física o jurídica, subjecte la seva aprovació a l'avaluació ètic-social tant de l'entitat sol·licitant com del projecte.

Una vegada presentada tota la documentació necessària, es realitza una anàlisi econòmico-financera i una anàlisi ètico-social i mediambiental del projecte per a la seva aprovació.

Dipòsits

S'accepten dipòsits de qualsevol persona o entitat legalment constituïda, en el cas que el dipositant signi una declaració en què manifesta la seva identificació amb els principis inspiradors del projecte Fiare. El dipositat també indicarà les seves preferències sobre la destinació dels seus estalvis.

Fiare
banca ètica

Perquè et volen fer creure que participar i decidir són coses diferents.

Perquè les lleis de les persones estan per sobre dels mandats divins.

Perquè si les nostres consciències no són lliures, no tindrem cap altra llibertat.

Perquè la llibertat de consciència és la primera llibertat.

Treu la teva entitat de l'armari: expressa l'Orgull Laic al carrer.

COMPARTINT CONEIXEMENT, CONSTRUÏM LAÏCITAT

El Pla de Formació 2011-2013 “*Compartint coneixement, construïm laïcitat*”, de l'Escola Lliure El Sol, és l'instrument de l'MLP que permet la millora real i progressiva del conjunt d'entitats educatives, culturals i de transformació social a través del desenvolupament de competències corporatives i personals.

Pretén donar resposta a les necessitats i demandes de formació de l'MLP, millorant quantitativament i qualitativa l'oferta formativa. Està adreçat a activistes, dirigents, treballadors i formadors i té un objectiu bàsic: la coherència interna de l'ideari associatiu.

El Pla de Formació, impulsat per l'Escola Lliure el Sol en coherència amb el seu objectiu de desenvolupament de l'organització a través de les seves persones, aporta al Manual de Campanya Orgull Laic el suport necessari per al seu desplegament efectiu. Existeix el convenciment que en l'àmbit de la formació és necessària una perspectiva laica, amb valors democràtics i amb intencionalitat educativa, aspectes on posa focus el Manual de Campanya Orgull Laic.

És el principal recurs per aprofundir i treballar els valors de l'associacionisme. *Instruiu-vos i sereu lliures*, proclama el lema d'Anselm Clavé que fa seu l'MLP. Les associacions necessiten el desenvolupament d'accions formatives per dotar els seus membres d'eines per fer possibles els valors de l'associacionisme i aconseguir el necessari reconeixement social.

El Pla de formació és l'instrument que tenen a l'abast les associacions per assolir les iniciatives proposades. Només amb persones formades i capacitades es pot aspirar a millorar la posició de les entitats, en a aspectes crítics per a l'associacionisme com ara el reconeixement social, els locals o el finançament.

Els diferents programes del Pla de Formació, com ara el Programa d'activistes Marta Mata i el Programa de dirigents Teresa Claramunt, prenen el Manual de Campanya Orgull laic com a referència per al disseny de les seves accions formatives. L'objectiu és debatre sobre les iniciatives, les eines i les bones pràctiques que proposa el Manual.

L'Escola Lliure El Sol, eina de formació i debat pedagògic de l'MLP, vol contribuir a donar solidesa als instruments que defensin l'associacionisme. L'objectiu principal és incrementar el compromís cívic d'activistes i dirigents laics.

L'Escola Lliure El Sol és a disposició de les entitats per plantejar formacions a mida que permetin fer un desplegament acurat del Manual de Campanya Orgull Laic als equips de monitors, als consells d'agrupament i a les juntes directives dels casals de joves i dels ateneus.

El repte de somiar és vostre i l'Escola ajuda a fer-lo possible.

GLOSSARI

A

Acció Escolta de Catalunya. Constitueix una proposta d'educació en la llibertat des de l'Escoltisme; una escola de ciutadania activa, democràtica, laica, progressista i catalana. Té la finalitat de contribuir a l'autoformació d'una ciutadania lliure, compromesa, coherent i oberta disposada a transformar la societat i construir un món millor i més just. És membre de l'MLP.

Activistes laics i progressistes. Són el col·lectiu que exerceixen de motor a les entitats de base (monitor i director a l'esplai, cap escolta, cap d'unitat o cap d'agrupament a l'agrupament escolta, dinamitzador o animador juvenil, responsable de secció o membre de junta directiva a l'ateneu, membre o responsable al grup de cooperació, etc.).

Agrupament escolta. És la base de l'organització escolta i és el lloc on l'infant o jove realitza la seva acció educativa, el seu marc de referència. Pretén ser una aportació a l'educació per la convivència, infants i joves són al centre de la proposta.

Altruïsm. Conducta o acció que beneficia als altres, que és voluntària i que es fa renunciant a beneficis propis, immediats i significatius. Està vinculat al valor de la solidaritat, i al compromís i la militància voluntària.

ASDE. Acció Escolta de Catalunya s'agermana amb les associacions escoltes de la resta de l'Estat i manté un lligam de col·laboració, d'intercanvi i participació a través d'aquesta estructura federal.

Assemblea general. Màxim espai de decisió anual d'una associació en el que es reuneixen les persones o entitats membres per debatre i aprovar el pla de treball, l'informe de gestió, el pressupost i el balanç econòmic, així com escollir els seus representants.

Associació. Unió lliure, voluntària, democràtica i solidària de ciutadans per una finalitat comuna d'interès general o particular. L'associació és l'essència de la república.

Associació de Casals i Grups de Joves de Catalunya. Neix amb l'objectiu d'agrupar les realitats que treballen per un projecte pedagògic i ideològic comú i es defineixen com una associació laica i progressista. Promociona, fomenta i coordina iniciatives i projectes juvenils basats en l'autogestió i la democràcia participativa de la gent jove. Serveix d'espai comú de reflexió i d'intercanvi d'experiències i recursos entre associacions i persones implicades en projectes juvenils. És membre de l'MLP.

Associacionisme 2.0. Moviment lligat a la utilització d'eines Web 2.0, enteses com les aplicacions web que faciliten l'intercanvi interactiu d'informació, el disseny centrat en l'usuari i la col·laboració dins el World Wide Web, com ara les comunitats basades en web, les xarxes socials, els llocs d'intercanvi de vídeos, els wikis i els blocs. La utilització d'aquest tipus d'eines per a informar i comunicar-se és cada cop més present a les entitats de tot el territori.

Associacionisme educatiu. Model d'educació que garanteix la participació d'infants i joves en els processos de presa de decisió mitjançant estructures democràtiques; fa una aportació social de qualitat en l'educació i formació d'infants i joves, com a expressió d'una voluntat explícita de servei i participació en la construcció del país; i no es persegueix cap mena de finalitat lucrativa, ni de caràcter individual, ni com a col·lectiu.

Ateneu. És la proposta d'entitat cultural oberta a tothom al servei de la comunitat més propera. Reneix de la voluntat de generar una proposta que permeti la cooperació amb els poders democràtics municipals. El projecte associatiu es basa en la propagació dels coneixements culturals i el foment del desenvolupament moral dels interessos materials del poble o barri.

Ateneus Laics i Progressistes. Neix a partir d'una vintena d'ateneus que tenen la voluntat de vertebrar un projecte associatiu cultural d'orientació laica i progressista. Vol promocionar els projectes culturals de base democràtica creats per les persones de manera altruïsta i voluntària, amb l'objecte de contribuir al desenvolupament d'una societat lliure i justa. Els tres pilars del projecte són la cultura, la memòria i la ciència. És membre de l'MLP.

Autogestió. Vol dir autonomia, responsabilitat, compromís, reflexió-acció, autoconeixement, coneixement dels altres, coordinació, etc. És mètode i fita alhora perquè pretén que les persones sàpiguen fer les coses per si mateixes, a través de la pràctica, equivocant-se i rectificant.

C

Canvi social. L'educació ha de ser l'eix vertebrador de qualsevol proposta de canvi social. Els obstacles per la millora de la societat es troben en els valors i en les actituds que es deriven d'aquesta proposta. És per aquesta raó que la tasca de l'educació popular esdevé una eina imprescindible.

Cap escolta. Treballa en l'autoformació d'infants i joves, recolzada per persones compromeses i altruïstes formades com a educadors. Les persones que decidim utilitzar el nostre temps lliure per fer activitats escoltes formem part

de l'avantguarda d'un procés de progrés social que qüestiona una societat individualista i consumista, en la qual els diners i el poder són molt més importants que no pas els drets de les persones. El cap escolta es compromet i participa en el progrés social mitjançant la seva tasca educativa de forma gratuïta.

Casal de joves. És un projecte juvenil compromès amb la societat, autogestionat per la pròpia gent jove, que aglutina les seves inquietuds, amb el qual es mobilitzen per trobar un espai comú d'intercanvi d'experiències i un projecte que els permet realitzar-se com a persones.

Ciutadania. Drets de participació i deures de responsabilitat de cadascun dels integrants de l'espai públic, subjectes polítics —ciutadans— no vinculats entre si per relacions de poder.

Codi ètic. Conjunt de normes, pautes i premisses que regulen l'actuació d'organitzacions i de persones en relació a uns valors de referència basats en la transparència, la responsabilitat i el respecte als Drets Humans.

Competència personal. Conjunt de coneixements, habilitats i actituds necessàries que permeten a la persona desenvolupar amb èxit una funció concreta en relació al seu entorn.

Competències MLP. Són les sis competències que l'MLP ha escollit com a corporatives: Iniciativa i innovació, Compromís social, Comunicació eficaç, Treball en equip, Ús solvent dels recursos i Aprenentatge autònom. Cada entitat té les seves pròpies competències, que es complementen amb les personals, pròpies de la responsabilitat individual.

Comunitat El Sol. El conjunt d'activistes, dirigents, treballadors i formadors que formen part del MLP. Són totes aquelles persones que interactuen i es relacionen amb interessos afins en l'àmbit de la formació i el creixement personal i col·lectiu.

Consell de la Joventut. Vegeu Plataformes territorials de joventut.

Confederació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Catalunya (CONFAVC). És una organització sense ànim de lucre que coordina més de sis-centes associacions i prop de trenta federacions veïnals i que a través dels seus projectes i campanyes, treballa per millorar la qualitat de vida dels veïns i les veïnes dels barris de Catalunya.

Cooperació. És l'ONG per al desenvolupament laica i progressista i té com a objectiu prendre part en la construcció d'un model de desenvolupament sostenible, participatiu i capaç de contribuir en la pau i la democràcia per a les persones i els pobles. Per això fa accions de sensibilització i educació i coopera amb altres organitzacions dels països més pobres. És membre de l'MLP.

Cooperació internacional. La visió laica i progressista de cooperació internacional parteix de la voluntat d'enfocar el treball cap a les causes de la desigualtat del que genèricament anomenem Nord i Sud i, per tant, evitar posar el centre d'atenció en el treball assistencial enfocat exclusivament a les conseqüències.

Cooperativisme. Els valors i la identitat del cooperativisme han anat prenent forma durant gairebé dos segles. I són essencials per als qui desitgen intervenir en el sector, així com un punt de referència valuós per als qui ja pertanyen a les cooperatives. Una cooperativa és una associació autònoma de persones que s'han agrupat voluntàriament per satisfer les seves necessitats i aspiracions econòmiques, socials i culturals comuns, mitjançant una empresa de propietat conjunta i de gestió democràtica.

Coopetència. Complementar accions per ampliar la capacitat d'acció, en aquest cas, d'enfortir l'associacionisme, i posteriorment competir. Es generen accions conjuntes entre entitats per enfortir-se com a lobby.

D

Democràcia. Participació lliure de la ciutadania en les decisions polítiques de la comunitat. En l'arrel, poder del poble.

Dirigents laics i progressistes. Són el col·lectiu que exerceixen de motor de les federacions: equips associatius d'Esplais Catalans, Acció Escolta de Catalunya, Casals de Joves de Catalunya, Ateneus Laics i Progressistes, Cooperació, etc. Assumeixen responsabilitats més enllà de la seva entitat de base.

E

Economia social. És l'economia de l'altruisme i la cooperació social on la presa de decisions es fan de forma participativa. El capital social com a complement al capital financer i humà. L'objectiu primari és servir als membres o a la societat en general per sobre de les finalitats de lucre. Pren les formes de cooperativa, mutualitat, associació o fundació.

Ecologisme. Moviment que busca el desenvolupament de les societats humanes que garanteixi un bon futur i confortable per a les generacions futures i al propi Planeta, en contraposició al model depredador de recursos.

Educació. Entesa com l'aprenentatge en tots els àmbits i al llarg de tota la vida. La UNESCO reconeix tres tipus d'educació: l'educació formal, és a dir, la pròpia del sistema reglat d'ensenyament; l'educació informal, que consisteix en l'adquisició d'actituds, valors, aptituds i coneixements a través de la família, les amistats, els mitjans de comunicació o a través de qualsevol altre factor de l'entorn de l'individu; i finalment, l'educació no formal, que és l'activitat

organitzada amb finalitats educatives fora del sistema oficial establert, i que està encarada a oferir uns objectius d'aprenentatge determinats a un públic concret.

Educació en el lleure. És la forma educativa que consisteix en participar en activitats de temps lliure amb infants i joves. Les activitats poden ser molt variades, i es realitzen en esplais, agrupaments escoltes, colònies de vacances, casals, campaments, camps de treball, activitats extraescolars, esport recreatiu... Les associacions educatives i els serveis educatius són entitats que eduquen en el temps lliure.

Educació no formal. És l'activitat organitzada amb finalitats educatives fora del sistema oficial establert, que està encarada a oferir uns objectius d'aprenentatge determinats a un públic concret. (L'educació de la gent jove: una declaració a l'alba del S.XXI).

Educació popular. Proposta d'educació que persegueix l'MLP per fer arribar el màxim de coneixement al màxim de persones per fer real el lema "instruïu-vos i sereu lliures". Es concreta en iniciatives educatives associatives democràtiques com: Acció Escolta de Catalunya, Esplais Catalans, Casals i Grups de Joves de Catalunya i Ateneus Laics i Progressistes.

Escola Lliure El Sol. Constitueix l'eina de formació de l'MLP. És una escola que té com a lemes d'actuació la laïcitat i el progrés. Per això volem que sigui plural, radical, de qualitat i independent.

Escola Moderna. La principal obra pedagògica de Francesc Ferrer i Guàrdia, a partir de la qual va passar de la reflexió sobre l'educació a l'acció educativa, on s'aplicaven els principis defensats des dels sectors més progressistes del moment.

Escoltisme. Proposta d'associacionisme educatiu que té com a missió contribuir a l'educació de joves, a través d'un sistema de valors basat en la Llei i la Promesa escolta, per tal de participar en la construcció d'un món millor on les persones es realitzin com a individus i tinguin un paper constructiu en la societat.

Estatuts. La llei interna d'una associació. Descriuen les finalitats de l'entitat, els òrgans i processos democràtics pel bon govern.

Entorn, sccl. És la cooperativa mixta de consum i treball que gestiona projectes i equipaments des de l'economia social. És una eina que complementa la tasca altruista i compromesa feta des de les organitzacions d'educació popular. És membre de l'MLP.

Equip de monitors. És l'òrgan de govern de l'esplai i l'encarregat de coordinar els programes i projectes específics de l'entitat determinats a l'Assemblea general.

Esplai. (1) Una forma d'associacionisme educatiu, que basa el seu treball en l'assoliment d'uns objectius que són alhora la via d'acostament a uns valors, uns ideals, uns somnis que definiran el projecte educatiu, la seva metodologia de treball i la seva forma d'organitzar-se. Es basa en els principis de democràcia i participació i en la tasca voluntària de monitors i monitores. **(2)** És la base de l'organització d'Esplais Catalans i és el lloc on l'infant realitza la seva acció educativa, el seu marc de referència. Pretén ser una aportació a l'educació per a la convivència; infants i joves són al centre de la proposta.

Esplais Catalans. És una associació catalana d'educació en el temps lliure per a infants i joves. Es defineix com una organització laica, progressista, independent i catalana. Forma part de l'MLP.

Ètica civil republicana. Valors de coherència cívica que poden constituir l'element comú d'una ciutadania autoderminada, lliure i responsable.

European Confederations of Youth Clubs (ECYC). És l'organització europea internacional de casals de joves i promou l'intercanvi, la formació i la participació activa de la gent jove a les seves comunitats.

F

Federació d'Ateneus de Catalunya. És l'entitat que agrupa les entitats socioculturals d'arreu de Catalunya per potenciar, facilitar i millorar la seva tasca. Actualment agrupa prop de 150 organitzacions.

Federació Catalana d'Escoltisme i Guiatge (FCEG). És l'estructura que reuneix tot l'Escoltisme Català. Els objectius principals són sumar i unir els esforços de reconeixement de l'Escoltisme a Catalunya i fer plataforma de representació davant les organitzacions escoltes a l'àmbit internacional.

Federació Internacional pels Intercanvis d'Infants i d'Adolescents (FIEEA). Organització internacional a la que pertany Esplac. 'Trobar-se per conèixer-se, dialogar per entendre, viure junts per apreciar-se', aquest és el projecte de la FIEEA, en la diversitat i la riquesa de les persones, dels grups, de les organitzacions, dels països. Comprèn 18 països europeus i africans.

Federalisme. Devolució dels poders a la ciutadania. Conjunt de relacions polítiques basades en aquesta devolució. De l'abast local a l'universal.

Ferrer i Guàrdia, Francesc. Autor de referència de l'associacionisme laic i progressista. Va passar de la reflexió sobre l'educació a l'acció educativa i va obrir una escola, l'Escola Moderna.

Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia. És un espai de recerca i pensament. Té com a objectius l'estudi i la investigació sobre els temes que afecten la joventut,

l'educació i la participació política; el foment de l'educació popular com a eina de transformació des de l'escola i l'associacionisme; la defensa universal dels drets humans; la reivindicació de l'ètica civil republicana i la promoció de l'associacionisme laic i progressista. És membre de l'MLP.

Fundació Terra. És un instrument social per estendre el missatge que totes les persones podem i hem de fer petites coses per contribuir a salvaguardar el medi ambient. És membre de l'MLP.

G

Grups d'interès. Terme provinent del mot anglès *stakeholder*, que defineix qualsevol persona o entitat que és afectada per les activitats d'una organització. Sense el suport d'aquests grups, una organització podria deixar d'existir.

H

Horitzó militant. És la raó de ser de l'associació, que serveix com a marc de referència per orientar les seves accions, en coherència amb els seus valors. Proporciona unitat i visió comuna, definint quines necessitats satisfà.

I

Institut d'Anàlisi Social i Polítiques Públiques (IASPP). És l'eina de la Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia que té com objectiu de generar propostes operatives en el camp de la recerca social, l'anàlisi de polítiques, la participació i el moviment associatiu.

J

Junta directiva. Òrgan de direcció estratègica d'una associació. Cada organització ho expressa d'una manera diferent tenint en compte la cultura organitzativa: equip de monitors, consell d'agrupament, secretariat, consell rector, etc.

L

Laïcitat. Absència d'hegemonia de cap cosmovisió espiritual o filosòfica. Garantia de la llibertat de consciència partint de l'humanisme com a mètode que assumeix la diversitat humana com una riquesa. És un dels tres pilars de l'ideari de l'MLP.

Lema. El lema del Moviment Laic i Progressista és la frase original d'Anselm Clavé: *"Instruiu-vos i sereu lliures. Associeu-vos i sereu forts. Estimeu-vos i sereu feliços.*

Lliga per la Laïcitat. La Lliga, formada per un conjunt d'organitzacions socials catalanes neix el 2003 i vol contribuir a bastir un veritable espai públic en què sigui possible un diàleg democràtic, d'impuls dels valors humanistes.

Lliure pensament. És un mètode per a la lliure recerca de veritats relatives, mitjançant l'aproximació crítica a la realitat, el diàleg i la discussió. És un mètode per a l'afirmació de la llibertat de pensament, de consciència i d'opinió que fa possible la comprensió entre les diferents recerques individuals.

M

Mètode escolta. Es defineix com un sistema educatiu basat en sis aspectes: compromès; on es descobreix a través de l'acció; democràtic i participatiu; programes educatius progressius, innovadors i engrescadors; on s'inicia l'infant o jove en la implicació social; en contacte amb la natura; amb un repte per cadascú. I, a més a més, una proposta educativa d'implicació planetària.

Mètode del projecte. Permet als protagonistes idear, escollir, planificar, dur a terme, avaluar i realitzar una gran activitat. Propicia, d'una manera molt significativa, l'autoformació dels participants, i permet assolir nombrosos objectius. Prenen formes de campanyes, accions, projectes...

Monitor. Des de l'esplai es treballa en l'autoformació d'infants i joves des del treball de persones altruistes i compromeses formades com a educadors. Les persones que decidim utilitzar el nostre temps lliure per fer activitats d'esplai formem part de l'avantguarda del progrés social que es qüestiona una societat individualista i consumista, en la qual els diners i el poder són molt més importants que no pas els drets de les persones. El monitor es compromet i participa en el progrés social mitjançant la seva tasca educativa de forma gratuïta.

Moviment Internacional dels Falcons (IFM-SEI). Organització mundial formada per 55 membres que s'estructura en cinc regions: Europa, Àsia, Amèrica llatina, Àfrica, Mitjà Orient, que treballa en benefici d'infants i joves. Organitzen campanyes, per exemple contra el treball infantil, seminaris, cursos de formació, campaments i altres activitats educatives. Esplac n'és membre.

Moviment Laic i Progressista (MLP). Promou el lliurepensament des de la ciutadania activa per assolir les més altes cotes de felicitat personal i pública. Format per Esplais Catalans, Acció Escolta de Catalunya, l'Associació de Casals i Grups de Joves de Catalunya, Ateneus Laics i Progressistes, Cooperació, l'Escola Lliure El Sol, ENTORN, la Fundació Ferrer i Guàrdia i la Fundació Terra sccl.

Moviments socials. Conformen un estil de fer política basat en l'acció directa. Reclamen a la democràcia que obri la vida política a un conjunt d'interessos més diversos i més vinculats a la ciutadania afavorint la implicació directa de tots els interessats. Són formes propícies d'organització, d'inspiració autogestionària.

Moviment veïnal. És la suma d'esforços que representa i dona serveis als veïns i veïnes en general. A l'associació de veïns del poble o barri hi trobarem solucions per als problemes teus i de tots. Treballem plegats per a construir un poble o barri millor. L'MLP manté relacions preferencials amb la CONFAVC.

O

Organització Mundial del Moviment Escolta (WOSM). És l'organització escolta que aplega 28 milions de joves i adults, nois i noies de 216 països d'arreu del món. Acció Escolta de Catalunya n'és membre a través de la Federació Catalana d'Escoltisme i Guiatge (FCEG).

Orgull Laic. Campanya realitzada per l'associacionisme laic i progressista que reivindica aspectes clau de les entitats del país: el reconeixement, els locals i el finançament.

P

Participació. Estem avesats a la concepció de democràcia establerta per la societat a la qual pertanyem basada en l'exercici al sufragi. La participació democràtica no implica només votar cada quatre anys, sinó que suposa assumir responsabilitats per tirar endavant la societat. En el nostre cas, es tracta d'aplicar-la a la vida de grup, a l'agrupament escolta o l'esplai, al casal de joves, a l'ateneu o, en definitiva, a l'associació i a la forma de relacionar-nos amb l'entorn.

País. Nació d'homes i dones lliures en un exercici d'autoderminació que és la manifestació col·lectiva d'un dret individual. La voluntat de viure plegats ha de ser l'element central de cohesió. És un dels tres pilars de l'ideari de l'MLP.

Pedagogia. Entenem pedagogia com la manera de conduir infants i joves, acompanyar-los, fer camí amb ells. La tasca de monitors i caps escoltes és d'acompanyament, d'acompanyament en el sentit del curs que considerem que és millor seguir per aprofitar al màxim les possibilitats de cadascú. Fer camí per ajudar a ser.

PIB ocult. Valor real dels actius d'una associació, un cop tingut en compte la feina desenvolupada pels voluntaris, que permet la visualització de les seves hores productives.

Pla de comunicació i relacions. Exposició dels objectius de comunicació i de relacions d'una associació, així com els mitjans pels quals s'obtindran. Representa una eina estratègica, ja que identifica les accions necessàries per dur a terme la comunicació i les relacions en base a l'*horitzó militant* i objectius de les associacions, ajustant-se als recursos disponibles.

Pla de local. Estratègia per disposar d'un local en condicions.

Pla de formació 2011-2013 "Compartint coneixement, construïm laïcitat".

És l'instrument de l'MLP que permet la millora real i progressiva del conjunt i projectes locals d'educació, cultura i transformació social, a través del desenvolupament de competències corporatives, d'entitat o equip de treball i personals d'activistes, dirigents, treballadors i formadors.

Pla econòmic. És el resultat del procés de planificació financera, que alhora ha d'estar elaborat amb l'estratègia de l'associació. És per això que pot definir com la plasmació i la quantificació dels objectius i dels plans elaborats.

Plataformes territorials de joventut. És una estructura democràtica de representació i participació juvenil; un punt de trobada, de cooperació i intercanvi; un espai de treball i debat plural que permet fer arribar a l'administració i a la societat les demandes i opinions de la gent jove. És independent de l'administració, amb personalitat jurídica pròpia i sense ànim de lucre. És el representant vàlid per dialogar amb l'administració en tots els aquells temes que afecten a la joventut.

Programa de suport a iniciatives laiques i progressistes. Programa de la Fundació Ferrer i Guàrdia per captar fons privats per a les entitats del Moviment Laic i Progressista a partir de donacions.

Progrés. Actitud de combat i de compromís per a l'emancipació dels individus, l'extensió dels drets i la justícia social. És un dels tres pilars de l'ideari de l'MLP.

Projecte educatiu. Conté la idea base que impulsa la tasca dinamitzadora de totes aquelles persones que integren una associació educativa d'Esplais Catalans o d'Acció Escolta respectivament. El contingut respon a la identitat de l'organització, l'ideari, la filosofia i els límits dins els quals es concreta l'acció. Són conceptes amplis que emmarquen una manera de ser, de sentir i d'actuar que ens identifica com a organització, si més no en tres sentits: qui som, què pretenem i quin és el marc en el qual desenvolupem la nostra activitat.

R

Republicanisme. Opció política que parteix de l'ètica civil per deslliurar la ciutadania de tot sotmetiment als poders aliens. Defensa de l'autoderminació dels individus com a fonament de la convivència pública.

Responsabilitat social corporativa (RSC). Compromís que pren una empresa cap a les necessitats dels grups d'interès en diferents àmbits: laboral, acció social, medi ambient, bon govern i transparència, amb una implicació voluntària i solidària més enllà del que estableixi la legislació vigent.

S

Serveis educatius. A partir de les activitats fora de l'àmbit de l'educació formal s'han organitzat aquest tipus de serveis amb caràcter educatiu i assistencial.

Tenen en comú el treball de persones contractades i una oferta especialitzada a partir d'una demanda tant pública com privada.

T

Tercer sector. Veure economia social.

Trobada general MLP. S'organitza un cop l'any i reuneix de tots els dirigents de l'MLP amb l'objectiu d'observar la realitat social i traçar estratègies a llarg termini. Permet el coneixement i l'intercanvi de diferents maneres de fer i comprovar d'una manera més global el sentit de pertinença a l'MLP.

U

Universitat Progressista d'Estiu de Catalunya (UPEC). La UPEC neix el 2005 i té com a objectiu contribuir a desenvolupar una cultura catalanista i de progrés que ens ajudi a recuperar la nostra pròpia història, ens faciliti entendre les nostres realitats, i ens estimuli a incidir-hi per a millorar-les.

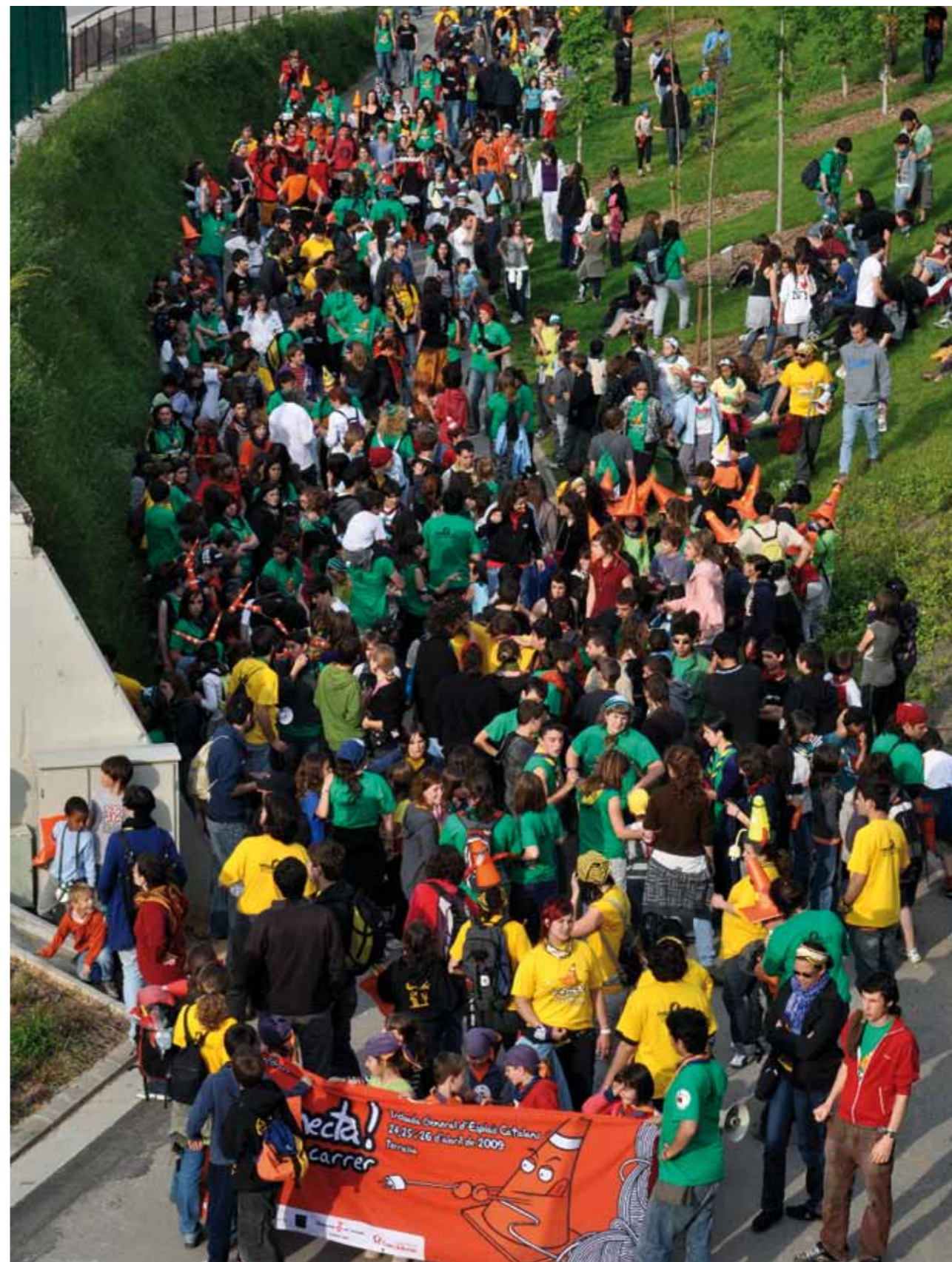
Universitats populars. Una proposta d'espai de debat més enllà de la reflexió acadèmica amb la participació de moviments socials, sindicats i partits polítics amb una important implicació i contribució de les classes populars.

V

Valors. Els conceptes i expectatives que descriuen el comportament de les persones a l'organització i determinen totes les seves relacions.

X

Xarxa. Estructura social, ja sigui presencial o virtual, amb la que es creen relacions entre les persones membres d'una comunitat. Aquesta estructura està formada per uns nodes, les persones o grup de persones, i uns nexes d'unió, que simbolitzen la relació establerta entre els diferents individus. És una forma d'interacció col·lectiva d'intercanvi d'informació. L'aposta del Moviment Laic i Progressista és per la federació i també per la xarxa, en el sentit ampli.

c. Avinyó 44, 2n.
08002 Barcelona
Telèfon: 93 601 16 31
Fax: 936 011 640
A/e: mlp@mlp
www.mlp.cat

MOVIMENT LAIC I PROGRESSISTA

L'horitzó militant

L'MLP fomenta el lliurepensament des de la ciutadania activa per assolir les més altes cotes de felicitat personal i pública.

I ho fa possible amb els valors de:

- ▶ **Llibertat**, l'únic camí per ser i per fer
- ▶ **Laïcitat**, la garantia de la llibertat de consciència
- ▶ **Lliurepensament**, la construcció íntima d'una escala de valors
- ▶ **Autodeterminació**, el lliurepensament portat a l'acció
- ▶ **Associació**, l'essència de la república
- ▶ **República**, la sobirania de la voluntat col·lectiva
- ▶ **Emancipació**, l'exercici real de la llibertat
- ▶ **Humanisme**, la dignitat humana per sobre de tot
- ▶ **Drets humans**, el programa absolut d'un moviment emancipador
- ▶ **Catalanisme**, el compromís amb la construcció de la nació
- ▶ **Internacionalisme**, contribuir, des de Catalunya, a un món fraternal
- ▶ **Felicitat**, l'esperança final del nostre projecte

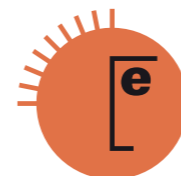

ENTITATS MEMBRES

ESPLAIS CATALANS, ESPLAC

Esplais Catalans és una associació d'esplais laica i progressista que treballa des del voluntariat per a la transformació social, mitjançant l'educació en drets dels infants. L'enfortiment dels esplais és la nostra raó de ser. Els valors que defineixen i es que defensa amb la tasca són l'educació, la laïcitat, el voluntariat, l'associació, l'internacionalisme, l'amistat.

Actualment formen part d'Esplac 96 centres d'esplai situats en una cinquantena de poblacions catalanes agrupant a més de 6500 infants i 1600 monitores i monitors.

esplac

ACCIÓ ESCOLTA DE CATALUNYA

Acció Escolta de Catalunya constitueix una proposta d'educació en la llibertat des de l'Escoltisme; una escola de ciutadans actius, democràtica, oberta, progressista i catalana. Els agrupaments escoltes contribueixen a l'autoformació de ciutadans lliures, compromesos, coherents, oberts i disposats a transformar la societat i construir un món millor i més just.

De manera coordinada amb els altres agents educatius, l'escola i la família, reforcem en els infants i joves uns valors bàsics amb l'objectiu de facilitar-los mitjans per desenvolupar el sentit crític que els ajudi a construir el seu propi sistema de valors, a pensar i a reflexionar per ells mateixos, a valorar les petites coses, a ser sensibles amb els problemes dels altres, a saber escollir i renunciar. Educar en la llibertat suposa ajudar a formular i desenvolupar un projecte personal de vida. Proposem i eduquem des del que fem i som respectant el protagonisme de l'infant o jove en el seu propi procés educatiu a través del diàleg, l'exemple i l'acompanyament.

c. Avinyó 44, 2n.
08002 Barcelona
Telèfon: 933 026 103
Fax: 933 020 089
A/e: esplac@esplac.cat
www.esplac.cat

c. Avinyó 44, 1r.
08002 Barcelona
Telèfon: 936 011 643
Fax: 933 429 048
A/e: accioescolta@accioescolta.org
www.accioescolta.org

c. Avinyó 44, 3r.
08002 Barcelona
Telèfon: 936 011 616
Fax: 936 011 648
A/e: casaldejoves@casaldejoves.org
www.casaldejoves.org

ASSOCIACIÓ DE CASALS I GRUPS DE JOVES DE CATALUNYA

L'Associació de Casals i Grups de Joves de Catalunya neix l'any 1994 amb l'objectiu d'agrupar les persones, Casals i Grups de Joves que treballen en projecte pedagògic i ideològic comú i es defineixen com una associació laica i progressista. Promociona, fomenta i coordina iniciatives i projectes juvenils basats en l'autogestió i la democràcia participativa dels joves, a la vegada que serveix d'espai comú de reflexió i intercanvi d'experiències i recursos.

Una vintena de grups i casals de joves estan vinculats amb aquest projecte, que agrupa més d'un miler de socis i cent-cinquanta animadors juvenils voluntaris. Totes les activitats que es realitzen (formatives, reflexives, lúdiques festives...) es caracteritzen per estar pensades, organitzades i realitzades pels i per als joves. Reivindica el dret de la ciutadania i, en especial, de la gent jove, i la convida a participar activament i d'una manera compromesa amb la societat.

ATENEUS LAICS I PROGRESSISTES

Ateneus Laics i Progressistes neix amb la voluntat de vertebrar un projecte associatiu cultural d'ateneus d'orientació laica i progressista. Vol promocionar els projectes culturals de base democràtica creats per les persones de manera altruista i voluntària, amb l'objectiu de contribuir al desenvolupament d'una societat lliure i justa, basada en els valors de la laïcitat i el progrés.

Els ateneus constituents entronquen diferents tradicions i moments de la història de Catalunya i l'associacionisme cultural des del segle XIX fins al dia d'avui. Són hereus dels homes i les dones que han lluitat per millorar les seves condicions de vida mitjançant l'educació i la cultura. Per tant, aquesta associació és una eina de recuperació de la memòria històrica i de transmissió a les generacions d'infants i joves de la tradició democràtica estroncada.

c. Avinyó 44, 2n
08002 Barcelona
Telèfon: 936 011 656
Fax: 936 011 640
A/e: ateneus@ateneuslaics.cat
www.ateneuslaics.cat

COOPERACIÓ

Cooperació és una organització no governamental de cooperació internacional que pren part en la construcció d'un model de desenvolupament humà i sostenible que garanteixi el respecte pels drets humans de tothom. És una associació laica i progressista, d'àmbit català perquè els membres són a Catalunya, i internacional perquè treballa amb gent i organitzacions d'altres països.

Els eixos de treball estratègics al Sud són: equitat de gènere, sobirania alimentària i participació ciutadana. A Catalunya treballa l'educació per al desenvolupament, la sensibilització envers la situació dels països del sud i la formació política en relació amb la cooperació internacional. Treballa a Guatemala, Nicaragua i El Salvador, Colòmbia, Marroc i Territoris Palestins.

ESCOLA LLIURE EL SOL

L'Escola Lliure el Sol va ser creada el 1992 com a centre de formació del Moviment Laic i Progressista (MLP) i un espai obert a la creativitat, al debat i a la innovació. El seu nom reflecteix simbòlicament el projecte: lliure, perquè s'inscriu en el terreny de les associacions no governamentals i lluny de dependències, renúncies i dogmes; el sol, perquè, com ell, pretenem il·luminar el treball de la gent altruista i voluntària que forma part del moviment amb una formació de qualitat, que parteixi dels problemes concrets i doni eines per l'activisme. El sol és, a més, símbol de l'equilibri ecològic i garantia d'una millor qualitat de vida.

L'Escola vol contribuir a la formació de persones que pretenen superar els entrebancs que sovint ens volen impedir ser una ciutadania activa i comprometre'ns amb el nostre progrés i amb el dels altres. I aquest és un camí que val la pena d'impulsar, per tal de créixer junts aspirant a desenvolupar-nos en condicions de felicitat.

Carrer Sant Honorat 7,
08007 Barcelona
Tel.: 933 183 425
Fax: 934 126 426
A/e:
info@cooperaccio.org
www.cooperaccio.org

c. Avinyó 44, 2n.
08002 Barcelona
Telèfon: 936 011 646
Fax: 936 011 648
A/e:
elsol@escolaelsol.org
www.escolaelsol.org

c. Avinyó 44, 3r.
08002 Barcelona
Telèfon: 933 026 162
Fax: 933 019 694
A/e: entorn@entorn.coop
www.entorn.coop

ENTORN SCCL

ENTORN, sccl desenvolupa, des de fa més de vint anys, programes educatius i culturals transformadors per a la societat, seguint criteris de qualitat i innovació. Compta amb una oferta àmplia de serveis socioeducatius adreçada a les escoles, l'administració pública, les empreses, les entitats de lleure educatiu i les associacions en general.

ENTORN s'organitza sota el model cooperatiu, cosa que permet treballar des de la responsabilitat empresarial, la proximitat al territori i la democràcia. Està registrada com a cooperativa d'iniciativa social i sense afany de lucre, el que implica un compromís clar amb la gestió eficaç i transparent dels recursos públics i privats. A més dels socis cooperatius de treball, ENTORN compta també amb socis de consum, que són les més de cent-cinquanta entitats locals que formen part del Moviment Laic i Progressista. Aquesta vinculació permet oferir-los un servei proper i contribuir a la seva tasca altruista de crear espais de llibertat per a totes les persones d'arreu de Catalunya.

FUNDACIÓ FRANCESC FERRER I GUÀRDIA

La renovació de l'educació, la defensa universal dels drets humans i la contribució a una societat més justa i al progrés de la humanitat són part dels objectius fundacionals de la Fundació Francesc Ferrer i Guàrdia. Treballa per la recuperació de l'esquerra i intenta fer pont entre la tradició lliurepensadora i les noves generacions. Per a Ferrer i Guàrdia i la seva obra –l'Escola Moderna– l'educació era l'eix vertebrador de la seva proposta filosòfica i la principal eina per al canvi social.

La Fundació vol contribuir a la reconstrucció de l'espai associatiu d'esquerres malmès per la dictadura i la desmemòria i al desenvolupament de l'associacionisme a través del suport a les iniciatives que van encaminades a fer créixer l'ideari laic i progressista.

c. Avinyó 44, 1r.
08002 Barcelona
Telèfon: 936 011 644
A/e: ffg@laic.org
www.laic.org

FUNDACIÓ TERRA

La Fundació Terra es defineix com una entitat promotora d'actituds i divulgadora de coneixements per afavorir un món més sostenible. Les seves activitats estan clarament destinades a l'ecologia pràctica. Les tasques de sensibilització ambiental es canalitzen essencialment al portal de l'ecologia pràctica www.terra.org. El portal ofereix una botiga virtual de tecnologies i aparells que canvien els nostres hàbits quotidians per ser més respectuosos amb l'entorn, com ara la cuina solar o l'ús de la generació elèctrica fotovoltaica.

La Fundació és l'entitat impulsora de l'Agenda 21+ de l'MLP i en aquest sentit promou activitats i iniciatives per fer l'MLP un referent en sostenibilitat. Publica una monografia d'educació ambiental, Perspectiva Ambiental, suplement de la revista per a mestres Perspectiva Escolar. El monogràfic es pot descarregar a www.ecoterra.org. També edita llibres sobre temàtiques ecològiques com ara la permacultura o la restauració de riberes.

L'associacionisme aposta per la solidaritat, el compromís, l'auteritat, l'amistat, la cooperació, la integració i la justícia.

c. Avinyó 44, 4t.
08002 Barcelona
Telèfon: 936 011 636
Fax: 936 011 632
A/e: terra@terra.org
www.ecoterra.org
www.terra.org

AL QUINA GRÀCIA!

LA ESCOLA D'ESTIU DE PARTICIPACIÓ

EXPOSICIÓ DE CAMpanyES DE PREVENCIÓ DEL VIH

A FAVOR

PEL DRET A DECIDIR

SEGURA

casals de joves de Catalunya

tu saps, tu tries!

esplac-jove

SONAT de música de casals de joves
25 de Gener
Joves Promeses TEB

TROBADA DE JOVES 2007
del 23 al 25 d'ABRIL del 2007
L'AMETLLA DEL VALLES

MOLTES COSES A DIR

OBRIU PAS 15 ANYS

19'30h Casal de Joves Obriu Pas
CORREBIRRES (c/ Pere Corbellà 24-26)
LA TXARANGA DEL METAL
22h Torre d'en Gorgs
SUBTERROCKA!
EL CUENTO DE LA VIEJA

LA TROBADA DE JOVES I FEE-VOS ALLIBERATS DE

JUNY 2
PLAÇA DEL T...
GRAN FESTA PR...
ALGO DIFE...
LA GUATEKO
TXUST...
NYAMAKA

HOSTETTES
DJ PERIFERICOS

LA MORENA
REGGAE FESTIVAL
DIVENDRES 7 DE NOVEMBRE
C.C.T CAN CANYADO
C/POMPEU FABRA S/N
BADALONA

TROBADA DE JOVES 07
12-13-14 OCTUBRE
HOSTALET DE BALIÀ

FOTOS A MARIA
CONCURS DE FOTOGRAFIA

LA TRANCADA 2007
societat
TALLERS
Graffiti
Bol en un Futbolito

trobada de ROL

DIVENDRES JO...
Atox Haze
St. Galera
E. fresco

TEN PARAN FANT